

79290

05/27/2008

YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ
FEN BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ

MEVCUT YAPILARA AİT BELGELERİN
SAKLANMASI VE PAYLAŞIMA AÇILMASI İÇİN
BİLGİSAYAR OLANAKLARININ ARAŞTIRILMASI

Mimar M. İzim GÜLCÜK

F.B.E. Mimarlık Anabilim Dalı Bilgisayar Ortamında Mimarlık Programında
Hazırlanan

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Tez Danışmanı: Prof. Dr. Zekiye ABALI

Zekiye Abalı
M. İzim Gülcük
H. İ. İ. İ.

79290

İSTANBUL, 1998

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ŞEKİL LİSTESİ	vi
ÖNSÖZ	vii
ÖZET	viii
ABSTRACT	ix
1. GİRİŞ	1
1.1 Araştırmanın Konusu.....	1
1.2 Araştırmanın Amacı.....	1
1.3 Araştırmanın Kapsamı.....	2
1.4 Araştırmanın Özgünlüğü ve Önemi.....	3
1.5 Araştırmanın Konusu ile İlgili Diğer Örneklerin Değerlendirilmesi.....	3
1.6 Araştırmanın Yöntemi.....	9
2. MEVCUT YAPILAR, BELGELEME AMAÇLARI, BELGELERİN KULLANICILARININ TANIMLANMASI ve ARAŞTIRMANIN SINIRLAMALARI	10
2.1 Korunacak Değerler ve Değerlendirme Ölçütleri.....	10
2.1.1 Tarihi belge ölçütü.....	11
2.1.2 Zaman ölçütü.....	12
2.1.3 Estetik değer ölçütü.....	12
2.2 Belgeleme Amaçları.....	13
2.2.1 Genel kullanım amaçlı belgeleme.....	13
2.2.1.1 Mimarlık tarihi açısından sınırlamalar.....	14
2.2.1.2 Koruma ve restorasyon açısından sınırlamalar.....	15
2.2.2 Mahremiyet / güvenlik nedenleri ile kamuya kapalı kullanım amaçlı belgeleme.....	15
2.2.2.1 Politik, ekonomik ve sosyolojik açıdan sınırlamalar.....	16
2.2.2.2 Sivil savunma ve güvenlik açısından sınırlamalar.....	16
2.2.3 Kişisel kullanım amaçlı belgeleme.....	16
2.2.3.1 İdari açıdan sınırlamalar.....	17
2.2.3.2 Kişisel açıdan sınırlamalar.....	17
2.3 Araştırmanın Sınırlamaları.....	17
2.3.1 Belgeleri paylaşılacak yapılar.....	18
2.3.2 Belgelerin kullanıcı profili.....	18
2.3.2.1 İlgili kamu.....	18
2.3.2.2 Öğrenciler.....	18
2.3.2.3 Akademisyenler ve araştırmacılar.....	19
2.3.2.4 Özel bürolar ve meslek üyeleri.....	19

3.	MİMARLIK MİRASININ AKTARILMASI ve MEVCUT YAPILARIN BELGELENMESİ İÇİN TEMEL VERİ STANDARDININ TANIMLANMASI.....	20
3.1	Tanımlar.....	21
3.2	Adlar ve Referanslar.....	21
3.3	Konum.....	24
3.4	Tip.....	27
3.5	Tarihleme.....	27
3.6	Yapının Fiziksel Durumu.....	28
3.7	Koruma Durumu.....	31
3.8	Kullanım Bilgileri.....	32
4.	BELGELEMEDE KULLANILACAK EK BELGE TİPLERİ.....	33
4.1	Metin İçerikli Belgeler.....	33
4.1.1	Serbest metin.....	33
4.1.2	Rapor.....	33
4.2	Görsel Belgeler.....	33
4.2.1	Gravür / fresk / mozaik.....	33
4.2.2	Fotoğraf.....	34
4.2.3	Anlatı / sunu belgeleri.....	34
4.2.3.1	Maket fotoğrafları.....	34
4.2.3.2	Katı model 'rendering'leri / illüstrasyon.....	34
4.2.3.3	Sunu belgeleri.....	34
4.2.3.4	Eskizler.....	34
4.2.3.5	Çokluortamlar için hazırlanmış ürünler.....	34
4.3	Teknik Belgeler.....	35
4.3.1	Projeler.....	35
4.3.1.1	Mimari proje.....	35
4.3.1.1.1	Avan proje.....	35
4.3.1.1.2	Uygulama projesi.....	35
4.3.1.1.3	Detay projesi.....	36
4.3.1.2	Statik proje.....	36
4.3.1.3	Mekanik proje.....	36
4.3.1.4	Röleve / yapım sonrası (tıpkı-yapım) projesi.....	36
4.3.1.5	Restorasyon projesi.....	36
4.3.1.6	Restitüsyon projesi.....	36
4.3.2	Harita.....	37
4.3.3	Kroki.....	37
5.	ARŞİVİN PAYLAŞIM ORTAMI: İNTERNET.....	38
5.1	Tanım.....	38
5.2	Tarihçe.....	38
5.3	Uygulamalar.....	40

5.4	Teknoloji.....	41
5.4.1	TCP/IP.....	41
5.4.2	Client / server (müşteri, alıcı / sunucu).....	41
5.4.3	'Browser'lar (tarayıcılar).....	42
5.5	Kuruluşlar.....	42
5.6	İnternet Platformu ve Kullanıcı Profilini Tanımlayan Teknik Veriler.....	42
5.6.1	Kullanım sıklığı.....	44
5.6.2	Saat bazında kullanım (haftalık).....	45
5.6.3	Yıl bazında İnternet tecrübesi.....	46
5.6.4	WWW erişiminin yeri.....	47
5.6.5	Bilgi karşılığı ücretlendirmeye tepki.....	48
5.6.6	Kullanıcıların WWW sayfalarından haberdar olma şekli.....	49
5.6.7	Browser'ın temel kullanım amacı.....	50
5.6.8	WWW'de başvuru kaynakları kullanımı.....	51
5.6.9	WWW'in araştırma için kullanımı.....	52
5.6.10	Web kullanımında karşılaşılan problemler.....	53
5.6.11	Web'in karşı karşıya olduğu en önemli mesele.....	54
5.6.12	Başlıca işletim platformu.....	55
5.6.13	Bağlantı hızı.....	56
5.6.14	Monitör renk desteği.....	57
5.6.15	Monitör çözünürlüğü.....	58
5.6.16	Monitörlerin ekran boyutu.....	59
5.6.17	İmaj (resim) yükleme.....	60
5.6.18	Kullanılan browser.....	61
6.	ARŞİVİN SOMUTLAŞTIRILMASI SÜRECİNİ BELİRLEYEN İKİ TEMEL ETMEN: ENFORMASYON ve ARAYÜZ TASARIMI.....	62
6.1	Enformasyon Tasarımı.....	62
6.1.1	Multimedya, hipermedya ve ağpaylaşımlı çokluortam; tanım ve bileşenleri.....	62
6.1.2	Bilginin kurgulanma strüktürü; rota.....	64
6.1.2.1	Doğrusal.....	64
6.1.2.2	Soyağacı.....	64
6.1.2.3	Ağ.....	65
6.1.3	Strüktür içerisinde yer alabilecek bilgi formları.....	65
6.1.3.1	Metin.....	65
6.1.3.2	Görsel malzeme.....	66
6.1.3.3	İşitsel malzeme.....	66
6.1.4	Enformasyon tasarımı kriterleri.....	66
6.2	Arayüz Tasarımı.....	67
6.2.1	Arayüz tasarımı kriterleri.....	67
6.2.2	Kullanılabilir bir arayüzün taşıması gereken özellikler.....	68
7.	SONUÇLAR	70
	KAYNAKLAR.....	73

EKLER.....	75
Ek 1 Kayıt Bilgileri Hiyerarşisi ve İlişkileri Listesi.....	76
Ek 2 Ek Belgelerin Hiyerarşisi ve İlişkileri Listesi.....	79
Ek 3 İnternet Üzerinde Önerilen Mimarlık Arşivi Prototipi.....	80
ÖZGEÇMİŞ.....	121

ŞEKİL LİSTESİ

Şekil 1.1	ArchINFORM.....	5
Şekil 1.2	Heritage Building Inventory.....	6
Şekil 1.3	Irish Architectural Archive.....	7
Şekil 1.4	The Great Buildings Collection Online.....	8
Şekil 1.5	ArchiV.....	8
Şekil 5.1	Kullanım sıklığı.....	44
Şekil 5.2	Saat bazında kullanım (haftalık).....	45
Şekil 5.3	Yıl bazında İnternet tecrübesi.....	46
Şekil 5.4	WWW erişiminin yeri.....	47
Şekil 5.5	Bilgi karşılığı ücretlendirmeye tepki.....	48
Şekil 5.6	Kullanıcıların WWW sayfalarından haberdar olma şekli.....	49
Şekil 5.7	Browser'ın temel kullanım amacı.....	50
Şekil 5.8	WWW'de başvuru kaynakları kullanımı.....	51
Şekil 5.9	WWW'in araştırma için kullanımı.....	52
Şekil 5.10	Web kullanımında karşılaşılan problemler.....	53
Şekil 5.11	Web'in karşı karşıya olduğu en önemli mesele.....	54
Şekil 5.12	Başlıca işletim platformu.....	55
Şekil 5.13	Bağlantı hızı.....	56
Şekil 5.14	Monitör renk desteği.....	57
Şekil 5.15	Monitör çözünürlüğü.....	58
Şekil 5.16	Monitörlerin ekran boyutu.....	59
Şekil 5.17	İmaj (resim) yükleme.....	60
Şekil 5.18	Kullanılan browser.....	61

ÖNSÖZ

Bu araştırma, objektif düşünceyle, özveriyle ve zengin bir içerikle oluşturulmuş bir yüksek lisans programının son çalışmasıdır.

Bu programın tasarlanmasında, gerçekleştirilmesinde ve geliştirilmesinde katkısı bulunan ve böylece bana eğitimini aldığım bir mesleği uygulamanın yüksek tatminini sağlayan herkese, Prof. Dr. Necati İnceoğlu şahsında teşekkür etmek isterim.

Ayrıca, bakış açısıyla ve düşünce yapısıyla bana yollar arasında yeni bir yol açan Prof. Dr. Zekiye Abalı'ya saygılarımı da ifade etmeyi bir borç bilirim.

ÖZET

Bu çalışma ile amaçlanan, bir mimarlık arşivinin paylaşılması konusunda bilgisayar olanaklarının araştırılmasıdır. Bu araştırma sonucunda ise, böyle bir paylaşım için uygun bir ortam -ki açıklanan sebepleri ile seçilen ortam Internet'tir- ve bu ortamda bilgi paylaşabilmek için uygun bir yöntem önerilmiştir. Bu ortam ve yöntemin sınanabilmesi için de, araştırma sonuçlarına dayanan bir WWW sitesi prototipi tasarlanmış ve uygulanmıştır.

Yöntem olarak öncelikle paylaşılmak amacıyla belgelenmeye uygun yapılar belirlenmiş; bu yapıların belgelerinin kullanıcılarına ait bir profil tanımlanmış; paylaşılacak bilgi ve altbilgilerin hiyerarşisi, içeriği için bir envanter standardı oluşturulmuş ve bu envantere eklenerek yapıya ait kayıdı destekleyen ek belgeler tanımlanmıştır.

Arşivin paylaşılacağı ortam belirlenerek, bu ortam ayrıştırılabilir özellikleri ile ortaya konmuştur. Enformasyon ve arayüz tasarımı kriterleri araştırılmıştır.

Bu araştırma ile, elindeki mimarlık bilgisini arşivleyen ve bu arşivi dijital bir ortam ile kaybolma, yıpranma gibi tehlikelerle karşılaşmaksızın paylaşmak isteyen kişi, grup ve kurumların bilgilendirilmesi ve yönlendirilmesi; bu konuda başlatılabilecek bir çalışmaya rehber olması hedeflenmektedir.

ABSTRACT

The aim of this research is to evaluate the abilities of the computer in the field of sharing an architectural archive. During the research process, a medium -which was chosen to be the Internet because of the given reasons in the thesis- for sharing this kind of data and a method for sharing that data on this platform were suggested. In order to test and utilize this medium and method, a prototype of a WWW site was designed and applied which was based on the conclusions of the research.

The following research procedure was followed: the buildings (or structures in general) which were needed to be included in a shared documentation were determined; the profile of the users of this shared documentation was defined; the data standart for the archive was established and the supplementary documents needed in order to enrich the data recorded in the archive (inventory) were listed.

The medium on which this inventory is to be shared was designated and the characteristic features were displayed. The criteria for information and interface design were studied.

The main goal of this research is to form a guideline for the people or organizations which are willing to share their archive on a networked multimedia for the maximum benefit for all.

1. GİRİŞ

1.1 Araştırmanın Konusu

Araştırmanın konusu, mevcut yapılara ait belgelerin saklanması ve paylaşımına açılması için bilgisayar olanaklarının değerlendirilmesi ve bir uygulama ile örneklendirilmesidir.

1.2 Araştırmanın Amacı

Araştırmanın amacı, mevcut yapılara ait belgelerin (plan, kesit, görünüş, fotoğraf, metin vs.) mümkün olduğunca çok kullanıcı tarafından değerlendirilebilmesi için paylaşımını sağlamak üzere, bilgisayar olanaklarını kullanabilecek bir yapıyı tanımlamak ve bir uygulama ile bu yapıyı gözler önüne sermektir.

Bilgisayar teknolojisindeki gelişmeler ve bunların Türkiye üzerindeki yansımaları; bu yansımalarından da önce varolan, arşivleme olgusunun hakettiği öneme sahip olmayışı ya da iyi örneklerinin bulunmayışı, bu araştırmanın konusunu belirleyen iki temel nedendir. Bunlar arasında kurulabilecek bağla, birinci unsurun yardımı ve aracılığı ile, ikinci ve aslında bir problem olarak algılanan unsurun çözümünün sağlanabileceği düşünülmüştür.

Türkiye’de genellikle başvuru kaynaklarına ve hatta genel anlamda bilgiye erişmek zahmetli ya da bazı hallerde imkansız olmaktadır. Klasik arşivleme tekniklerinin başarılı kullanıldığı örnekler bile çok azken, ülkemizde kamuya yeni yeni inmiş bulunan bilgisayar teknolojisi kullanılarak oluşturulmuş arşivler henüz çok cılızdır. Bu aslında yine arşivleme olgusunun kökleşmemiş olmasına da dayanmaktadır.

Öte yandan üniversitelerin Mimarlık Fakülteleri’nde birçok proje birikmektedir. Öğrenci projeleri, restorasyon dersi uygulamaları olarak ya da bizzat anabilim dalları tarafından değişik amaçlarla yapılan röleveller ve diğer tespit çalışmaları, ilgili anabilim dallarında toplanmaktadır. Öğretim kurumlarında, bu tip projeler yer azlığından, teslim tarihinden belli

bir süre sonuna kadar saklanmakta ve ardından imha edilmekte ya da etkin olarak kullanılamamaktadır.

Mimarlar açısından, özellikle bir mimarlık arşivinin, toplumlar üzerindeki kültür birikimi, kamu bilinci ve kültür mirasının korunması ve aktarılması gibi açılardan hayati etkilerini gözlemlemek daha kolay olmaktadır. Bu yaklaşımla, en azından eğitim kurumlarında düzenli olarak biriken ve arşivlenmesi aslında görece kolay olan materyal için bir model oluşturulması, araştırma konusunun belirlenmesinde kişisel bir unsur olarak öne çıkmaktadır.

Araştırma aslında bir envanter probleminden çok bir mimarlık arşivinin bileşenlerinin, içeriğinin ve paylaşımına sunulma biçiminin ne olduğu sorusuna yanıt aradığı için bir istatistikçi, bir bilgisayarlıdan çok bir mimarın ve bir grafik tasarımcısının yönlendireceği bir çalışmadır. Bu sebeple grafik, enformasyon ve arayüz tasarımı konularında belli bir farkındalığı olan bir mimarın bakış açısıyla konuya yaklaşılmıştır.

1.3 Araştırmanın Kapsamı

Her mevcut yapı belgelenebilir ancak genel kullanıcıyı ilgilendiren ve bu nedenle genel paylaşımına sunulması gerekli görülen belgeleme amaçları ve bunların sonucu olan belgeler ile bu belgelerin konusu olan yapılar bu araştırmanın kapsamını oluşturmaktadır. Ayrıca mahremiyet ve emniyet sebepleriyle kamuya açılmayan bilgi ve belgelerin de, uluslararası örneklerde olduğu gibi, belirli bir süre sonra kamunun incelemesi için yayınlanabileceği düşünülmüştür. Ancak bu durumda, böyle bir yapı genel paylaşımına sunulan diğer bir yapıdan farklı bir karakter taşımayacaktır.

Hangi yapıların, bu araştırmanın kapsamı içinde belgelenebileceğinin dışında, belgelemenin kapsamını belirleyen bir diğer etken de belgeleme teknikleridir. Bugün kullanılan belgeleme teknikleri ile yapıların özdeksel karakterlerini kaydetmek mümkündür. Bu teknikler yapıların etki, anlam, çağrışım gibi öznel varlıklarını belgeleyemediklerinden, konu araştırma kapsamının dışında tutulmuştur.

1.4 Araştırmanın Özgünlüğü ve Önemi

Bu alanda daha önce yapılmış çalışmalar araştırıldığında, araştırmanın konusuna paralel bir çalışmaya rastlanmıştır. Doktora tezi olarak hazırlanmış çalışmanın özellikle amacı, bu araştırmanın amacı ile örtüşmektedir. Kısaca özetlemek gerekirse diğer çalışmanın amacı; “bütünleşmiş koruma” kavramı ile ana hatları ortaya konulmuş olan koruma eyleminde, aktif olarak yer alması gereken farklı disiplinlerin uzmanlarının gerek duyacağı bilgilerin bir sistem içinde biraraya gelebilmesi, ortak bir terminolojini oluşabilmesi, çalışma grupları arasında koordinasyonun sağlanabilmesi ve en önemlisi de daha önce yapılmış çalışmalarla doğrudan bağlantılar kurarak hem karşılaştırmalı çalışmalar yapılabilmesi, hem de ileride ortaya çıkabilecek durumlara karşı öngörümsel yaklaşımların belirlenebilmesi için gerekli olan yöntemi belirleyerek buna uygun aracı oluşturmak ve uygulanabilirliğini bir koruma bölgesi içinde gerçekleştirmektir (Ünal, 1997).

Kapsam olarak korumanın dışında da başka belgeleme amaçları ve yaklaşımlarına yönelik olması; enformasyon ve arayüz tasarımı kriterlerine yer vermesi ve arşivin paylaşımına sunulacağı platformun ağpaylaşımlı çokluortam uygulaması olan Internet olarak seçilmesi bu araştırmayı diğer çalışmadan ayıran temel unsurlardır. Dolayısı ile aynı unsurlar, araştırmanın önemini ortaya koyan unsurlar da olmaktadır.

Araştırma süreci boyunca genel olarak envanter ya da bibliyografya çalışmalarına rastlanmışsa da, bir mimarlık arşivi oluşturmaya yönelik metod ve uygulama ile ilgili bir başka araştırmaya rastlanmamıştır.

1.5 Araştırmanın Konusu ile İlgili Diğer Örneklerin Değerlendirilmesi

Bu çalışmanın benzeri envanter çalışmaları, birçok ülkede yürütülmektedir; karşılaştırma ve bu araştırmayla olan ilişkilerini değerlendirmek amacıyla burada belli başlı dört tanesi genel olarak incelenmiştir. Bunlardan ilki Danimarka Ulusal Arkeoloji Arşivi'dir (Det kulturhistoriske Centralregister - DKC). Bu veritabanı modeli, ülkedeki karada ve deniz yatağında bulunan tüm tarih ve tarihöncesi dönemlere ait anıt ve sitlelerin bilgilerini

depolamak üzere oluşturulmuştur. PC tabanlı bir uygulama üzerine yazılmış ve içinde dijital ve vektörel haritalar da barındırmaktadır. İçerik ise genel kimlik ve konum bilgileri; orjinal strüktür özellikleri ve tarihleme bilgileri; sit ya da anıtla ilgili tüm arkeolojik çalışmaların kayıt bilgilerinin yer aldığı üç temel bölümden oluşmaktadır. Ayrıca gemiler ve diğer taşlar için ayrı bir bölüm barındırmaktadır. Eski arşivleme sisteminden izler, yakın bir gelecekte temizlenecektir.

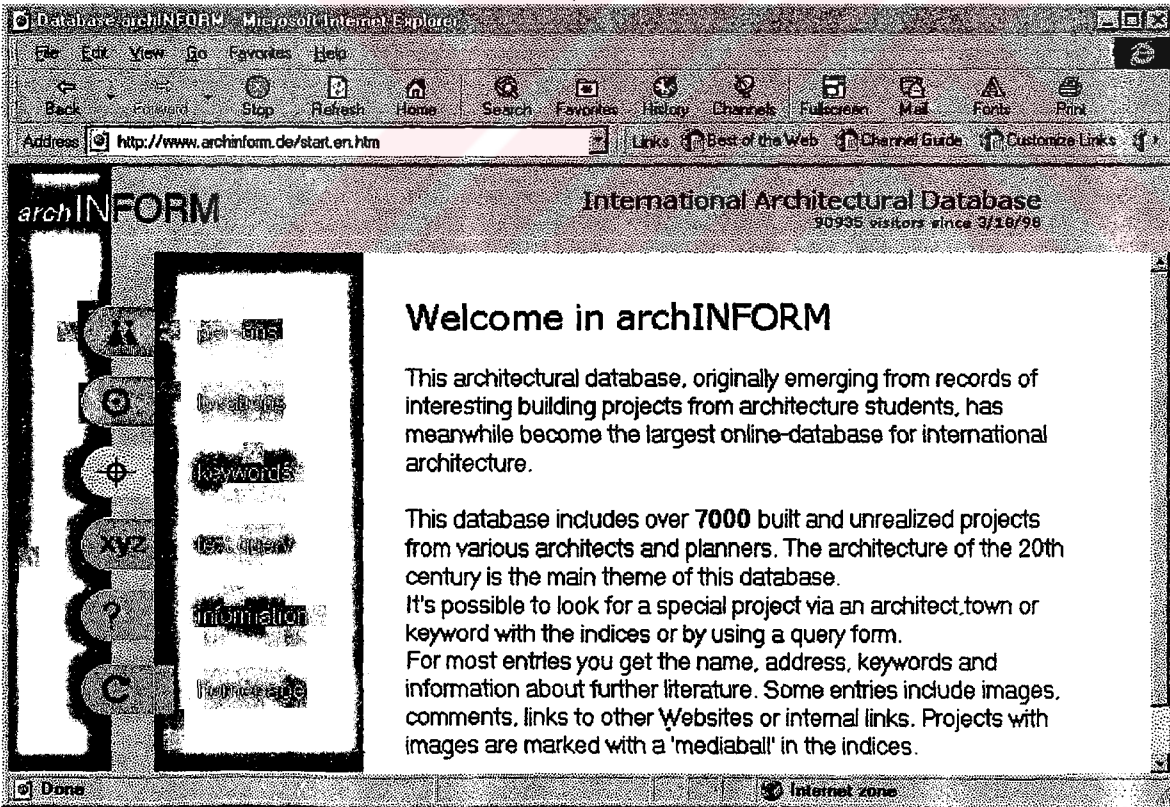
İngiliz MONARCH (tekerk) Miras Veritabanı Yönetim Sistemi (The MONARCH Heritage Database Managment System) Kraliyet Komisyonu'nun, bilgisayar üzerinde bulunan verilerine kolay ulaşım için geliştirilmiş bir sistemdir. 250,000 kadar arkeolojik sit, gemi kalıntısı ve tarihi yapıya ait detaylı kayıt barındırmakta; 35,000 kadar tarihi olay ve 200,000 kadar önemli arşiv bileşenine ait bilgi de içermektedir. Bugün için geniş tabanlı ağlar üzerinde kullanılan sistemde 130 adet veri tipi bulunmakla birlikte çekirdek bilgi alanları anıtlar, belgeler ve aktivitelerdir. Sistem kayıtlı bulunan anıt ve siteleri, ilişkili aktivitelerle (kazı ya da röleve gibi) ve belgelerle (fotoğraf, planlar, yazılı belgeler gibi) eşleştirmektedir.

Fransız DRACAR Sistemi Fransa'da bilinen tüm arkeolojik sitlere ait bilgileri verimli kullanabilmek amacıyla tasarlanmıştır. Tüm veriler merkezi bir bilgisayarda bulunmakta ve 25 yerel kullanıcı ve Merkezi Ulusal Arkeoloji İdaresi (sous direction de l'Archéologie) tarafından kullanılmaktadır. Bu sistemde de, siteler hakkında geniş bilginin yanısıra, arkeolojik saha operasyonlarının planlanmasına kadar uzanan birçok veriye ulaşılabilmektedir.

ARCHIS Sistemi ise Hollanda'da oluşturulmuş benzer amaçlı bir veri tabanıdır; buluntu ve anıtlara ait bilgiler ile entegre bir Jeografik Bilgi Sistemi (Geographical Information System -GIS) içerir. Tüm buluntu ve anıtlara ait noktasal konumlar işlendiğinden, bu sistemdeki inceleme ve gözlemler GIS aracılığı ile anıtların kendisiyle ilişkilendirilmiştir. Sistemin çok kuvvetli bir strüktürü ve yüksek seviyede standartlaşmış bir veri yönetimi vardır (SMDS, 1995).

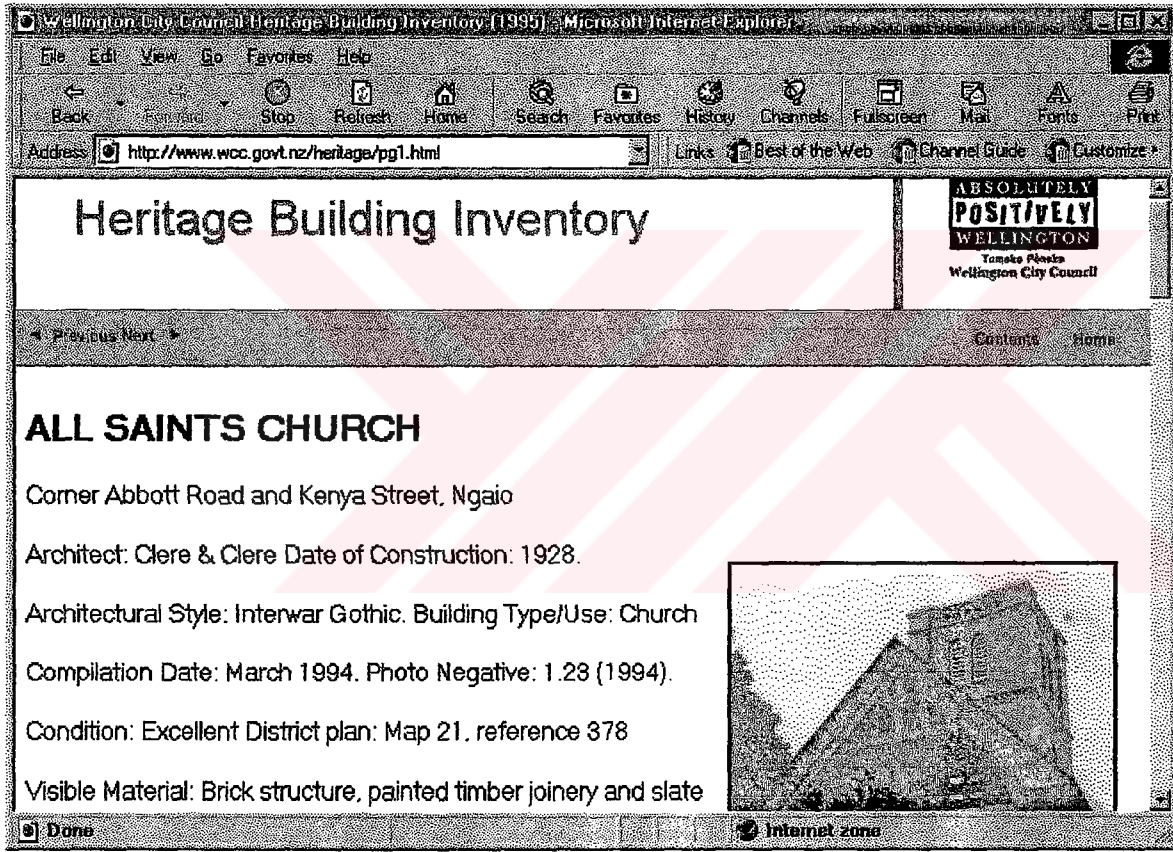
Hayata geçirilmiş bu geniş çaplı uygulamaların yanısıra, Internet üzerinde, genellikle vakıfların desteklediği, daha çok yerel mimarlık mirasının belgelenmesi için oluşturulmuş ve bu araştırmanın sonucunda geliştirilmiş prototip WWW sitesinin benzeri bazı uygulamalar yayınlanmaktadır.

Bu uygulamalardan ilki, mimarlık öğrencilerinin ilginç projelerinin toplandığı küçük bir arşivden yola çıkarak, bugün uluslararası mimarlık alanında en çok bilgi barındıran on-line veritabanlarından birine dönüşmüş bulunan archINFORM'dur (arcINFORM, 1998). Bu veritabanı, 7000'i aşkın uygulanmış ve uygulanmamış proje içermektedir. 20. yüzyıl mimarlığı, bu çalışmanın ana temasıdır. Arama mekanizması kullanarak mimar, yer adına ya da herhangi bir anahtar kelimeye göre arama yapma imkanı vardır. Hemen hemen tüm kayıtlarda isim, adres ve anahtar kelimelere ulaşılmakta, bazı projelere ait görsel veriler bulunmakta ve bazılarında ise diğer sitelere linkler bulunmaktadır (Şekil 1.1).

Şekil 1.1 ArchINFORM

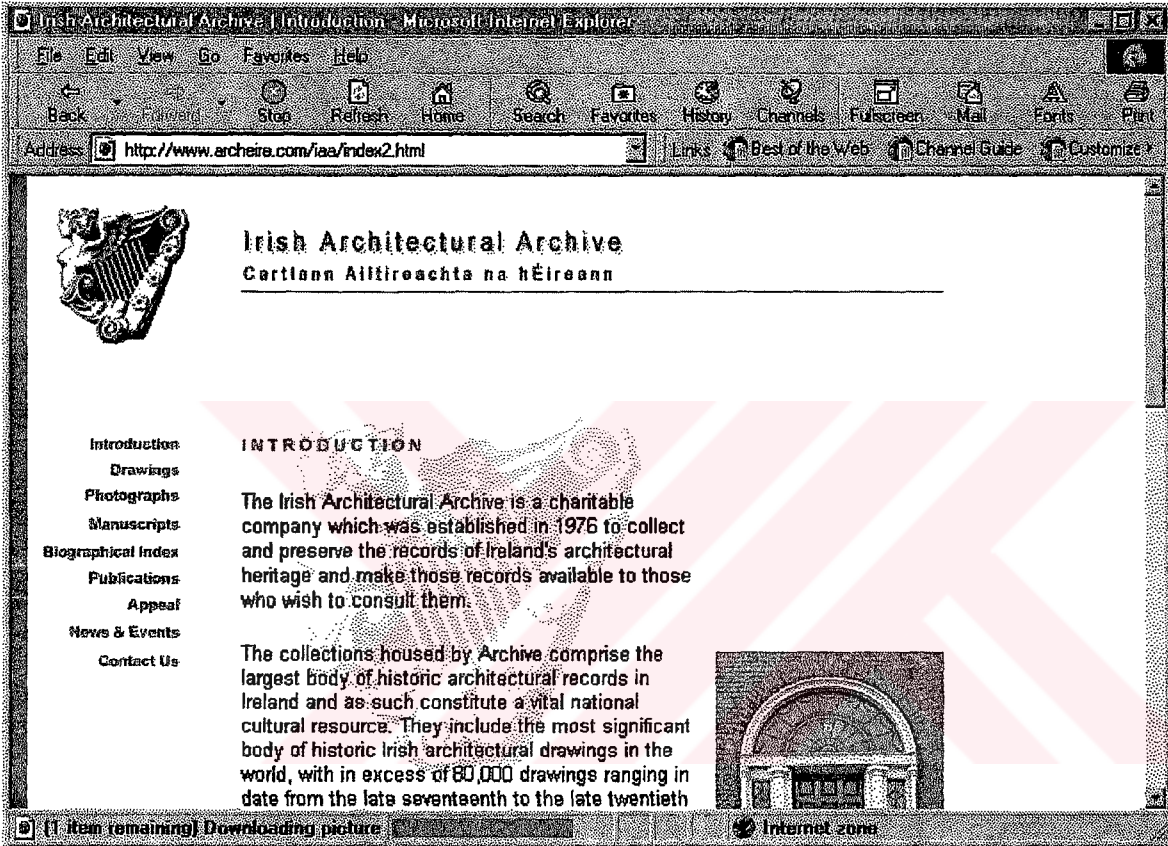
Yeni olmakla birlikte sonuçları alınmaya başlamış bir çalışma da yerel mimarlık mirası arşivi içeriğiyle Newfoundland ve Labrador Kültürel Miras Vakfı tarafından yürütülmektedir. Projenin adı Bonavista Yarımadası Mirası Envanter Projesi' dir. Şimdiye kadar toplanmış olan veriler, çevredeki yapı geleneği hakkında önemli bilgiler barındırmakta; 1920 yılından önce yapılmış 300'den fazla yapı tespit edilmiş ve kataloglanmış bulunmaktadır. Daha sonra proje alanı genişletilmiştir. Şu ana kadar proje, bölgedeki türünün tek örneği araştırmadır. Kanada Tarihi Yapılar Envanteri altında bazı bilgiler bulunmakla birlikte bu kadar kapsamlı başka bölgesel bir çalışma henüz başlatılmamıştır (BPHI, 1996).

Şekil 1.2 Heritage Building Inventory

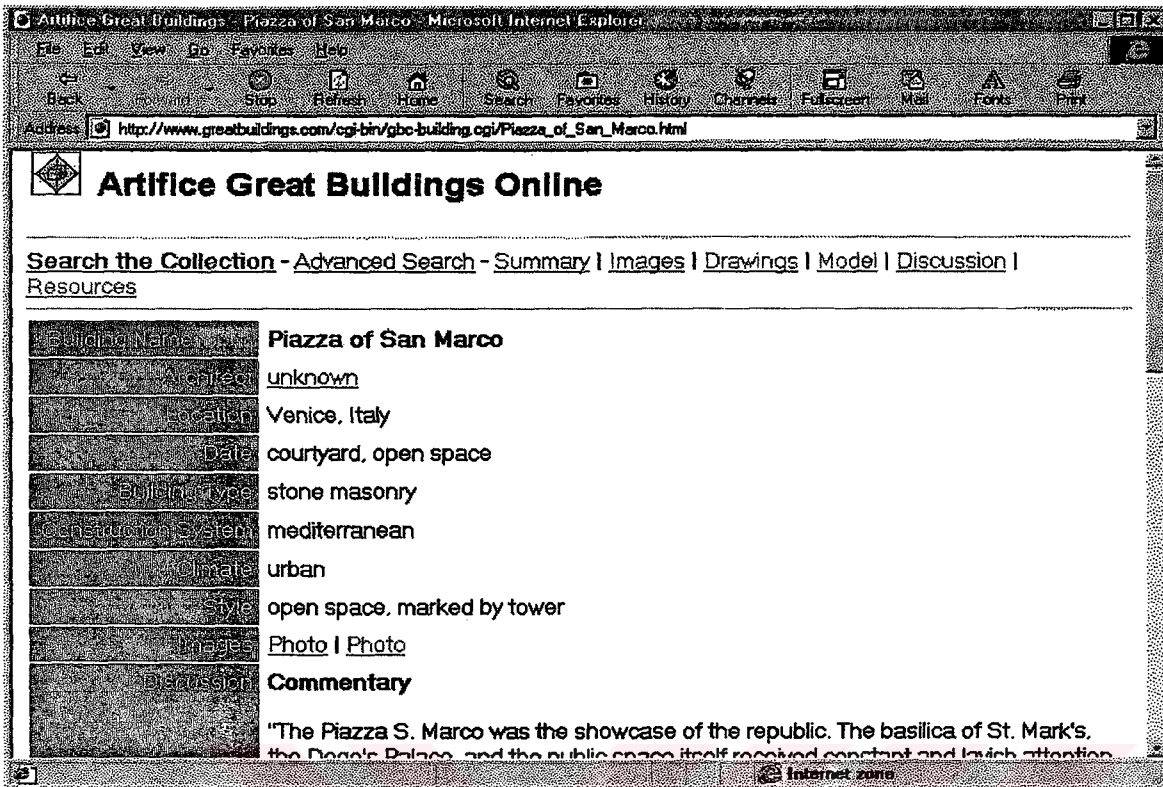
Bir başka yerel uygulama da Wellington Şehir Konseyi'nin yürüttüğü Miras Yapılar Envanteri'dir (Şekil 1.2). Burada Wellington'da koruma altına alınmış yapılara ait bilgilerin yanı sıra, Konsey'in önerdiği belli bir koruma planı doğrultusunda danışmanlık hizmeti ve koruma altına alınmış binaların sahiplerine yönelik turizm kredi hizmeti de bulunmaktadır (HBI, 1995).

Çalışmaları 1976 yılında başlatılmış ve bugün 80,000 çizim, 300,000 fotoğraf ve 11,000'den fazla başvuru kaynağı içeren kütüphanesiyle İrlanda Mimarlık Arşivi (Şekil 1.3), İnternet üzerinde biyografik indekslerini, yayınlarını, çizim, elyazması ve fotoğrafların bir bölümünü sunmaktadır. İlgililerin arşiv binasında inceleyebilecekleri bu dökümanlar, İrlanda'nın 32 iline ait önemli tüm belgelerdir (IAA, 1998).

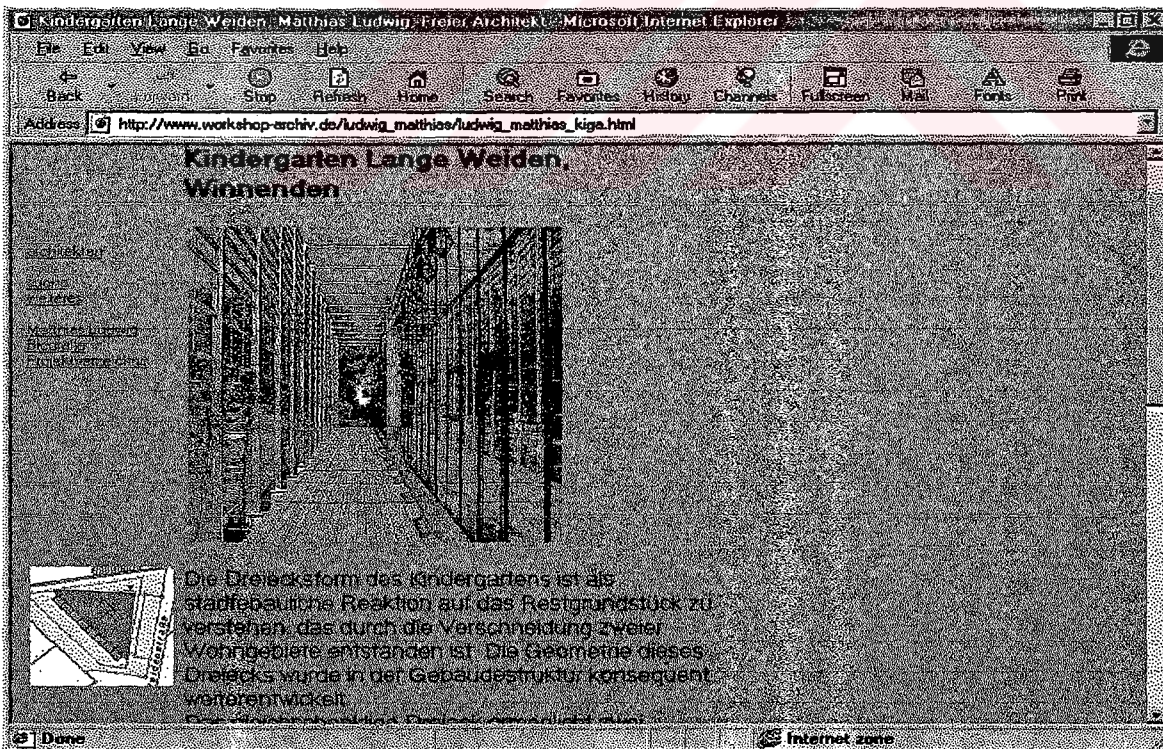

Şekil 1.3 Irish Architectural Archive

“The Great Buildings Collection Online” (İnternet Üzerinde Muhteşem Binalar Koleksiyonu) adlı WWW sitesinde (Şekil 1.4) ise 750’den fazla bina hakkında fotoğraflara, mimari çizimlere, forumlara, mimarları hakkında bilgilere ve içinde dolaşılabilir üç boyutlu katı modellere ve videokliplere ulaşılabilir (GBC, 1998).

Şekil 1.4 The Great Buildings Collection Online

Şekil 1.5 archiV

Bunların dışında, tüm içeriği almanca olan ve alman mimarların adreslerinin, biyografik bilgilerin, projelerin ve ek belgelerinin bulunduğu “archiV” adlı (Şekil 1.5) bir arşiv daha bulunmaktadır (Archiv, 1996).

Anılan uygulama örnekleri, mimarlık arşivleridirler. İmaj bankaları ve fotoğraf veritabanları ya da arşivleri araştırmanın dışında tutulmuştur.

1.6 Araştırmanın Yöntemi

İlk olarak bu çalışma ve aynı alanda yapılmış başka bir çalışmanın kontrolü için doküman taraması yapılmıştır. Geleneksel başvuru kaynaklarının yanısıra, (WWW araştırmaları ve dosya transferi için) Internet platformu kullanılmış ve sözel olarak alanda çalışma yapmış ya da problemleri değerlendirip somutlaştırabilecek ilgililerle görüşülmüştür.

Araştırma süreci boyunca toplanan bilgi, amaç ve kapsam doğrultusunda biraraya getirilmiş; sonucu, Internet platformu üzerinde yer alacak bir WWW sitesi ile örneklenmiştir. Örneğin uygulamaya geçirilmesinden sonra elde edilen geri besleme ile problemlerinin giderilmesine çalışılmıştır.

Bu uygulamanın sonunda, böyle bir ortamda paylaşılacak bir arşive veri toplanabilmesi için bir bilgi toplama formu önerisi getirilmiştir.

2. MEVCUT YAPILAR, BELGELEME AMAÇLARI, BELGELERİN KULLANICILARININ TANIMLANMASI ve ARAŞTIRMANIN SINIRLAMALARI

2.1 Korunacak Değerler ve Değerlendirme Ölçütleri

Korumanın temel sorunlarından biri neyin korunacağıdır. Çok eski tarihlerden günümüze ulaşan seçkin dini yapılar (Parthenon, Pantheon), mezar anıtları (Piramitler, Selçuklu türbeleri), ya da işlevsel binalar (Colosseum, Roma hamamları) bugün dünya mimari mirasının öğeleri olarak korunmaya değer bulunmaktadır. Aslında anıtsallıktan uzak, tümüyle işlevsel amacı olan gündelik yaşama ait yapılar da uzun bir süre geçtikten sonra, toplumsal tarihe ait bir bileşen olarak değer kazanmakta ve koruma kapsamına alınmaktadır. Teknolojinin geçirdiği belli aşamalara ait yapılar teknoloji tarihi açısından önem taşıdıkları için korunmaktadır. Venedik Tüzüğü'nün genişletilmiş anıt kavramı 1976'da UNESCO tarafından daha farklı bir terminoloji içinde yoğrularak kültürel geleneklerle ilgili bütün maddi varlıkları kapsamak üzere "kültürel varlık" (cultural property) deyimini ortaya atılmıştır. 1983'de çıkarılan 2863 sayılı Kültür ve Tabiat Varlıklarını Koruma Kanunu'na alınan bu kavram, değişik uygarlıkların sanat anlayışı, bilim ve teknik düzeyi, sosyal yaşamı hakkında somut veriler sağlayan ve korunmalarında kamu yararı görülen eşya ve yapıtları kapsamaktadır. Estetik ve bilimsel açıdan değer taşıyan jeolojik oluşum, bitki örtüsü, su ögesi, yabanıl yaşam bölgeleri, tarihi bahçeler "doğal varlık" kapsamına girmektedir. Yurdumuzda da geçerli olan kabullere göre, dünyada korunacak değerler "doğal ve kültürel varlıklar" kavramı içinde toplanmaktadır (Ahunbay, 1996).

Geçmişten kalan izlerin tümünün gelecek kuşaklara aktarılması olası değildir. Ülkelerin ekonomik kaynakları böyle bir çabayı desteklemek için yeterli olamamaktadır. Çağdaş kentleşme sorunları, bakımsızlık, malzemenin yıpranması, doğal afetler, yeni yapılanma baskıları sonucu tarihi yapıların sayısı sürekli azalmaktadır.

Bu nedenle, uygulamada öncelikle korunması gerekli, vazgeçilmez ya da korunması rastlantılara bırakılmayacak anıtların seçimine yardımcı olabilecek ölçütlerden

yararlanılmaktadır. Koruma kararı bir yapının veya yapı kümesinin tarihi belge niteliği, eskilik özelliği ve estetik değer yönlerinden sahip olduğu öneme bağlı olarak alınmaktadır (Kuban, 1971). Bir yapı yada yerleşme bu özelliklerden biri veya daha fazlasına sahip olduğunda, korunması için ilk adım olan tescil kararı alınabilmektedir.

Şüphesiz aynı değerlendirme ölçütleri yapının belgelenmesi için de kullanılabilir. Aşağıda bu değerlendirme ölçütlerinden genel olarak bahsedilecektir (Ahunbay, 1996). Bölüm 2.2’de ise belgeleme amaçları ve belgelerin kullanıcıları sınıflandırılmaya çalışılmıştır.

2.1.1 Tarihi belge ölçütü

Bir yapı veya yapılar grubu tarihi belge niteliğine,

- a. Tarihi bir olayla veya kişiyle ilişkisi,
- b. Tarihi bir süreci yansıtması

dolayısı ile sahip olabilir. Sivas Kongresi’nin yapıldığı bina, içinde geçen tarihi olaydan ötürü özel bir anlam taşımakta ve o olayı hatırlatan eşyasıyla bir müze olarak korunmaktadır. Atatürk’ün içinde doğduğu ev, bir Türk evi olarak taşıdığı önemden çok, Atatürk’le olan ilişkisi dolayısıyla koruma kapsamına alınmıştır.

Opus reticulatum tekniğinde bir duvar parçası, Roma dönemi yapım tekniği, künk ve küplerle hafifletilmiş bir tonoz örtü düzeni olan bir Ortaçağ yapısı, o dönemde kullanılan strüktür düzenleri konusunda; malakari bir sıva, Klasik Osmanlı dönemi bezemesi hakkında belge değerine sahip, korunması ve belgelenmesi gereken ayrıntılardır.

Özel bir toplum yapısını veya yaşam biçimini yansıtan, teknik gelişimin izlerini taşıyan yapı ve yerler, bu özellikleriyle korunmalıdırlar. Örneğin bugün terk edilmiş teknolojiyle baskı yapan matbaalar, darphaneler, zeytinyağı üreten yağhaneler, un ve yel değirmenleri, tabakhane, sabunhane, şaraphane ve ipek fabrikaları, üretim teknikleri ve yapı tipleri açısından belge niteliği taşımaktadırlar.

Toplumların değişik kesimlerinin yaşam biçimi ve yerleşme düzenini yansıtan köy, kasaba, mahalleler, şehircilik tarihi belgeleridir. Günümüzde sürdürülmeyen bir yaşam düzeninin gereksinimleri sonunda ortaya çıkmış olan bu yerleşmeler, yöresel yapı malzemesi geleneklerinin ve iklim koşullarının olanak ve sınırlamalarıyla biçimlendirilen konutların yanı sıra, ticari etkinliğin ve el sanatlarının yoğunlaştığı çarşı bölgelerinin doku, kütle, mekan özellikleriyle de belge olarak saklanmaları amacıyla koruma altına alınırlar.

2.1.2 Zaman ölçütü

Bir yapının yapımından ne kadar sonra eski eser olarak nitelendirilebileceği konusundaki görüşler üleden ülkeye değişmektedir. Hollanda'da 50 yıldan eski yapılar koruma kapsamına alınmaktadır. Fransa'da Le Corbusier'nin Villa Savoye adlı yapısı (1929-30) anıt olarak tescil edilmiştir. Türkiye'de şu anda geçerli olan 2863 sayılı yasanın 6. Maddesine göre 1900 tarihinden önce yapılmış olan binalar koruma kapsamındadır; 20. yüzyıl yapılarının koruma kapsamına alınmaları için ise önemli bir mimarın eseri, bir mimari akımın temsilcisi, bir yapı dizisinin parçası olmak gibi özel nitelikler taşımaları gerekmektedir.

Zamanın yıpratıcı etkisinden ve insanların yaptıkları hasarlardan zarar görmeden günümüze ulaşabilen anıt ve kalıntıların sayısı oldukça azdır; bu nedenle çok eski tarihlerden kalan yapılar "ender"likleri dolayısıyla da korunmak istenirler.

Günümüze yakın zamanlara gelindikçe korunacak değerlerin seçiminde daha titiz davranılması doğaldır. Bununla birlikte kesin zaman sınırları koymak (19. yüzyıl sonuna kadar yapılan binalar gibi) yerine, farklı bir sanat anlayışı, yaşam biçimi, sosyal yapı, teknik düzey ve ünlü bir sanatçının, akımın ürünü olan yapı ve çevrelerin korunmasını, belgelenmesini ilke olarak benimsemek daha doğru bir yaklaşımdır.

2.1.3 Estetik değer ölçütü

Güzel olma özelliği, yapı ve çevrelerin korunması konusundaki istekleri güçlendiren önemli bir etkidir. Ancak "güzel" yargısını nesnel olmayışı, kişiden kişiye, toplumdaki topluma ve

zamana bağılı olarak değişmesi, tartışmalara neden olabilmektedir. Eğitim düzeyi yüksek toplumlarda, anonim bir estetik yargı bulunması ve buna dayanarak “güzel” kararı alınması daha kolay olabilir.

Korunacak, belgelenecek değerde olması gereken güzellik hakkında bilinçli bir toplumsal beğeni olmadığında, bu konuda alınacak kararın, toplum adına, sanat tarihçileri ve estetik uzmanlarının görüşleri ile yönlendirilmesi söz konusudur. Örneğin Türkiye’de halk genellikle eski bir evi korunmaya değer görmemekte ve güzelliği konusunda her zaman tescil işlemini yapanlarla aynı kanıya sahip olmamaktadır. Harap bir yapının ilk tasarımındaki güzelliğini görmek ve onu kendi dönemi içinde değerlendirebilmek yetkisi bu konuda birikim sahibi olan arkeolog ve sanat tarihçilerine aittir.

2.2 Belgeleme Amaçları

Tüm mevcut yapılar, yapı ve inşaat tekniklerinin özelliğinden dolayı genel anlamda planlanarak gerçekleştirildiğinden, belgelenebilir bir karakter taşır. Yapıları, belgelenme açısından birbirinden ayıran, belgelenme açısından sınıflandırılmalarını sağlayan en önemli unsur ne için belgelendikleridir; belgelenme amaçlarıdır. İkinci unsur ise bu amacı gerçekleştirmek üzere düzenlenen belgelerden faydalananlar; belgelerin kullanıcılarıdır. Bu iki unsur bir arada kullanılarak, amaç ve kullanıcı ilişkisine göre yapılar, belgelenme açısından belli gruplar halinde sınıflandırılabilirler (Ahunbay, 1996; Kuban, 1971).

Aşağıda belgelenme amaçları 3 ana başlık altında incelenmiştir. Bu amaçlar gerektiğinde alt-amaçları ile birlikte açıklanmış ve kullanıcıları tanımlanmıştır. Son olarak bu kullanıcıların ihtiyacı olan belgelerin hedefi olan yapılar ayrıştırılmıştır.

2.2.1 Genel kullanım amaçlı belgeleme

Kültür varlığı anıtların, tarihi çevrelerin envanterinin oluşturulması ya da yeni yapıların tanınması, değerinin anlaşılması için ülke / dünya çapında geniş bir kullanıcı kitlesine (meraklı herkese, halka) aktarılması amaçlı belgelemelerdir.

Kullanıcı: Meraklı herkes, halk

Yapılar: Taşınmaz kültür ve tabiat varlıkları

Anıtlar, külliyeler

Sitler

Doğal sit

Tarihi sit

Arkeolojik sit

Kentsel sit

Kırsal sit

Karmaşık sit

2.2.1.1 Mimarlık tarihi açısından sınırlamalar

Kullanıcı: Akademisyenler, eğitimciler

Araştırmacılar

Öğrenciler

Halk

Yapılar: Tarihi belge değeri olan yapılar

Tarihi bir olayla ya da kişiyle ilgili yapılar

Tarihi bir süreci yansıtan yapılar

Döneminin yapım tekniğini, malzemesini anlatan

Toplum yapısını, yaşam biçimini yansıtan

Toplumun değişik kesimlerinin yerleşme düzenini
yansıtan

Eskilik özelliğine sahip yapılar

Estetik değere sahip yapılar

2.2.1.2 Koruma ve restorasyon açısından sınırlamalar

- Tarihi çevre koruma amacıyla
 - Tipolojik araştırma amaçlı
 - Sağlamlaştırma, onarım, yenileme, temizleme amaçlı
- Onarım ve restorasyon amacıyla
 - Sağlamlaştırma amaçlı
 - Bütünleme amaçlı
 - Yenileme amaçlı
 - Yeniden yapma (rekonstrüksiyon) amaçlı
 - Temizleme amaçlı
 - Taşıma amaçlı
- Yeniden kullanım, işlevlendirme amacıyla
- Basit onarım ve bakım amacıyla

Kullanıcı: Kültür ve tabiat varlıklarını koruma yüksek kurulu ve bölge kurulları
 Araştırmacılar
 Mimar, restoratör şehir plancı
 Sosyolog, kentbilimci
 Halk
 Yapının kullanıcısı ve uygulayıcı anlamda mimar, iç mimar vs.

Yapılar: Yukarıda sayılan çevre koruma, onarım ve işlevlendirme gibi amaçlara konu olan tüm yapılar

2.2.2 Mahremiyet / güvenlik nedenleri ile kamuya kapalı kullanım amaçlı belgeleme

Belgelerin paylaşımının, bu konudaki bilgi aktarımının özel ya da sınırlı olmasını gerektiren nitelikteki belgelemedir. Üzerinden belli bir süre geçtikten sonra mahremiyet ya da güvenlik engelleri kalkan belgeler, genel kullanım amaçlı belgeleme ile aynı özellikleri gösterecektir.

2.2.2.1 Politik, ekonomik ve sosyolojik açıdan sınırlamalar

- Ekonomi, politika, sanayi, teknoloji, ticaret ve turizm gibi konularda alınacak kararlara ışık tutması ve ülke gelişimi için mevcut durumun tespiti amacıyla
- Bilim tarihi, sosyal tarih, halk bilimi araştırmalarına kaynak olması amacıyla

Kullanıcı: Hükümet yöneticileri
Kültür Bakanlığı
İmar ve İskan Bakanlığı
Turizm Bakanlığı
Bayındırlık Bakanlığı
Vakıflar Genel Müdürlüğü
Belediyeler

Turizmciler
Uluslararası İlişkiler Uzmanları
Araştırmacılar
Halk

Yapılar: Tüm yapı stoğu; ülke sınırları dahilinde sivil, askeri tüm yapılar, yapı grupları

2.2.2.2 Sivil savunma ve güvenlik açısından sınırlamalar

Kullanıcı: Askeri kuvvetler
Savunma sanayii

Yapılar: Deniz, hava ve kara kuvvetlerine ait yapımlar, birimler

2.2.3 Kişisel kullanım amaçlı belgeleme

Özel ya da tüzel kişiliklere ait, genel paylaşıma açılması beklenmeyen belgelerdir.

2.2.3.1 İdari açıdan sınırlamalar

Yapının kullanılış verim optimizasyonu amaçlı

Kullanıcı: Bina yöneticileri
Mühendisler

Yapılar: Fabrikalar
Yönetim binaları
Hastaneler vs.

2.2.3.2 Kişisel açıdan sınırlamalar

Dekorasyon, tesisat yenileme gibi tadilat amaçlı

Kullanıcı: Konut, işyeri sahipleri ya da kullanıcıları

Yapılar: Konutlar
İşyerleri

2.3 Araştırmanın Sınırlamaları

Yukarıda (Bölüm 2.1) tanımları verilmiş olan yapıların ve yapıların belgelerinin kullanıcılarının tamamının tek bir omurga kullanılarak paylaşılması düşünülebilir; ancak araştırma, böyle bir omurganın kullanılabilir bir prototipini gerçekleştirebilmek için bu omurgayı iyi ve yüksek oranda örnekleyebilen bir kısım ile sınırlandırılmıştır.

Araştırmanın konusunu ve paylaşılacak arşivi oluşturan içerik ve bu içeriğin faydalananlarının profili şöyledir:

2.3.1 Belgeleri paylaşılacak yapılar

Genel kullanım amaçlı belgeleme (Bölüm 2.1.1) başlığı altında tanımlanmış yapıların tümü (ör.: anıtlar, sitler, tarihi eser sınıfındaki yapılar, bir dönemi örnekleyen ya da literatüre geçmiş bir mimarın eseri olan yapılar) bu arşivde belgeleriyle yer alacaktır.

2.3.2 Belgelerin kullanıcı profili

Genel kullanım amaçlı belgeleme (Bölüm 2.1.1) başlığı altında listelenmiş kullanıcılar genel olarak bu arşivin kullanıcı profilini oluşturmaktadır ancak güvenlik ve bilgi paylaşımında uygulanması gereken bazı erişim seviyelerinin gerekliliği gibi konular nedeniyle, ilk sahfa ile arşivin prototipinin kullanıcı profilinden, kültür ve tabiat varlıklarını koruma yüksek kurulları ve bölge kurullarının çıkarılması uygun görülmüştür. 'Çıkarılma'dan kasıt, bu kullanıcı grubunun ihtiyaç duyabileceği özel ve gizli nitelikteki bilgilerin göz ardı edilerek, bu aşamada arşiv içerisine dahil edilmemiş olmasıdır.

Yapıların belgelerinden ve dolayısı ile bu arşivden yararlanacak kullanıcıların profili ise sonuç olarak şöyle tanımlanabilir:

2.3.2.1 İlgili kamu

Tarih, mimarlık, restorasyon gibi konulara ilgi duyan ve bu konudaki bilgilerini derinleştirmek isteyen kullanıcılardır. Bu kullanıcıların ihtiyaç duyduğu bilgiler, yapının tarihçesi ve temel kimlik bilgileri ile fotoğrafları, maketleri ve basit şemaları gibi, teknik olmaktan çok görsel bilgilerdir.

2.3.2.2 Öğrenciler

Eğitim kurumlarının ortaokul seviyesinde öğrenim görmekte olan öğrencilerden, yüksek lisans seviyesinde uzmanlaşma eğitimi alan öğrencilere kadar olan bir aralığı kapsayan kullanıcılardır. Amatör ilgililer (Bölüm 2.2.2.1) başlığı altında yer alan kullanıcılara yönelik

bilgilere ek olarak teknik bilgilere (plan, kesit, görünüş, mimari dönem, tipoloji bilgileri gibi) ihtiyaç duyulmaktadır.

2.3.2.3 Akademisyenler ve araştırmacılar

Bir öğretim kuruluşu içinde yer alan ya da akademik düzeyde yayın hazırlayan kişiler bu başlık altında yer almaktadır. Bölüm 2.2.2.2’de açıklanan bilgilere ek olarak ada, pafta, parsel, sahibi gibi tapu bilgileri; su, elektrik, ısıtma ve kanalizasyon durumu gibi teknik bilgiler, kullanım bilgileri, varsa koruma derecesi, anıtlar kurulu envanter numarası gibi resmi bilgilere ihtiyaç duyulmaktadır.

2.3.2.4 Özel bürolar ve meslek üyeleri

Mimar, restoratör, şehir plancı gibi yapıların tasarımcısı ve uygulayıcısı anlamında meslek üyeleri ile bu kişilerin oluşturdukları özel tüzel kişilikler bu başlık altında yer almaktadır. Bölüm 2.2.2.3’de açıklanan bilgilere ihtiyaç duyulmakla birlikte amaç açısından bir farklılık gösteren bu kullanıcı profili, maddi kazanç boyutunu da içermektedir.

3. MİMARLIK MİRASININ AKTARILMASI ve MEVCUT YAPILARIN BELGELENMESİ İÇİN TEMEL VERİ STANDARDININ TANIMLANMASI

Envanter çıkarma ve belgeleme, kültürel mirasın -özellikle de mimarlık mirasının- anlaşılabilmesi, korunabilmesi ve saklanabilmesi için çok önemli rol oynamaktadır. Bir envanter olmadan anlama ya da bulguları bilgiye dönüştürme mümkün olmamaktadır (CHC, 1994).

Avrupa ölçeğinde, kültürel mirasın aktarılması amaçlı, çok geniş bir metodoloji yelpazesi kullanılmaktadır. Bu yelpaze araştırılarak, mevcut yapının belgelenebilmesi için bir belgeleme standardı tanımlanmaya çalışılmıştır. Aşağıda ayrıntıları ile açıklanan bu çalışma temel olarak ICOM (International Council of Museums - Uluslararası Müzeler Konseyi)'un CIDOC (International Documentation Committee - Uluslararası Belgeleme Komitesi) grubunun yürüttüğü bir projeye ve Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Envanteri çalışmalarına dayanmaktadır (CIDOC, 1995; Ünal, 1997; DKVKE, 1997). Araştırma kapsamındaki mevcut yapılar için bir standart tanımlanırken, arkeolojik ve mimari mirasın belgelenmesi amacını taşıyan bu çalışmalar, Avrupa Konseyi'nin yürüttüğü diğer çalışmalar ile desteklenmeye çalışılmıştır.

Temel başlıklar altında açıklanmış bu veri standardının bazı bölümleri zorunlu, bazı bölümleri ise isteğe bağlı olarak doldurulacak şekilde tanımlanmıştır. Tüm ana başlıklar, alt başlıklara ayrılmakta ve bunların bazıları zorunlu, bazıları ise isteğe bağlı özellik taşımaktadır. 'Zorunlu'dan kasıt, böyle bir başlık altında bilgi bulunmasının, belgeleme açısından şart olduğudur. 'İsteğe bağlı' olarak tanımlanan başlıklar altında ise bilgi bulunmayabileceği (koruma altında olmayan bir yapı için koruma derecesi; kırsal kesimde yer alan bir sit için sokak ya da kapı no. bilgisi gibi) göz önüne alınmıştır.

Bu veri standardını oluşturan alanlar ayrıca sayısal, alfasayısal, tek (eşsiz), zorunlu ve isteğe bağlı gibi nitelermeler ile değerlendirilmiştir. 'Bilinmiyor' da bir bilgi olarak kabul edilmektedir (CIDOC, 1995).

3.1 Tanımlar

Yapı hakkında gözlemleri, genel ve ayrıntılı tanımları içeren isteğe bağlı ve serbest metin içerikli bölümdür.

Genel tanım ve gözlemler: Yapıya ait gözlemlerin aktarılabilceği ve genel bir tanımının yapılabileceği bölümdür (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Ayrıntılı tanım: Yapıya ait ayrıntılı bir tanımının yapılabileceği bölümdür (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

3.2 Adlar ve Referanslar

Bu bölüm belgelenecek yapının kimliğine ait tanıtıcı bilgileri içeren ve doldurulması zorunlu bir bölümdür. Alt başlıkları şöyledir:

Referans numarası: Rakamlardan ya da harf ve rakamların bir kombinasyonundan oluşan ve bu arşivleme sistemi içerisinde her bir yapıyı bir diğlerinden ayıran, o yapıya özgü tanımlayıcı bilgidir (ör.: 758943 ya da AB45681 gibi) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Adı: Yapının geçmişte ya da bugün bilinen ad ya da adlarının yer aldığı metin alanıdır. Yapının bir adı olmayabileceği göz önünde tutulmuştur (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Sorumluluk sahibi kişilere ait bilgiler

Yapıyla ilgili geçmişte ve bugün, tasarım ya da mülkiyet gibi açılardan sorumluluk taşıyan kişiler ile ilgili doldurulması zorunlu bilgilerdir.

Yapan: Yapının tasarımcısı ya da uygulayıcısı anlamında mimar ya da ustanın adıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Yaptıran: Yapıyı yaptıran kişinin adıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Bugünkü sahibi: Yapının mülkiyetini bugün elinde bulunduran kişinin adıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Bakımından sorumlu olması gereken kuruluş: Yapının bakımından sorumlu olması gereken kuruluşun adıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Arşivleme ve son güncelleme tarihleri

Bu bölümde yapının arşivleme ve güncelleme tarihi bilgileri yer alacaktır.

Arşivleme tarihi: Yapıya ait bilginin ilk kaydedildiği ve bu arşiv içinde yer aldığı tarihtir. Tarihleme için ISO standart formatı kullanılacaktır (ör.: 1998-11-16) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Son güncelleme tarihi: Bu bölümde, kayıt güncellendikçe değiştirilecek tarih bilgisi yeracaktır. Yine tarihleme için ISO standart formatı kullanılacaktır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Kaydı hazırlayan: Yapının kaydedilmesinden sorumlu kişi ya da kuruluşun adıdır. Bu bilginin bulunması, veriler çeşitli arşiv kuruluşları içinde karşılıklı olarak değiştirilirken kaydın kaynağı ile ilgili bilgiye erişilebilmesi açısından faydalıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Ek kaynak bilgileri

Bu bölümdeki bilgiler, ilgili başka bir kaynağa yönlendirmeyi sağlamak için kullanılacaktır. Örneğin bir caminin içinde yer aldığı külliye ile ilişkilendirilmesini sağlayacak bilgiler, ek kaynak bilgileridir. Bu bölüm isteğe bağlıdır ve birden fazla ilişkili referans için tekrarlanabilir.

İlgili kaynağın referans numarası: Rakamlardan ya da harf ve rakamların bir kombinasyonundan oluşan ilgili kaynağa ait referans numarasıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

İlişkinin niteliği: Aralarında ilişki olan iki kayıt arasındaki ilişkinin türünü belirten bilgidir. Bu bilgi bu iki kayıdın hiyerarşik yapısını sergileyecektir. Bu bölümdeki bilgi 'parçasıdır'; 'içermektedir' ya da 'ilişkilidir'den biri olacaktır. Cami-külliyeye örneğinde cami için tutulan kayda 'parçasıdır', külliye için tutulan kayda ise 'içermektedir' ibaresi konulmalıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

İlişkili kaynağın kaydını hazırlayan: İlişkili yapının kaydedilmesinden sorumlu kişi ya da kuruluşun adıdır. Bu bilginin bulunması, veriler çeşitli arşiv kuruluşları içinde karşılıklı olarak değiştirilirken ilişkili kaydın kaynağı ile ilgili bilgiye erişilebilmesi açısından faydalıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

İlgili yayınlar dizini

Bu bölümde yer alan bilgiler, yapı hakkında basılmış ya da basılmamış bulunan yayın ya da çalışmalar ile yapıyı ilişkilendirmek için kullanılacaktır. İsteğe bağlı olup, ilişkili yayınların sayısına göre tekrar edebilir.

İlgili yayının referans numarası: Harf ve/veya rakamların bir kombinasyonundan oluşan, ilgili yayına ait referans numarasıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

İlgili yayının türü: Bu bölümde ilişkili yayının ya da çalışmanın türü hakkında bilgi verilecektir. Tür nitelenirken, ortak kabul görmüş terimlerin (ör.: fotografik, grafik, basılmamış metin, bibliyografik, elektronik yada kartografik gibi) kullanılması gerekmektedir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

İlgili yayını hazırlayan: Arşivde yer alan kayıt ile ilgili yayını, çalışmayı hazırlayan kişinin ya da kuruluşun adıdır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

3.3 Konum

Yapının yerini belirleyen bu bölüm doldurulması zorunlu bir bölümdür. Altbölümlerinden istenilen kombinasyon, yapının yerini belirlemek için doldurulabilir. Ne kadar çok altbölüm doldurulursa, yapıyı o derece hassas tespit etmek mümkün olur. Sonuç olarak bu bölümde sadece bir altbölümün doldurulması zorunludur diyebiliriz.

Yönetim şekline bağlı olarak konumu

Bu bölüm yönetim şeklinin birbirinden farklı olduğu ülkeler için düşünülmüştür.

Ülke ya da ulus: Yapının içinde yer aldığı ülke ya da ulustur (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Jeopolitik birim: Yapının içinde yer aldığı ülke ya da ulusa göre değişiklik gösteren; yapının konumlandığı jeografik ya da politik alt yönetim birimidir. Eyalet, bölge, il olabilir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Yönetim şekline bağlı alt yönetim birimi: Ülke ya da ulusun yönetim şekline bağlı olarak bu bölümde birkaç kayda ihtiyaç duyulabilir. Mahalle, köy ya da mevki gibi bilgilerdir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Sit konumu: Özellikle de yerleşimin fazla olmadığı bölgelerde, bir yapı ya da sitin geniş bir alan içerisindeki konumunu daha rahat saptayabilmek için, yerinin serbest bir metin şeklinde kısa bir tarifidir (ör.: Van Gölü'nün dört kilometre kuzeybatısı) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Adres

Bu isteğe bağlı özellikteki bölüm, eğer arşivlenecek yapı, yapılaşmış bir bölge içinde yer alıyor ve bir ya da birden fazla yazışma adresine sahipse doldurulacaktır. Birden fazla sokakta yer alan yapılar için tekrar edilebilen bu bölümdeki tüm altbaşlıklar isteğe bağlı

karakterdedir ancak herhangi bir adres bilgisi varsa, en azından bir tanesinin doldurulması gerekir.

Adres amaçlı adı: Bu bölüme, yapının yazışma adresinde geçen adı yazılacaktır (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Kapı numarası: Bu alan, adreste yeralan kapı numarasını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 27A) (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Sokak numarası ya da adı: Bu alan, adreste yeralan sokak numarası ya da adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 1943 Sokak ya da Osman Nuri Ergin Sokak) (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Cadde numarası ya da adı: Bu alan, adreste yeralan cadde numarası ya da adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 5. Cadde ya da Bağdat Caddesi) (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Mahalle: Bu alan, adreste yer alabilecek mahalle adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 19 Mayıs Mahallesi) (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

İlçe: Bu alan, adreste yer alabilecek ilçe adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: Göztepe) (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Kasaba / şehir / il: Bu alan, adreste yeralan kasaba, il ya da şehir adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: İstanbul) (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Posta ya da benzer bir ulusal adres kodu: Bu alan, adreste yer alabilecek kodu kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 80080 ya da K1A0C8) (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Kadastro bilgileri: Bu alan, eğer varsa kadastro bilgilerini (Pafta / Ada / Parsel) kaydetmek için kullanılacaktır (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Kartografik bilgiler

Bu bölüm, kullanılan değişik haritalama yöntemleri ile bir yapı ya da sitin konumlandırılabilmesi için gerekli iki ya da üç boyutlu uzaysal koordinat bilgilerini içeren ve isteğe bağlı olarak doldurulabilecek bölümdür. Sondaki dört bölüm her koordinat seti için yinelenmelidir.

Kartografik tanım: Eğer yapıya ait birden fazla kartografik büyüklük varsa, bu büyüklükleri tanımlayan ayırıcı nitelikteki bilginin yazılacağı bölümdür (ör.: Poligon1) (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Uzaysal referans sistemi: Koordinat bilgilerini elde etmek için kullanılan sistemdir (UTM, Lambert, GPS gibi) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Topoloji: Kartografik referansın bir noktaya mı, bir doğruya mı yoksa bir alana mı ait olduğunun belirtildiği bölümdür (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Nitelik: Kartografik referans bilgisinin güvenilirliğini ya da kesinliğini niteleyen bilgidir (ör.: yaklaşık ya da merkez gibi). Ortak terimlerin kullanılması zorunludur (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Dizideki numarası: Bir yapı ya da sit belli bir doğrultuya ya da alana yayıldığında, bu yapının konumunu ifade etmek için tek bir koordinat (ör.: merkez) yerine bir doğruya ya da bir alanı (poligonu) tanımlayan birden fazla koordinatın kaydedilmesi daha doğrudur. Böyle durumlarda bu koordinatlar bir dizi halinde listelenmelidir. Koordinatın bu dizi içerisindeki sıra numarası bu bölüme girilmelidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Z-koordinatı: Kartografik referans değeridir. Dikey yöndeki konumu belli eder (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

X-koordinatı: Kartografik referans değeridir. Genellikle doğu-batı doğrultusundaki koordinattır (Sayısal, Tek, Zorunlu).

Y-koordinatı: Kartografik referans değeridir. Genellikle kuzey-güney doğrultusundaki koordinattır (Sayısal, Tek, Zorunlu).

3.4 Tip

Yapının sınıflandırılabilmesi için doldurulması ve Tarihlendirme Bölümü ile (Bölüm 3.5) ilişkili düşünülmesi gereken zorunlu özellikteki bölümdür. 'Bilinmiyor'u da içeren ortak terimlerin kullanılması gereklidir.

Yapı türü: Yapıya ait, türler dizini içerisinde kullanılan terimdir. Genellikle yapının fonksiyon açısından tanımlanmıştır (ör.: villa). Bu alanda da dil birliği esastır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Yapı kategorisi: Yapının türünün ait olduğu daha geniş bir fonksiyonel sınıflandırma bilgisidir (ör.: konut). Dil birliği esastır (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

3.5 Tarihleme

Bu bölümde, yapının tarihlenebilmesi için eğer tam olarak biliniyorsa kesin tarih bilgisi; tam olarak saptanamadığı durumlarda ise tarih aralığı ya da dönem (mimari çağ / üslup) bilgileri bulunmaktadır. Dönem / Mimari Çağ / Üslup Bölümü doldurulması zorunlu bir bölümdür ancak bundan başka bir veya daha fazla altbölüm, daha kesin bir tarihleme bilgisini ifade etmek için kullanılabilir.

Dönem / mimari çağ / üslup: Yapının ait olduğu kültürel dönem, mimari çağ ya da üslup bilgisidir (ör.: bizans) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Yüzyıl: Yapının ait olduğu yüzyıl bilgisidir (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Tarih aralığı: Yapının ait olduğu tarih aralığıdır (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Tarih aralığının başlangıcı: Yapının ait olduğu tarih aralığındaki en erken tarihtir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Tarih aralığının bitimi: Yapının ait olduğu tarih aralığındaki en geç tarihtir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Bilimsel ve kesin tarih

Bu bölüm de isteğe bağlı bir bölüm olup belgesel bir kanıt, kitabe ya da yazıya dayanan veya radyokarbon metodu ile ya da dendrokronolojik olarak tespit edilmiş kesin tarih bilgisinin yer aldığı bölümdür.

Tarih: Burada yapının kesin ya da bilimsel tarih bilgisi yeracaktır (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Yöntem: Bu bölümde kesin ya da bilimsel tarihin hangi yöntem ile elde edildiğine ait bilgi yeracaktır (ör.: Karbon 14, dendrokronoloji gibi). Dil birliği gereklidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

3.6 Yapının Fiziksel Durumu

Yapıya ait yapı elemanları, strüktür, malzeme ve mekanik bilgisi ile tüm bunların fiziksel durumunun tarihlendirilerek ifade edildiği bölümdür. Zaman ilerledikçe fiziksel durumdaki değişimlerin kaydedilebilmesi için tekrar edebilir.

Taşıyıcı yapı

Yapıya ait taşıyıcı yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

Taşıyıcı yapı bilgisi: Yapının taşıyıcı yapısının ne olduğu bilgisidir (ör.: ahşap karkas) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Taşıyıcı yapının fiziksel durumu: Taşıyıcı yapının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür (ör.: bütün, bozulmuş, onarılmış gibi) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Taşıyıcı yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: Taşıyıcı yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Dış yapı

Yapıya ait dış yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

Dış yapı bilgisi: Yapının dış yapısının ne olduğu bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Dış yapının fiziksel durumu: Dış yapının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Dış yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: Dış yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Üst yapı

Yapıya ait üst yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

Üst yapı bilgisi: Yapının üst yapısının ne olduğu bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Üst yapının fiziksel durumu: Üst yapının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Üst yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: Üst yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

İç yapı

Yapıya ait iç yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

İç yapı bilgisi: Yapının iç yapısının ne olduğu bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

İç yapının fiziksel durumu: İç yapının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

İç yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: İç yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Süsleme / yapı elemanları

Yapıda bulunan süsleme ve diğer yapı elemanlarının bilgisinin, bu elemanların fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir. Yapıda bulunan her bir eleman için tekrar edecek olan, isteğe bağlı nitelikteki bölümdür.

Süsleme ya da yapı elemanı bilgisi: Yapıda hangi elemanın ve nerede (iç / dış) bulunduğu bilgisidir (ör.: eliböğünde, tepe penceresi, bezeme, kitabe gibi) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Yapı elemanının fiziksel durumu: Yapı elemanının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Yapı elemanının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: Yapı elemanının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Mekanik yapı / tesisat

Yapıda bulunan su, elektrik, ısıtma kanalizasyon tesisatı bilgisinin, bu tesisatın fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

Mekanik yapı / tesisat bilgisi: Yapıda hangi tesisatın bulunduğu bilgisidir (ör su, elektrik, ısıtma kanalizasyon gibi) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Yapı elemanının fiziksel durumu: Tesisatın fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Yapı elemanının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: Tesisatın fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

3.7 Koruma Durumu

Yapının koruma altına alınıp alınmamış olduğu ve eğer alınmışsa koruma türü, derecesi ve tarihi gibi koruma bilgilerini içeren isteğe bağlı nitelikteki bölümdür.

Koruma türü: Yapının hangi sınıfta korumaya alındığına ait bilgidir (ör.: çevresel, anıtsal gibi) (Alfasayısal, Tek, Zorunlu).

Koruma derecesi: Yapının koruma derecesini gösteren bilgidir (ör.: 1., 2. gibi) (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Koruma kararının alınma tarihi: Yapının koruma kararının alındığı tarihi gösteren bilgidir (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Referans numarası: Yapının, örneğin koruma kurulu envanterindeki numarasını gösteren bilgidir (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Korumadan sorumlu kişi ya da kuruluş: Korumadan sorumlu olan ve envanter numarasını sağlayan kişi ya da kuruluştur (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

3.8 Kullanım Bilgileri

Yapının hangi fonksiyon için tasarlandığına, bugün ne için kullanıldığına ve ne için kullanılması gerektiğine ait bilgilerin yer aldığı bölümdür.

Yapının orijinal kullanımı: Yapının hangi fonksiyon için tasarlandığına ait bilgidir (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Yapının bugünkü kullanımı: Yapının bugün hangi fonksiyon için kullanıldığına ait bilgidir (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

Yapının önerilen kullanımı: Yapının hangi fonksiyon için kullanılması gerektiğine ait bilgidir (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı).

4. BELGELEMEDE KULLANILACAK EK BELGE TİPLERİ

Tanımlayıcı kayıt bilgilerinin yanısıra, mevcut yapıyı anlatmak için bazı belgeler de eklenmelidir. Aşağıda bu belgelere ait özellikler tanımlanmıştır.

4.1 Metin İçerikli Belgeler

Yapı hakkında hazırlanmış bulunan yazılı metin içerikli belgelerdir.

4.1.1 Serbest metin

Yapının genel ve ayrıntılı tanımının dışında, mimari ya da tarihsel önemini dile getiren, ek bilginin alınabildiği belgedir. Bu belgenin kapsamı genel ve ayrıntılı tanım ile yapı hakkında yazılmış başvuru kaynakları arasındaki yere oturmalıdır. Metni destekleyici illüstrasyon ve diğer görsel veriler de yer alabilir.

4.1.2 Rapor

Yapı hakkında koruma kurullarının ya da benzer kurumların düzenlediği raporlar ile yapının tasarım ve uygulama kriterlerini açıklayan, örneğin mimarının ağzından yazılmış açıklayıcı metni kapsar.

4.2 Görsel Belgeler

Yapıya ya da yapıyı anlatan diğer unsurlara ait görsel malzeme içeren belgelerdir.

4.2.1 Gravür / fresk / mozaik

Yapı hakkında basılı yayınlarda kullanılmış ve yapıya ait anlatımı içeren gravür; örneğin bir başka yapı içerisinde yer alan ancak sözkonusu yapıyı anlatan fresk ya da mozaik gibi görsel malzeme içerikli belgelerdir.

4.2.2 Fotoğraf

Yapının içi ve dışına ait fotoğraflar, yapının çevresi ile ilişkisini gösteren fotoğraflar, hava fotoğrafları gibi görsel belgelerdir.

4.2.3 Anlatı / sunu belgeleri

Özellikle görece yakın tarihli bir mevcut yapıya ait çalışma, sunu, sergileme gibi amaçlara hizmet edecek şekilde hazırlanmış görsel belgelerdir.

4.2.3.1 Maket fotoğrafları

Yapıya ait herhangi bir ölçekte yapılmış ve bitmiş ürüne ait maketlerin fotoğraflarıdır.

4.2.3.2 Katı model 'rendering'leri / illüstrasyon

Yapının katı modeline ait iki boyutlu izdüşümler ve geleneksel yöntemler kullanılarak elde edilmiş illüstrasyonlardır.

4.2.3.3 Sunu belgeleri

Proje gibi belgelerin dışında kalan ve yapının anlatım dilini ortaya koyan belgelerdir.

4.2.3.4 Eskizler

Yapıya ait tasarımın ön taslağıdır.

4.2.3.5 Çokluortamlar için hazırlanmış ürünler

Animasyon, hypertext, video ve audio anlatıların ayrı ayrı ya da bir arada kullanılmasıyla elde edilmiş ürünlerdir.

4.3 Teknik Belgeler

Genellikle mesleki terimlerin, ölçü birimlerinin ve anlatım stiline kullanıldığı teknik bir disiplinin kurallarına tabi anlatım tekniklerini içeren belgelerdir.

4.3.1 Projeler

Bir yapının gerçekleştirilebilmesi için gerekli plan, kesit, görünüş gibi çizimlerin tümüdür. Bir binanın yapımı için gerekli olabilecek projeler genellikle şunlardır: mimari proje; betonarme (veya ahşap, çelik) projesi; sıhî tesisat, ısıtma, havalandırma, iklimlendirme, doğalgaz projeleri, elektrik ve aydınlatma projesi. Bu projelerden “mimari” mimarların; “betonarme, ahşap ve çelik” inşaat mühendislerinin; “sıhî tesisat, ısıtma, havalandırma, iklimlendirme makine münendislerinin; “elektrik” elektrik mühendislerinin konusudur (Hasol, 1995).

4.3.1.1 Mimari proje

Aşağıdaki bileşenlerden oluşur:

4.3.1.1.1 Avan proje

Gerçekleştirilecek bir yapı konusundaki ilk düşüncelerin plan, kesit ve görünüşlerle belirtildiği öneri projesi (önproje)'dir. Avan projenin normal ölçeği 1:200 olup çok büyük konularda 1:500, küçük konularda ise 1:100 ölçeği kullanılabilir.

4.3.1.1.2 Uygulama projesi

Bir yapının inşaatını yürütebilmek üzere düzenlenen proje. Bu projenin normal ölçeği 1:50'dir. Ancak çok büyük yapılar için 1:100 ölçeği kullanılabilir. Bir uygulama projesinde genellikle şu çizimler bulunur:

- farklı katların planları,

- yeterli sayıda düşey kesit (roje çalışmaları ve uygulama için belirsiz nokta kalmayacak şekil ve sayıda),
- bütün dış görünüşler (gerekliyse iç görünüşler),
- çatı ve veya teras planları,
- temel planı (statik projesinde gösterilmiyorsa).

4.3.1.1.3 Detay projesi

Yapının tüm ayrıntılarını kapsayan projedir. Detay projelerinde ölçek çokluk 1:20, 1:10, 1:5, 1:2 ve 1:1 olur.

4.3.1.2 Statik proje

Yapının taşıyıcı sistemine ait çizim ve hesapları içeren projedir.

4.3.1.3 Mekanik proje

Yapının genel anlamda tesisat projeleridir.

4.3.1.4 Röleve / yapım sonrası (tıpkı-yapım) projesi

Var olan ya da inşaatı tamamlanan bir yapının bütün boyutlarının ölçülerek plan, kesit ve görünüşünün yeniden çıkarıldığı işlemin projesidir.

4.3.1.5 Restorasyon projesi

Aslımı bozmadan onarma çalışmaları için hazırlanan projedir.

4.3.1.6 Restitüsyon projesi

Bir yapıyı eski (ilk) şekline getirme işi için hazırlanan projesidir.

4.3.2 Harita

Yapının konumunun uzak çevresi ile ilişkisini ifade etmek için kullanılan ölçekli teknik çizimdir.

4.3.3 Kroki

Yapının konumunun yakın çevresi ya da arsa ile olan ilişkisini ifade etmek için kullanılan ölçeksiz çizimdir.

5. ARŞİVİN PAYLAŞIM ORTAMI: İNTERNET

Genel kullanım amaçlı belgelerin paylaşılacağı bir arşivin yer alacağı ortam olarak

- a. bir çok başka bilginin de ortak bir dil ile paylaşıldığı standartları belli bir ortam olması;
- b. erişiminin kolay olması;
- c. erişiminin dünya ölçeğinde olması;
- d. dijitize edilmiş ve dolayısı ile bir çok farklı formata dönüştürülebilecek, kullanım açısından esnek bilgilerin tasarlandığı, dönüştürüldüğü, değiştirilebildiği ve saklanabildiği ortam olan bilgisayar ortamı ile bire bir ilişki içinde olması

gibi sebeplerden ötürü 'Internet' platformu uygun görülmüştür.

Internet platformunda paylaşılacak bilgiyi doğru sunabilmek için, bu ortamın yapısını, teknik açıdan ve tarihsel gelişim süreciyle birlikte, kullanıcıları ile bağıntılı olarak ortaya koymak gereklidir.

5.1. Tanım

Internet, bir çok bilgisayar ağını (network) ve milyonlarca kullanıcılarını, basit bir ortak adresleme ve TCP/IP (Transmission Control Protocol / Internet Protocol - İletim Kontrol Protokolü / Internet Protokolü) denilen bir iletişim protokolü kullanarak birbirine bağlayan, dünya ölçeğinde bir ağlar ağıdır. Bu ağ, federal ağları, bölgesel ağları, eğitim ağlarını ve yabancı ağları da kapsamaktadır. Farklı ağlar arasındaki bağlantıya ise 'geçit (gateway)' denmektedir. Bu geçitler elektronik verilerin transferine dünya çapında hizmet ederler (WDVL, 1997).

5.2. Tarihçe

Internet'in kökleri ABD hükümeti, Savunma Bakanlığı'nın 1960'larda yürüttüğü bir projeye kadar uzanır. Bu projenin amacı, nükleer bir savaş gibi bölgesel kesintiler yaratabilecek felaketleri atlatarak, parçaları bozulsa ya da imha edilse dahi fonksiyonlarını sürdürmeye

devam edecek, merkezi olmayan bir ağ tasarlamak idi. Pentagon'un, 1969 yılında kurulan ve amacı, savunma araştırmaları yürüten kuruluşlar için güvenli ve dayanıklı iletişim ağları sağlamak olan İleri Araştırma Projeleri Teşkilatı'nın (Advanced Research Projects Agency) tasarladığı bu proje ARPANet (Advanced Research Projects Agency Network - İleri Araştırma Projeleri Teşkilatı Ağı) olarak anılıyordu.

Bu ağı daha küresel bir ölçeğe doğru genişletmek için, yeni bir karmaşık ve standart bir protokole gereksinim duyulmuştu. Bunun üzerine, elektronik mesajların paketlenip, adreslenip, ağ üzerinden nasıl gönderileceğini tanımlayan IP teknolojisi geliştirildi. ARPANet, bilgi yollamak için ideal bir araçtı. Radyo dalgaları tepelerden ve hava şartlarından etkilenebilirken, bu ağla küresel bir adresleme olanağı yaratılmıştı. Bunun ile ilgili ilk çalışmalarla 1973 yılının baharı ve yazında başlanmıştı (Rex, 1997).

Bu protokolün standartlaşması ve TCP/IP adını alması 1977 yılında gerçekteşti. Bu protokol kullanıcılara diğer bileşik ağların çeşitli dallarının ARPANet'e doğrudan bağlanması olanağını tanıdı. Böylece ARPANet artık Internet olarak anılır olmuştu.

Başka alanlardaki araştırmacı ve akademisyenlerin bu ağdan faydalanmaya başlamasından sonra NSF (National Science Foundation - Ulusal Bilim Vakfı) TCP/IP teknolojisinin büyük bir kısmını ARPANet'ten alarak, NSFNet adıyla kurmuş olduğu benzer ve paralel ağı, çok daha fazla iletişim trafiği taşıyabilen yaygın bir ağlar ağına dönüştürdü.

1970'ler boyunca büyümeye devam eden ARPANet, 'düğüm' (node) olarak adlandırılan bir çok güçlü süper bilgisayar istasyonunun da bağlanmasıyla, yüksek hızlı bir ağ oldu.

1985 yılında, NSF, ABD çapında Internet erişimi kurulması amacıyla bir program başlattı. NSFNET adında bir omurga yaratarak kapılarını tüm eğitim kurumlarına, akademisyenlere, araştırmacılara, hükümet teşkilatlarına ve uluslararası araştırma kurumlarına açtı. ARPANet ise Savunma İletişimi Teşkilatı (Defense Communications Agency) tarafından, ordunun sınırlı bütçe ve desteği sebebiyle 1989 yılında kapatıldı.

1990'larda İntenet, patlama halinde bir büyüme yaşadı. Her yıl, İnternet'e bağlı bilgisayarların iki katına çıkmakta olduğu tahmin edilmektedir. 1994 yılının ortalarında, 100'den fazla ülkede İnternet'e bağlı iki milyondan fazla bilgisayarın yaklaşık 23 milyon kullanıcıya hizmet verdiği hesaplanmıştır. Bu hızda bir büyüme ile 2000 yılında herkesin bir e-mail adresi olacağı tahmin edilmektedir (WDVL, 1997).

5.3 Uygulamalar

Varlığının büyük bir kısmı boyunca İnternet, herşeyden önce bir araştırma ve akademik iletişim ağı idi. Son zamanlarda ise ticari girişimciler ve çok sayıda tüketici, İnternet'in potansiyelini kabul etmiş durumdadır. Bugün dünya çapında, kişiler ve kuruluşlar, İnternet'i bilgi edinme, iletişim kurma, küresel anlamda iş idaresi ve on-line hizmet ve kaynaklar yelpazesinden yararlanma gibi amaçlarla kullanmaktadırlar.

İnternet'in başlıca kullanım alanı elektronik postadır (çoğunlukla e-mail, e-posta denir). Milyonlarca insan İnternet'I elektronik posta yetenekleri yüzünden kullanırlar. Aslında elektronik posta, İnternet'in sunduğu olanakların küçük bir kısmını oluşturmaktadır. Ayrıca

- a. sohbet grupları,
- b. WWW,
- c. bülten panoları ve haber grupları,
- d. uzaktan bilgisayar erişimi (telnet),
- e. dosya transferi (dosya transfer protokolü kullanılarak)

olanakları kullanılmaktadır. Son gelişmeler kitap ve dergi yayını, video ile konferans ve sesli yayınları mümkün kılmıştır. Amatör radyo, kablolu TV hattı, geniş spektrumlu radyo, uydu ve fiber-optik İnternet hizmeti ulaştırmak için kullanılan iletişim araçlarıdır. Ağ üzerinden oyunlar, yine ağ üzerinden para transferi ve sanal müzeler, daha da geliştirilmekte olan uygulamalardan bir kaçısıdır.

Kullanıcılar binlerce İnternet tartışma grubundan herhangi birine katılabilir, belirli bir bilgiyi kütüphanelerde arayabilir ya da çok çeşitli dosyaları kendi bilgisayarlarına transfer edebilirler (taşıyabilirler).

Ayrıca Internet'in multimedya hizmeti olan WWW (World Wide Web) üzerinde keşfe ('surf'e) çıkabilirler. Son birkaç yılda Internet tabanlı kaynak ve hizmetler katlanarak büyüme göstermiştir. Bugünkü öngörülere göre, daha çok kurum ve tüketici Internet'e geçme kararı aldıkça , bu büyüme gelecek yüzyılda da devam edecektir (WDVL, 1997).

5.4 Teknoloji

Internet üzerinde bir mesaj gönderildiğinde, bu mesaj, gönderen bilgisayar ile alıcı bilgisayar arasında bir çok farklı rota izleyen ve 'paket' (packet) denilen küçük parçalara ayrılır. Paketlerin nasıl taşındığı ve iletiildiği ile ilişkili teknolojinin bileşenleri aşağıda genel olarak açıklanmaya çalışılmıştır.

5.4.1 TCP/IP

Internet üzerinde paketlerin rotasını belirlemek için kullanılan iletişim protokolü TCP/IP'dir. Bu standart protokolün kullanılmasıyla farklı işletim sistemi kullanan bilgisayarların birbirleri ile iletişim kurmaları sağlanmış olur. DOS tabanlı PC'ler (kişisel bilgisayarlar); Microsoft Windows 3.1, Windows 95 ya da Windows NT işletim sistemi kullanan PC'ler; UNIX tabanlı sistemler Internet'e bağlanmak için TCP/IP kullanırlar.

5.4.2 Client / server (müşteri, alıcı / sunucu)

Internet'e bir kere bağlanıldığında, diğer bilgisayarlarla bir alıcı/sunucu modeli kullanılarak etkileşim kurulur. Internet'te yer alan kaynaklar (bilgi ve hizmetler) server olarak bilinen evsahibi bilgisayarlar tarafından sağlanırlar. Server, elektronik posta, veri tabanı bilgisi ya da metin dosyaları gibi bilgiler içeren bir bilgisayar sistemidir. Bir müşteri ya da alıcı olarak bu bilgilere ihtiyaç duyan kullanıcı da, kullandığı bilgisayara uygun bir biçimde, bu bilgileri kendi ekranına taşımak için TCP/IP kullanan alıcı programlar (uygulamalar) çalıştırarak seçtiği bilgilere erişim sağlar.

5.4.3 'Browser'lar (tarayıcılar)

Browser, belirli tip bir sunucu tarafından sağlanan bilgiler üzerinde arama yapmak için kullanılan bir alıcı program (uygulama)dır. Browser, Internet üzerinde yer almakta olan bilgiler arasında yol alma ve bu bilgileri görüntüleme de kullanıcıya yardımcı olur. Mosaic, Netscape ve Microsoft Internet Explorer'ı da kapsayan günümüzün en popüler browser'ları WWW için bir grafik arayüzdür.

5.5 Kuruluşlar

NSF saniyede 45,000,000 bit'lik bir hızda veri taşıyan ağın omurgası olmayı sürdürmektedir (WDVL, 1997). Ancak Internet protokolünün gelişiminin idaresini IAB (Internet Architecture Board - Internet Mimarisi Kurulu) ve bilgisayarların ve ağların isimlendirme işlemlerini ise Internic (Internet Network Information Center - Internet Ağ Bilgi Merkezi) yöneticileri yürütmektedir.

ISOC (Internet Society - Internet Topluluğu) gönüllü üyeliğe dayalı bir kuruluş olup, Internet teknolojisi yardımıyla küresel bilgi alışverişini teşvik etme amacını gütmektedir. Görevleri arasında IAB üyelerini atamak da yer almaktadır. IAB, standartlar üzerinde kararlar almak, kaynakları yönlendirmek ve adreslerin nasıl atanacağını kurallarını tanımlamak için düzenli aralıklarla toplanır.

Internet'ten sorumlu son organizasyon ise IETF (Internet Engineering Task Force)'dir. Bu gönüllü kuruluş da işletmeden kaynaklanan ve yakın dönem teknik problemlerden sorumludur. Internet kullanımı için ücret toplayan merkezi bir otorite ya da kurum yoktur. Bunun yerine Internet'i kullanan herkes kendi payına düşeni öder (WDVL, 1997).

5.6 Internet Platformu ve Kullanıcı Profilini Tanımlayan Teknik Veriler

Internet üzerinde ortak kullanıma bilgi sunabilmek için, bu ortamın ve bu ortam yardımıyla bilgidan faydalanacak olan kullanıcıların özelliklerini tanımlamak gereklidir. Zamanla

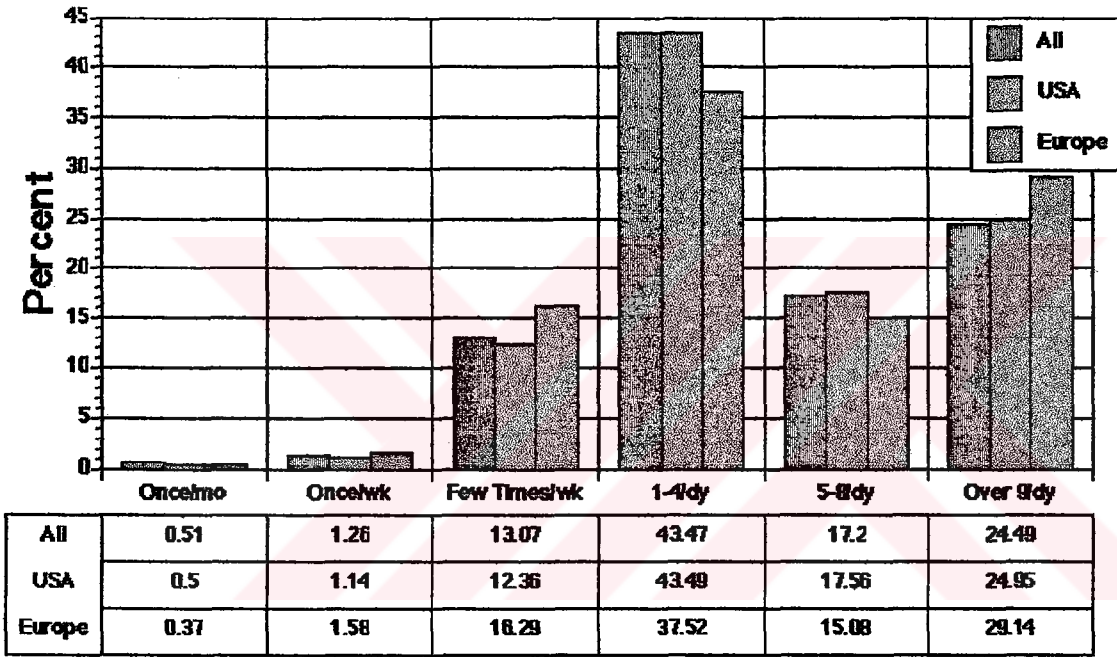
değişim gösteren bu özellikleri saptamak, Internet standartlarını bile değiştirebilecek değişimleri algılayabilmek açısından önemlidir. Bu veriler ayrıca Internet üzerinde bilgi sunmak için kullanılacak arayüz tasarımına ve enformasyon tasarımına da ışık tutacaktır.

Bu tanımlayıcı verileri toplamak için her yıl WWW kullanıcı araştırmaları yapılmaktadır. Aşağıda 1997 yılında yapılan böyle bir araştırmanın açıklanan sonuçları ve bu sonuçlara ait diyagramlar ve yorumlar yer almaktadır (GVUCenter, 1997).

5.6.1 Kullanım sıklığı

Bu soruyla, günde kaç farklı araştırma için web'den yararlandığı sorulmuştur. Geçen araştırmaya göre kullanım biraz daha artmıştır. Bayan kullanıcılar erkeklere oranla daha seyrek kullanıcılar olarak tespit edilmiş, yaşlı grup en seyrek, 19-25 yaş grubu ise web'den en sık faydalanan grup olmuştur (Şekil 5.1).

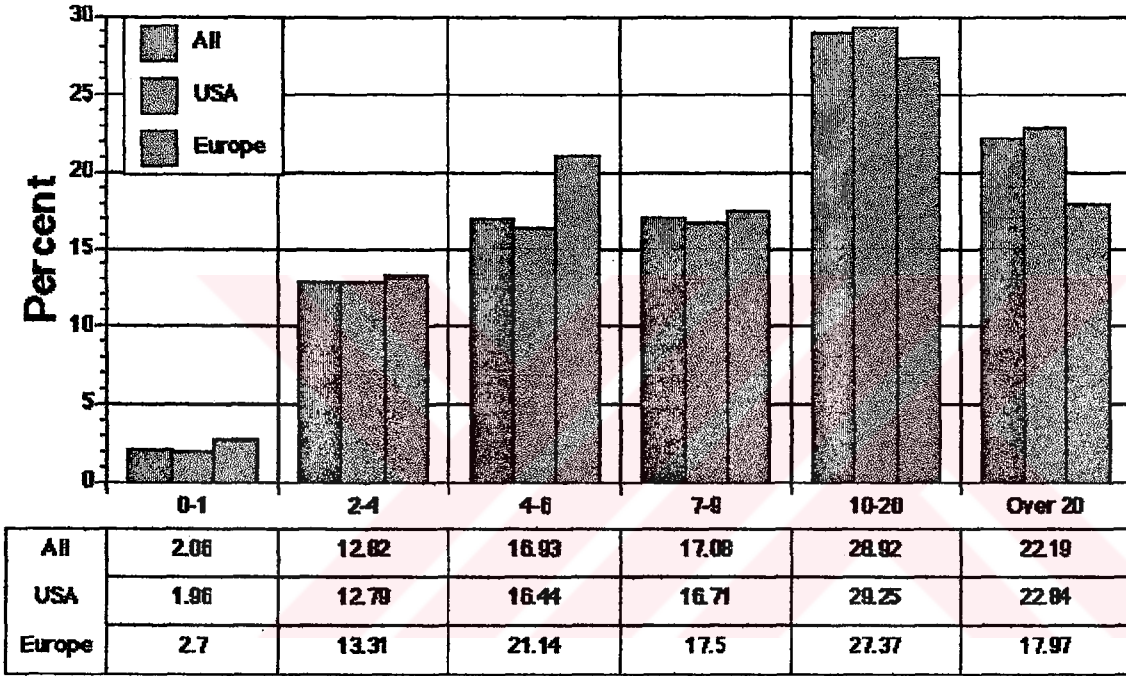
Şekil 5.1 Kullanım sıklığı (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, kullanıcıların yarısına yakını günde 1-4 defa, dörtte biri ise günde sekiz defadan fazla bağlanmaktadır. Bu durumda günlük güncellemeler bile önem kazanmaktadır çünkü kullanıcıların büyük bölümü günde bir defadan daha fazla bağlantı kurmaktadır.

(*) All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, Once/mo: ayda bir kere, Once/wk: haftada bir kere, FewTimes/wk: haftada birkaç kere, dy: gün over: -dan fazla, üzeri.

5.6.2 Saat bazında kullanım (haftalık)

Tarayıcıların kullanım sıklığı artmış olmasına rağmen bir önceki araştırmaya göre saat bazında kullanım aynı kalmıştır. Ancak bu oran iki yıl önceki araştırmada tespit edilen oranın iki katına çıkmıştır (Şekil 5.2).

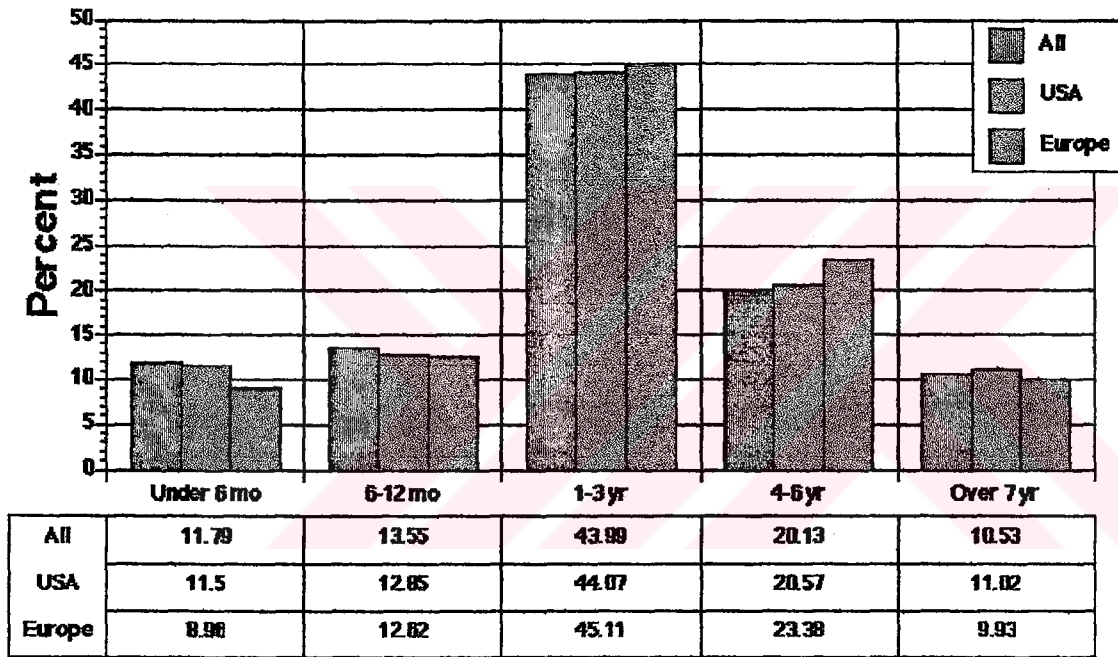
Şekil 5.2 Saat bazında kullanım (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, İnternet kullanıcılarının yarısından fazlası haftada 10 saatten fazla, çeşitli amaçlarla İnternet bağlantısı kurmaktadır. Araştırma yapmak ya da genel anlamda bilgiye erişim, eğlence ya da diğer amaçlar için bile, başvuru ortamlardan / yöntemlerden biri İnternet olmaktadır.

(* All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, over: -dan fazla, üzeri.

5.6.3 Yıl bazında İnternet tecrübesi

İnternet'e katılımın halen sürdüğü gözlenmektedir. Kullanıcıların yarıya yakını 1-3 yıldır İnternet'e bağlıdır. Önceki araştırmalara göre 1994 ve 1996 yıllarında farkedilir bir katılım sıçraması olmuştur ve ABD'deki İnternet kullanıcıları sayısının 30 milyon olduğu düşünülürse, geçen yıl (1996) 8 milyon kişinin sadece ABD'de İnternet'e bağlandığı görülür. Geçtiğimiz yıl İnternet'e bağlanan bayan kullanıcıların sayısı ise erkeklerin yaklaşık iki katıdır (Şekil 5.3).

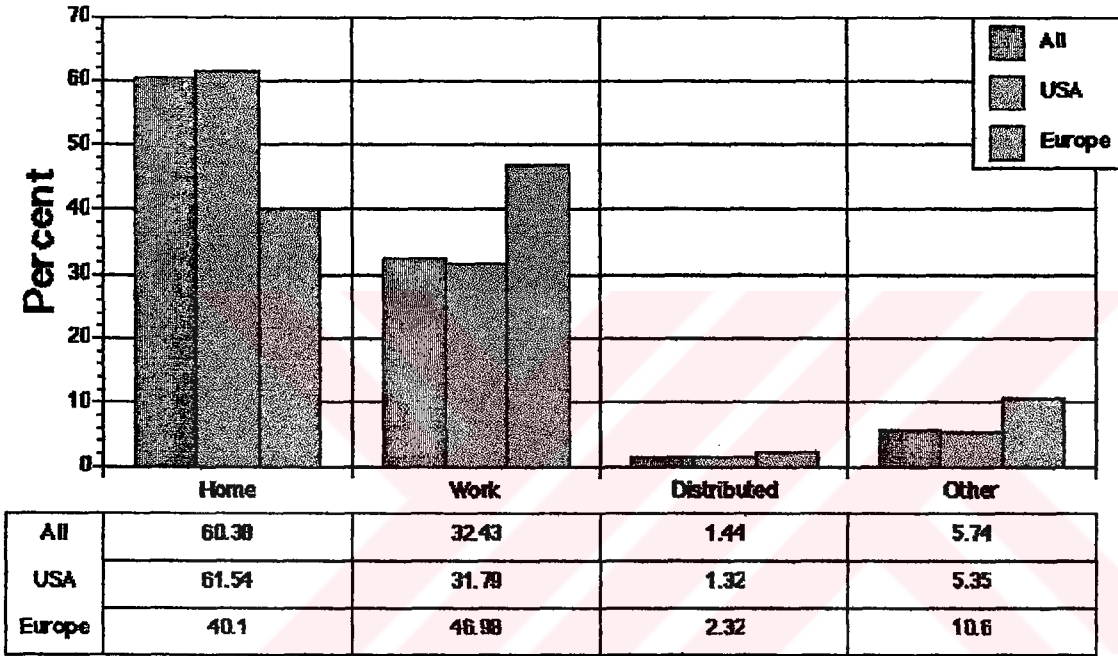
Şekil 5.3 Yıl bazında İnternet tecrübesi (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, İnternet kullanımı konusunda alışkanlıklar oluşma aşamasını tamamlamıştır. Kullanıcılar ortamı kullanmakta tecrübe sahibi olmuşlardır. Dolayısı ile tasarımcıların, edinilmiş bu tecrübeyi kullanarak basit çağrışımlardan öte uygulamalar önermeleri doğru olacaktır.

(*) All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, mo: ay, yr: yıl, under: -dan az, altında, over: -dan fazla, üzeri.

5.6.4 WWW erişiminin yeri

Web'e erişim genellikle evlerden yapılmaktadır ancak Avrupa'da az bir farkla erişimin daha çok iş yerlerinden olduğu sonucu çıkmıştır (Şekil 5.4).

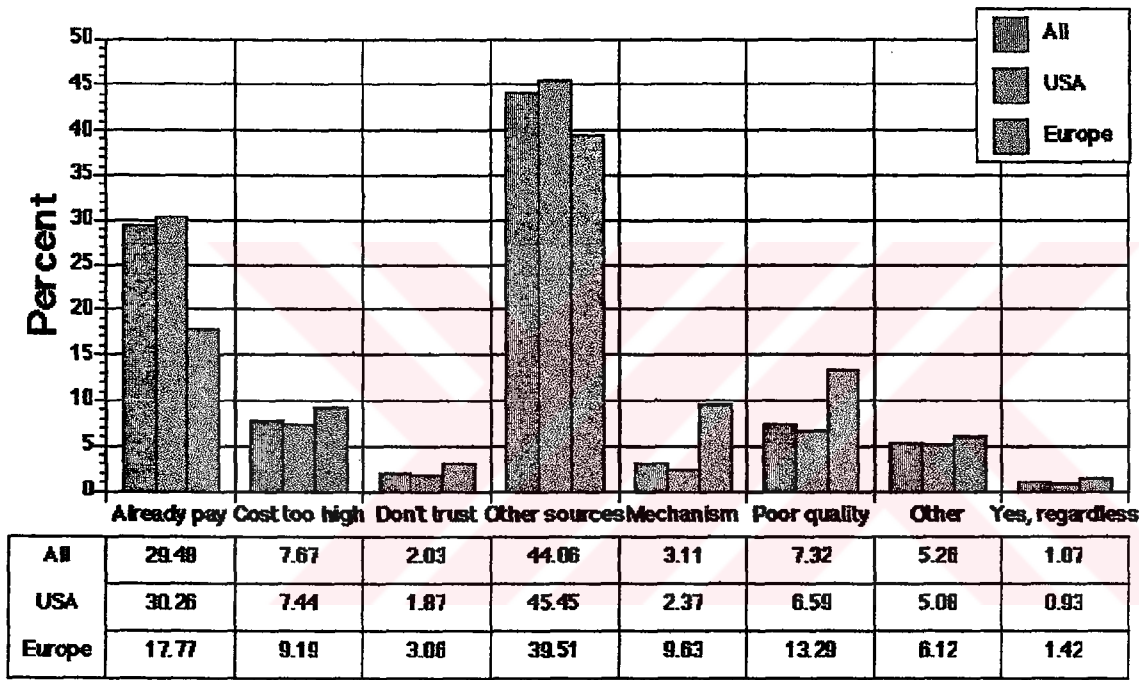
Şekil 5.4 WWW erişiminin yeri (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, kullanıcılar genellikle evlerinden bağlantı kurmaktadır. Dolayısı ile bağlantıların çoğunda kullanıcıların kendi olanaklarıyla bu bağlantıyı kurmuş olduğunu görülmektedir (Internet hesabı kirası ve telefon ücreti kullanıcılar tarafından ödenmektedir). Bu da kullanıcının seçiciliğini arttıran bir unsurdur.

(*) All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, home: ev, work: iş, distributed: farklı yerlerde, other: diğer.

5.6.5 Bilgi karşılığı ücretlendirmeye tepki

Tipik olarak kullanıcıların 2/3'ü, web sitelerinde bilgilere erişmek için ücret ödemeyecekleri yanıtını vermiştir. Bunun sebebi olarak kullanıcıların yarısı, aynı bilgiyi başka sitelerde de bulabildiklerini temel sebep olarak göstermiş, bir kısmı da (%29.48) zaten bağlantı ücreti ödediklerini ve sitelere girmek için ayrıca ücret ödemek istemediklerini söylemişlerdir. Diğer sebepler ise ücretlendirmenin çok olması ve erişilecek bilginin zayıf olduğu düşüncesidir. Sadece %1.07'lik kesim ne olursa olsun para ödeyebilecekleri cevabını vermişlerdir. Kolay ödeme yolu olmaması da oranı arttıran bir unsur olarak kaydedilmiştir (Şekil 5.5).

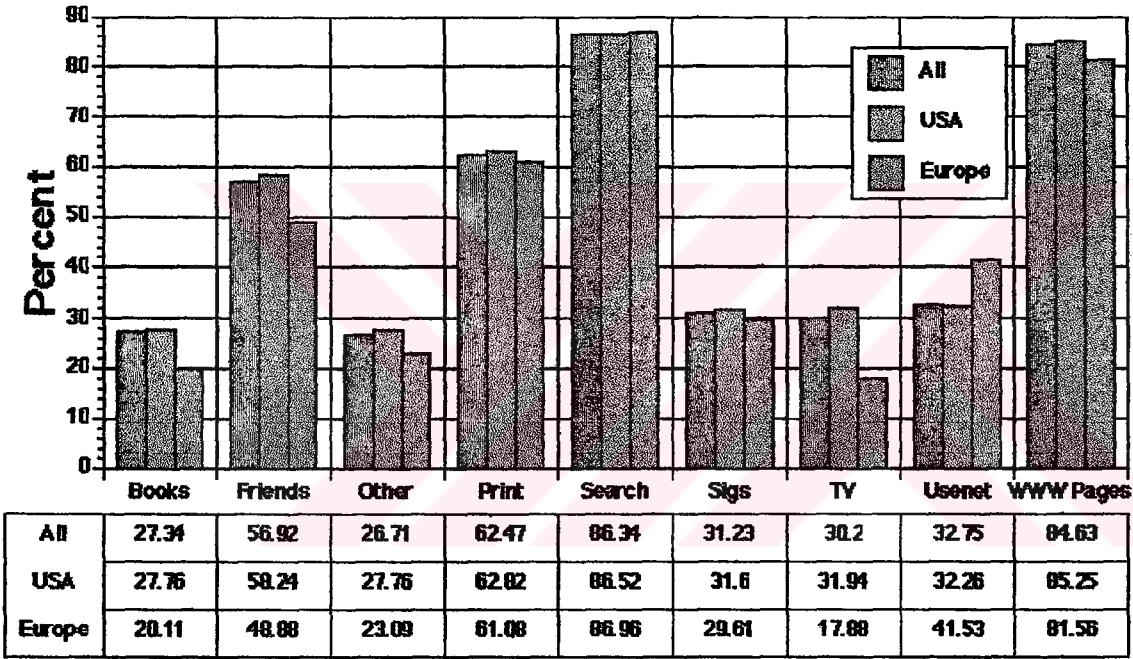
Şekil 5.5 Bilgi karşılığı ücretlendirmeye tepki (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse kullanıcılar, %1'lik kısmı hariç, ne sebeple olursa olsun Internet'I kullanırken ücret ödemek istememmektedir. Bu da ücret karşılığı bilgi sunmak isteyen bir organizasyonu düşündürmelidir. Ücret talep edilecekse bile yüksek olmamalı, tahsilat için güvenli yöntemler kullanılmalı ve karşılığında doyurucu bilgi sunulmalıdır.

(*) All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, Already pay: zaten ödenmiş, Cost too high: maliyeti yüksek, Don't trust: Güvenli değil, Other sources: başka kaynaklar, Mechanism: düzen, Poor quality: düşük kalite, other: diğer, Yes, regardless: Koşulsuz evet.

5.6.6 Kullanıcıların WWW sayfalarından haberdar olma şekli

Bu soru için katılımcıların birden fazla seçenek işaretlemelerine izin verilmiştir. Başvurulan ilk yöntem %86.34 ile arama makinaları olmuştur. Önceki araştırmalarda, 'diğer WWW sayfalarından link ile' başlığı (%90.7) ilk baş vurulan yöntem iken, bu araştırma da bu değişimin sürdüğü ve arama makinalarını giderek daha çok kişinin kullandığını göstermektedir. Genç katılımcılar çoğunlukla arkadaşlar yoluyla haberdar olmakta iken, daha yaşlı katılımcılar basılı medyayı tercih etmektedirler (Şekil 5.6).

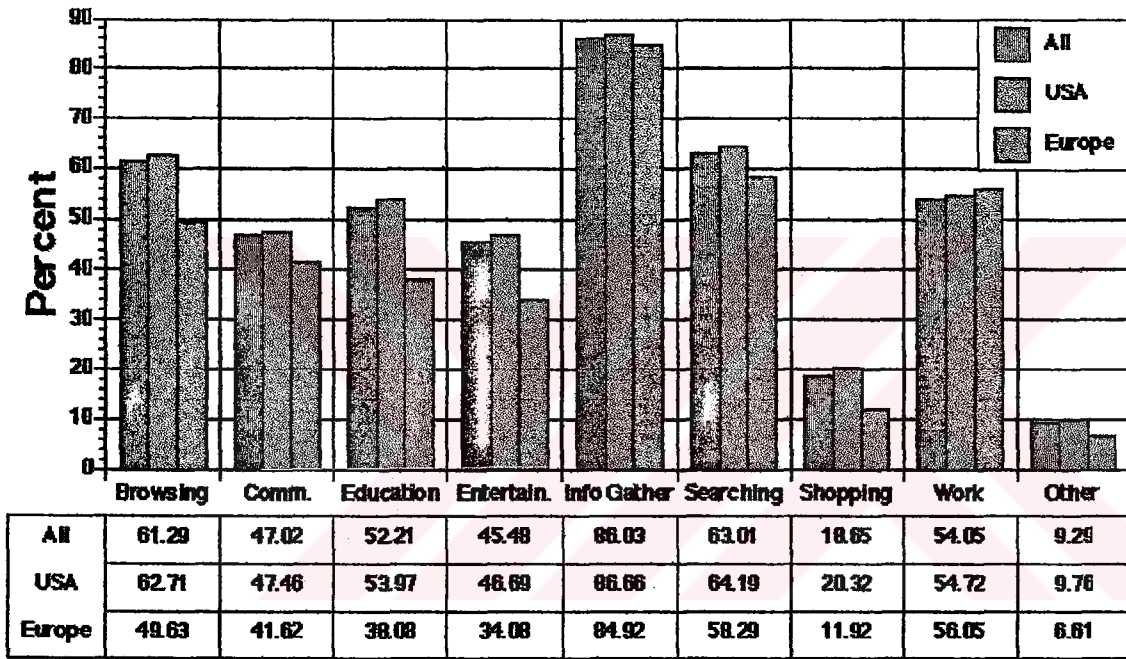
Şekil 5.6 Kullanıcıların WWW sayfalarından haberdar olma şekli (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, bilgiyi sadece sunmak yeterli olmamakta, bilgiye ulaşılabilirlik de sağlanmak zorundadır. Bunu sağlamak için de öncelikli olarak bilginin sunulduğu siteyi arama mekanizmalarına kaydettirmek, diğer yayın organlarında da duyurmak ve başka sitelerle ilişkilendirmek yöntemleri kullanılmalıdır.

(*) **All:** kullanıcıların tümü, **USA:** ABD'li kullanıcılar, **Europe:** Avrupa'lı kullanıcılar, **Percent:** yüzde, **Books:** kitaplar, **Friends:** arkadaşlar, **Other:** diğer, **Print:** basılı yayın, **Search:** arama, **Sigs:** özel ilgi alanı toplulukları, **WWW Pages:** WWW sayfaları.

5.6.7 Browser'ın temel kullanım amacı

En çok rastlanılan web etkinliği bilgi edinmedir (%86.03). Bunu sırasıyla arama, tarama, iş, eğitim, iletişim, ve alışveriş takip etmektedir. Alışveriş sabit bir hızla büyüme göstermektedir. 19-25 yaş grubu daha çok eğlence ve akademik araştırma yapmak için browser kullanmakta iken, 26-50 grubu daha çok profesyonel çalışma ve iş konularında araştırma yapmaktadırlar (Şekil 5.7).

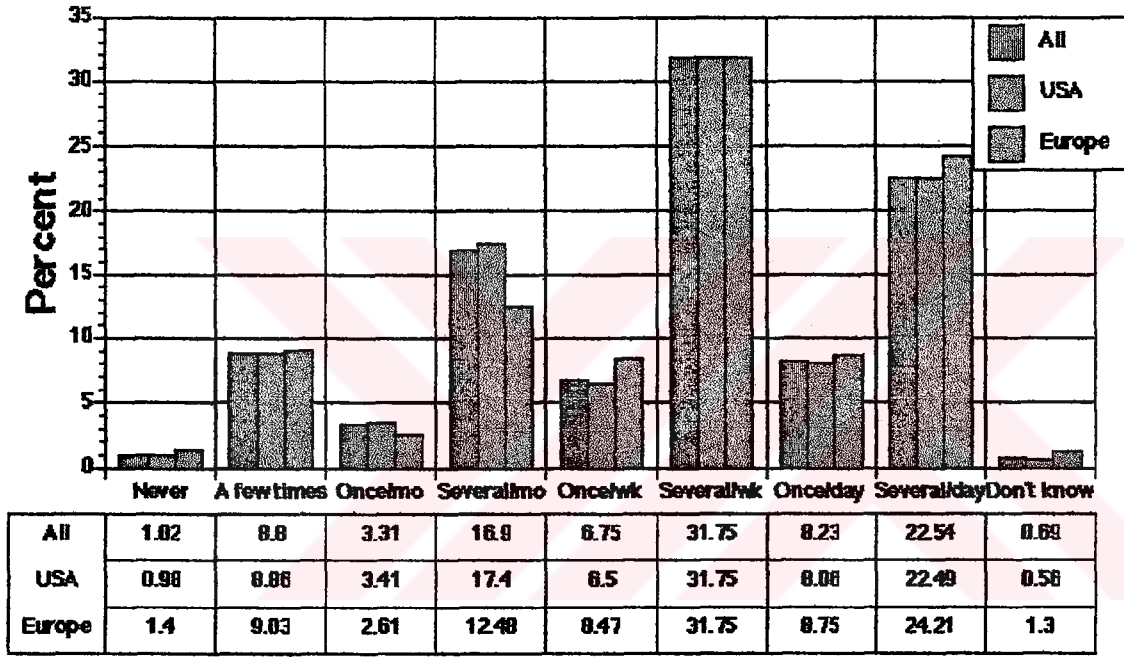
Şekil 5.7 Browser'ın temel kullanım amacı (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, iş ya da eğitim amaçlı araştırma, bilgi toplama ya da bilgiler arasında tarama yapma, ilk ve en kuvvetli etkinliktir. Bu da Internet kullanılarak bir arşivin çok etkin bir biçimde paylaşılabilceğini ve hedefe yönelik bir girişim olduğunu göstermektedir.

(*) All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, Browsing: tarama, Comm.: iletişim, Education: eğitim, Entertain.: eğlence, Info Gather: bilgi toplama, Searching: arama, Shopping: alışveriş, Work: iş, other: diğer.

5.6.8 WWW'de başvuru kaynakları kullanımı

Başvuru bilgileri, WWW'de yer alan en sık erişilen kategori olmaya devam etmektedir. Kullanıcıların üçte birine yakın kısmı günlük sıklıkta, diğer bir 1/3'lük kısım ise haftalık sıklıkta başvuru kaynaklarından faydalandıklarını belirtmişlerdir. Sadece %1.02'lik bir kesim web'de hiçbir başvuru kaynağından faydalanmadığını söylemiştir (Şekil 5.8).

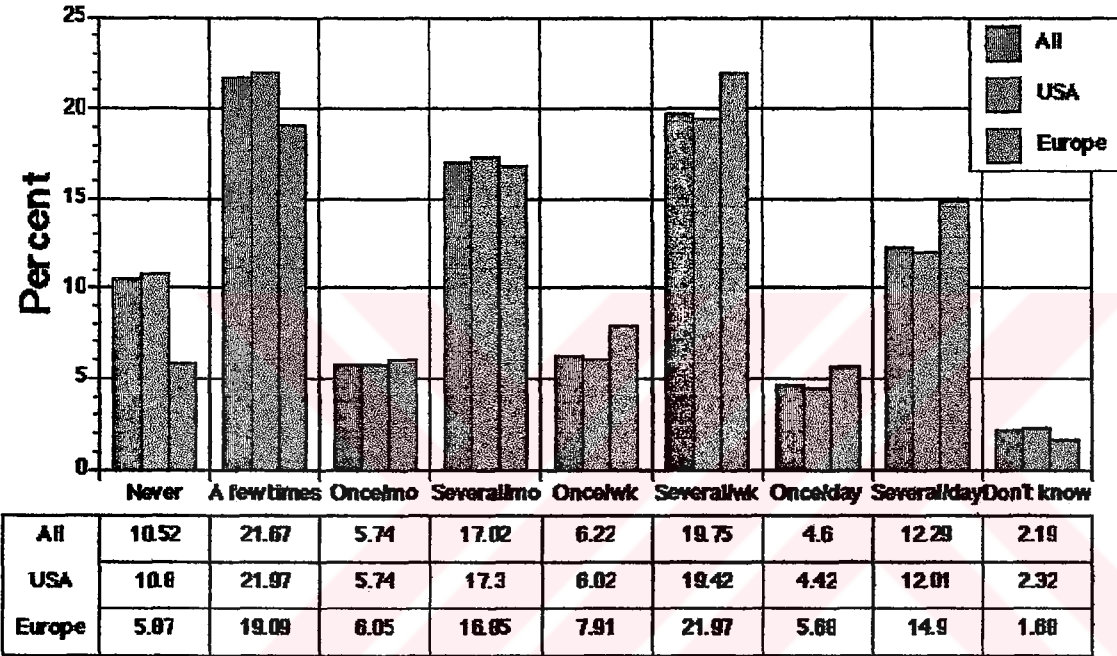
Şekil 5.8 WWW'de başvuru kaynakları kullanımı (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, başvuru kaynağı olabilecek bir bilginin mutlaka Internet üzerinde de sunulması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

(*) **All:** kullanıcıların tümü, **USA:** ABD'li kullanıcılar, **Europe:** Avrupa'lı kullanıcılar, **Percent:** yüzde, **Never:** asla, **A few times:** birkaç kere, **Once/mo:** ayda bir kere, **Several/mo:** ayda birçok kere, **Once/wk:** haftada bir kere, **Several/wk:** haftada birçok kere, **Once/day:** günde bir kere, **Several/day:** günde birçok kere, **Don't know:** bilmiyor.

5.6.9 WWW'in araştırma için kullanımı

Araştırma amacıyla web kullanımı giderek artmaktadır ve Avrupalı katılımcılar bir araştırma için web'den daha sık faydalanan grup olmuştur (Şekil 5.9).

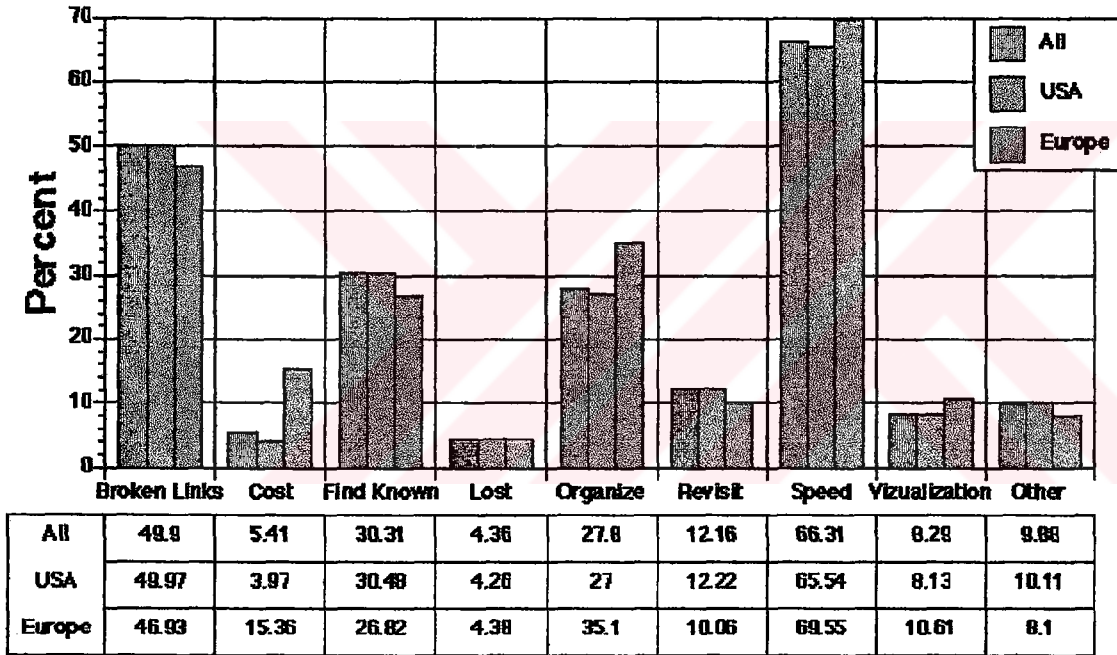
Şekil 5.9 WWW'in araştırma için kullanımı (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, araştırmalarda kullanılacak bir bilginin mutlaka Internet üzerinde de sunulması gerektiği ortaya çıkmaktadır.

(*) All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, Never: asla, A few times: birkaç kere, Once/mo: ayda bir kere, Several/mo: ayda birçok kere, Once/wk: haftada bir kere, Several/wk: haftada birçok kere, Once/day: günde bir kere, Several/day: günde birçok kere, Don't know: bilmiyor.

5.6.10 Web kullanımında karşılaşılan problemler

Bunu belirlemek için sorulan soru, kullanıcıların en büyük problem olarak neleri gördükleri olmuştur. Birden fazla yanıtın verilebildiği soruda sonuç şöyledir: çalışmayan, ulaşılamayan, 'kopuk' linkler (linkrot); orada olduğu bilinen bir sayfayı bulamama (find known info); bilginin ve sayfanın iyi tasarlanmamış ve düzenlenmemiş olması (organize); daha önce ziyaret edilmiş bir sayfanın bulunamaması (revisit); sayfaları yüklemenin çok uzun sürmesi (speed); site içinde nerelere gidildiği ve gidilebileceğinin görsel olarak yeterince iyi ifade edilememesi (visualize); web hizmetinin pahalı olması (cost). Geçen araştırmaya göre %10 düşüşle de olsa en büyük problem yine hızdır. Web hizmeti ücreti ise neredeyse bir problem olarak görülmemektedir (Şekil 5.10).

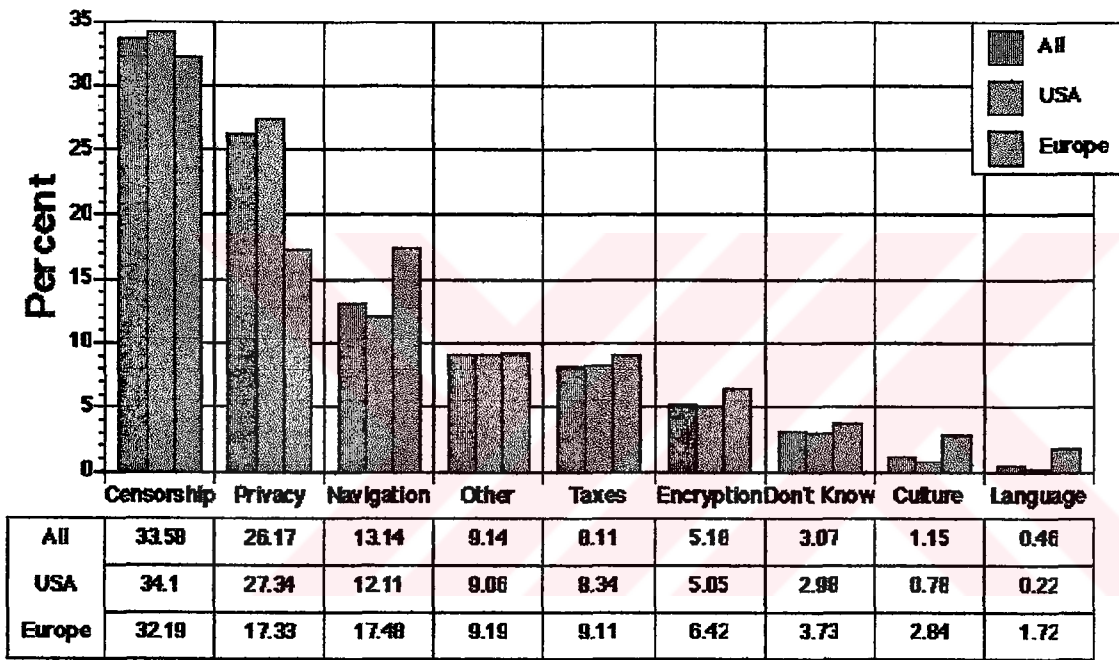
Şekil 5.10 Web kullanımında karşılaşılan problemler (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, Internet üzerinde sunulan bir sitenin hızlı erişilebilir, ilişkileri doğru kurulmuş (linkleri çalışan), özellikle enformasyon tasarımı ilkelerine uygun ve görsel açıdan doğru niteliklere sahip olması gerekmektedir.

(*) All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, Broken Links: kopuk/yanlış ilişkilendirme, Cost: maliyet, Find Known: bilinene ulaşma, Lost: kaybolma, Organize: düzenleme, Revisit: ikinci ziyaret, Speed: hız, Vizualization: görselleştirme, Other: diğer.

5.6.11 Web'in karşı karşıya olduğu en önemli mesele

Kültürel konular ve dilin pek az önemsendiği bu bölümde en önemli konular olarak sırasıyla sansür, mahremiyet ve dolaşım ifade edilmiştir. Avrupalı kullanıcılar için ise dolaşım, mahremiyetten önde yer almaktadır (Şekil 5.11).

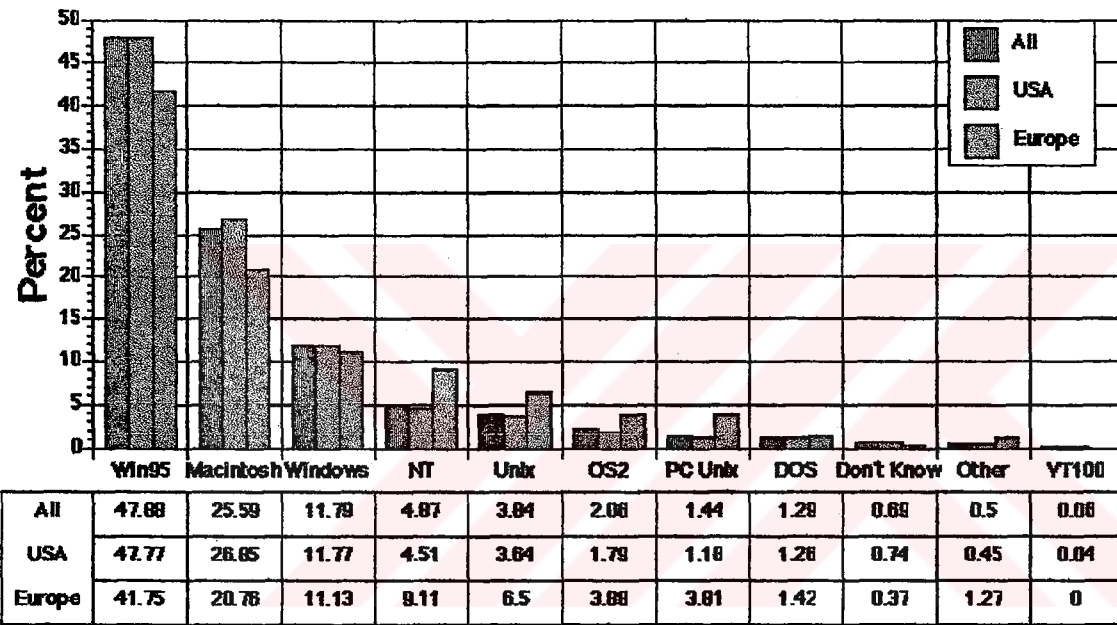
Şekil 5.11 Web'in karşı karşıya olduğu en önemli mesele (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, kültür ve dil bir problem olarak görülmediğine göre, her türlü bilgi kültürel izlerini kaybetmeden sunulabilmelidir.

(*) All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, Censorship: sansür, Privacy: mahremiyet, Navigation: dolaşım, Other: diğer, Taxes: vergiler, Encryption: şifreleme, Don't Know: bilmiyor, Culture: kültür, Language: dil.

5.6.12 Başlıca işletim platformu

1994 Ocak'ında yapılan araştırmada UNIX işletim sistemi kullanılan makinalarla web'den faydalanılması oranı %90'ların üzerindeyken, bugün bu oran %4'ün altına düşmüştür. Bugünün Internet bağlantısı yapan kullanıcılarının çoğu Windows (3.1, 95 ya da NT) kullanmaktadır (Şekil 5.12).

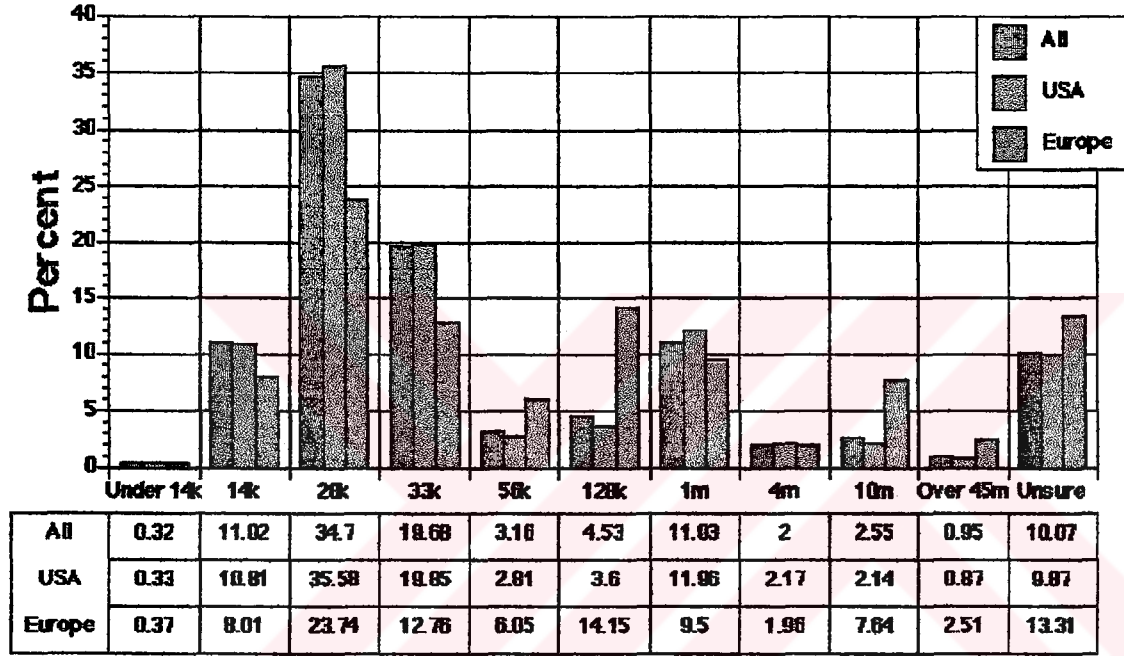
Şekil 5.12 Başlıca işletim platformu (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, tasarımcılar özellikle grafik açıdan, WWW sitelerinin, Microsoft Windows ya da Machintosh işletim platformu üzerinde çalışan bir browser aracılığı ile yükleneceğini göz önünde bulundurmalıdırlar.

(*): All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, , Don't know: bilmiyor, Other: diğer.

5.6.13 Bağlantı hızı

Web bağlantısında hala modemlerin hüküm sürdüğü görülmektedir. Bu soruya verilen cevap iletişim araçlarının devamlı hızlandığını göstermektedir. Genel olarak anlaşılan Avrupalı kullanıcıların daha hızlı modemlere sahip olduğudur (Şekil 5.13).

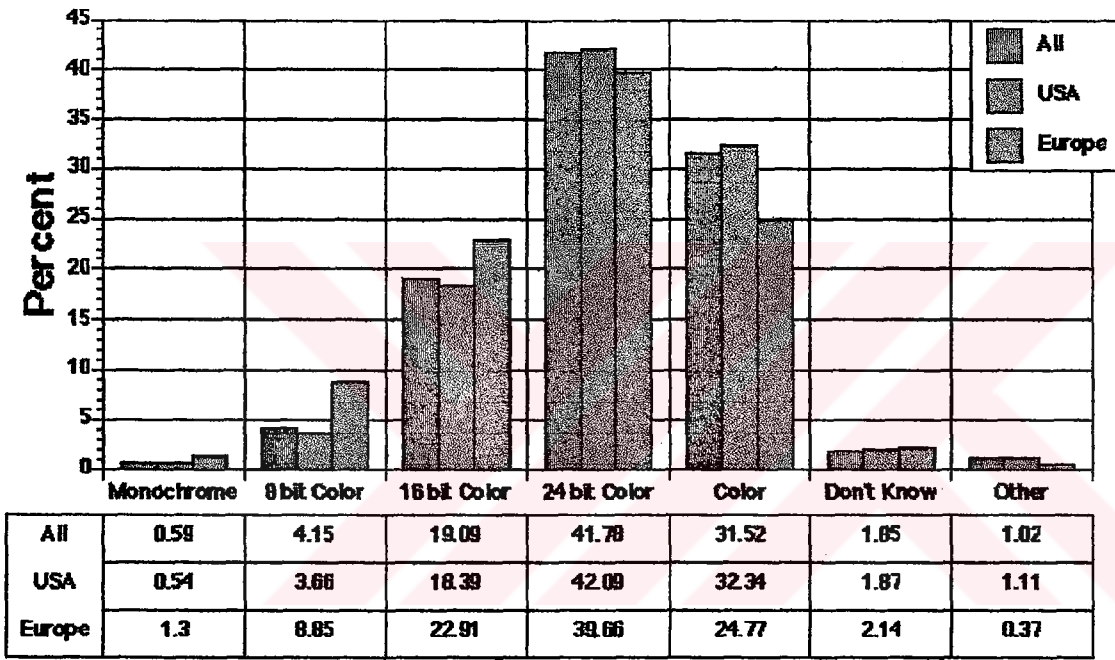
Şekil 5.13 Bağlantı hızı (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, kullanıcıların büyük çoğunluğunun modemlerle bağlantı kurduğu görülmektedir. Yüklenebilir boyutlarda tasarım, bir kullanıcıyı belli bir site içinde tutmanın en etkin yollarından biridir. Tasarım, genellikle en çok satan modemlerin hızları göz önüne alınarak yapılmalıdır.

(*) **All:** kullanıcıların tümü, **USA:** ABD'li kullanıcılar, **Europe:** Avrupa'lı kullanıcılar, **Percent:** yüzde, **Never:** asla, **A few times:** birkaç kere, **Once/mo:** ayda bir kere, **Several/mo:** ayda birçok kere, **Under:** -dan az, altında, **k:** kbps, **m:** Mbps, **Over:** -dan fazla, üzerinde, **Unsure:** emin değil.

5.6.14 Monitör renk desteği

Birçok kullanıcı monitörlerinin kaç rengi desteklediğini bilmediğini söylemekle birlikte, büyük çoğunluk 24-bit renk derinliği seçeneğini işaretlemişlerdir (16 milyon renk). Monokrom monitör kullanan hemen hemen hiç kalmamıştır (Şekil 5.14).

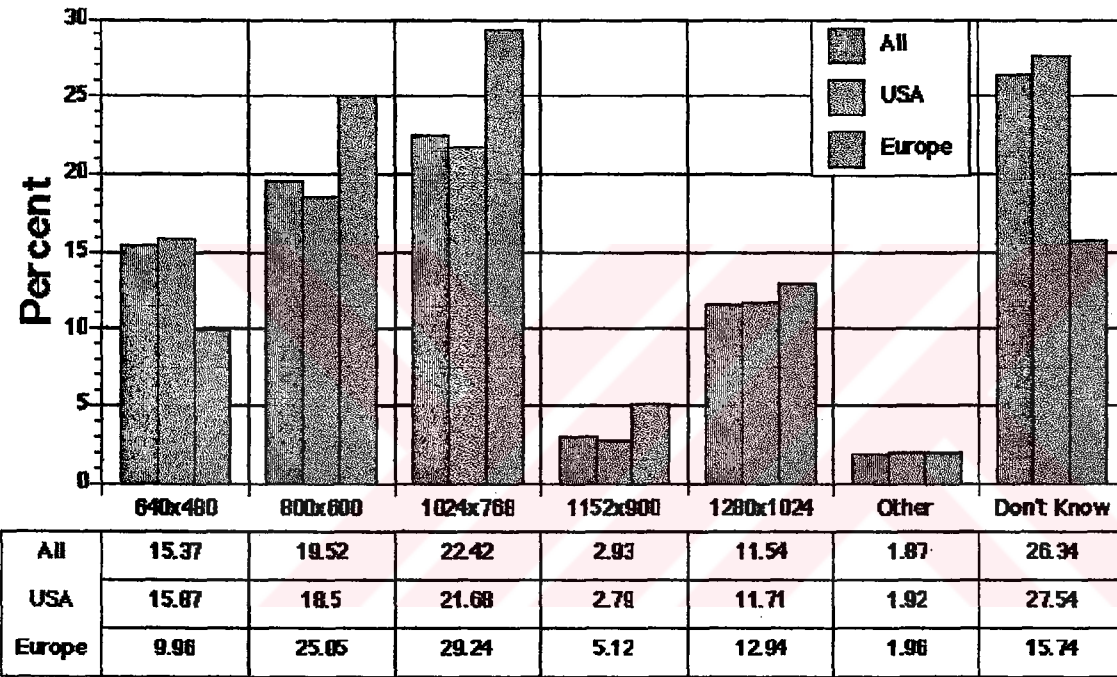
Şekil 5.14 Monitör renk desteği (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, tasarımda kullanılacak imajlarda renk sınırı uygulanmasına gerek olmadığı görülmekle birlikte, renk kullanımı hız ilkesiyle çatışacak denli yoğun olmamalıdır.

(*) All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, Never: asla, A few times: birkaç kere, Once/mo: ayda bir kere, Several/mo: ayda birçok kere, Monochrome: tek renkli, Color: renk/renkli, Don't know: bilmiyor, Other: diğer.

5.6.15 Monitör çözünürlüğü

Yine büyük bir kesim monitörlerinin çözünürlüğünden habersiz görünmektedir. Ancak cevap verebilenlerin çoğunluğu 1024x768 piksel çözünürlükte çalıştıklarını söylemişlerdir. Aşlında aşağıdaki şekilden de anlaşılacağı gibi kullanıcıların çok büyük bir kısmı 640x480 ile 1024x768 piksel çözünürlük aralığında yer almaktadırlar (Şekil 5.15).

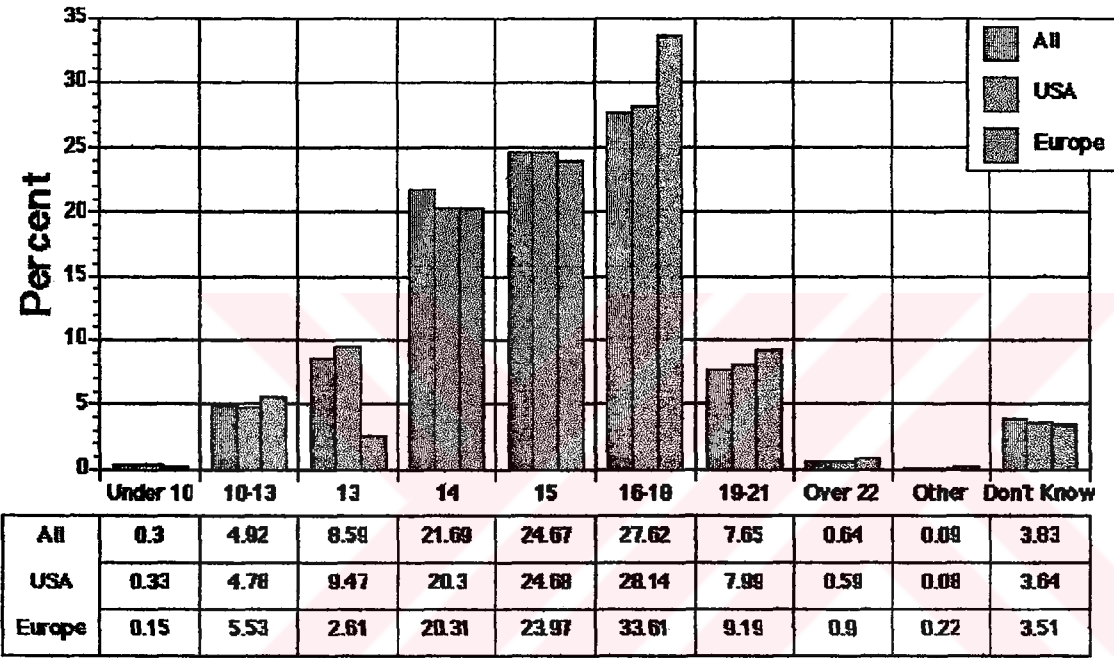
Şekil 5.15 Monitör çözünürlüğü (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, tasarımda kullanılacak mizampaj ve diğer unsurlar için 800x600 piksel çözünürlük ortalama olarak kabul edilmekle birlikte, tasarım, 640x480 piksel çözünürlüğe sahip kullanıcıları da dışarıda bırakmayacak şekilde oluşturulmalıdır.

(*): **All:** kullanıcıların tümü, **USA:** ABD'li kullanıcılar, **Europe:** Avrupa'lı kullanıcılar, **Percent:** yüzde, **Don't know:** bilmiyor, **Other:** diğer.

5.6.16 Monitörlerin ekran boyutu

Kullanıcıların ekran boyutlarının bilinmesi WWW sitelerinin içeriğinin gelişimini etkileyebileceği gibi, tasarımcılara da grafik unsurları düzenleyebilmeleri için önemli veri sağlamaktadır. WWW kullanıcıların ekran boyutları (diagonal olarak) genellikle 14" (inch) ile 18" aralığında yer almaktadır (Şekil 5.16).

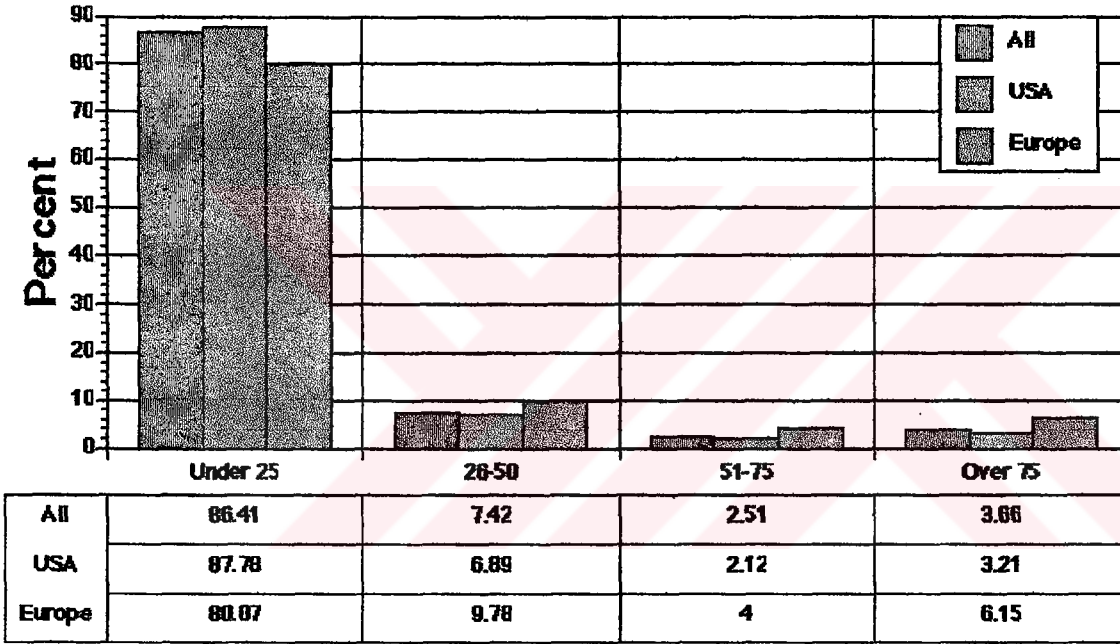
Şekil 5.16 Monitörlerin ekran boyutu (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, tasarımda kullanılan grafik unsurları etkileyen bir diğer önemli faktör de monitörün ekran boyutudur. Tasarımın ortalaması 14-15 inch olarak alınmalı, 15 alındığı takdirde, 14 inch monitör kullanıcıları dışarıda bırakılmamalı ve 17 inch monitör kullanıcılarının ekranlarında görüntülenecek olan sayfa yapısı da tasarımcı tarafından göz önüne alınmalıdır.

(* All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, Under: -dan az, altında, Over: -dan fazla, üzerinde, Other: diğer, Don't know: bilmiyor.

5.6.17 İmaj (resim) yükleme

Bu bölüm de içerik açısından grafik ağırlıklı sitelerin tasarımcılarına fikir verecek niteliktedir. Kullanıcıların çok büyük bir çoğunluğu web'e bağlı kaldıkları sürenin dörtte birinden çoğunda imajları otomatik olarak yüklemektedirler. Okyanus ötesi bağlantıların daha yavaş olması sebebiyle Avrupalı kullanıcıların imaj yükleme seçeneğini kapadıkları görülmüştür (Şekil 5.17).

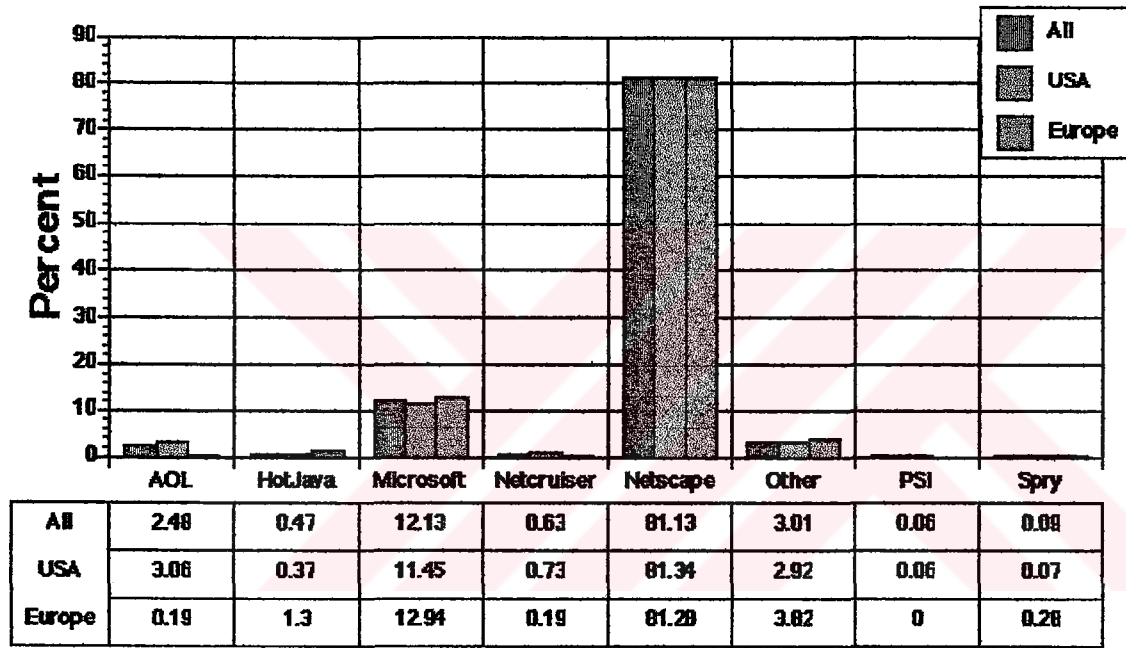
Şekil 5.17 İmaj (resim) yükleme (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, kullanılacak olan imajların, WWW sitesine ve erişim hızlarına olan yükü gözden geçirilmeli ve optimum bir denge kurulmalıdır.

(* All: kullanıcıların tümü, USA: ABD'li kullanıcılar, Europe: Avrupa'lı kullanıcılar, Percent: yüzde, Under: -dan az, altında, Over: -dan fazla.

5.6.18 Kullanılan browser

Katılımcılara bu soruyla gelecek bir yıl boyunca kullanmayı planladıkları browser sorulmuştur. Netscape Browser çoğunluğun cevabı olmuştur ancak Microsoft Internet Explorer piyasaya daha geç girdiği ve ücretsiz olduğu için payını arttıracak gibi görünmektedir (Şekil 5.18).

Şekil 5.18 Kullanılan browser (GVUCenter, 1997) *

Şekli yorumlamak gerekirse, browser'ların özellikle birbirinden farklı yazıldığı göz önünde tutulmalı ancak tasarımın testleri mutlaka Microsoft Internet Explorer ve Netscape browser'ların son iki versiyonları üzerinde yapılmalıdır.

(*) **All:** kullanıcıların tümü, **USA:** ABD'li kullanıcılar, **Europe:** Avrupa'lı kullanıcılar, **Percent:** yüzde, **Other:** diğer.

6. ARŞİVİN SOMUTLAŞTIRILMASI SÜRECİNİ BELİRLEYEN İKİ TEMEL ETMEN: ENFORMASYON ve ARAYÜZ TASARIMI

Arşivin içeriği, bu içeriğin hangi başlıklar altında düzenlenebileceğini tanımlayan bir veri standardı ve bu veri standardına göre düzenlenmiş bilgilerin / belgelerin paylaşımına sunulacağı ortam belirlendikten sonra; arşivin, belgelerden faydalanacak kullanıcıların kullanımına sunulmasının somutlaştırılması, görselleştirilmesi süreci başlar. Bu süreci yönlendiren iki temel kriter enformasyon ve arayüz tasarımıdır. Enformasyon tasarımı genel olarak, kullanıma sunulan bir bilginin / veri topluluğunun düzenlenmesini, varsa hiyerarşisinin ve ilişkilerinin belirlenmesini sağlayan çalışmadır. Arayüz tasarımı ise bilgisayar ile kullanıcı arasındaki iletişimin organizasyonu olarak tanımlanabilir (DC, 1990).

6.1 Enformasyon Tasarımı

Bu bölümde, arşivin paylaşımına sunulduğu ortamın da (Internet) göz önünde bulundurulmasıyla, somut bazı enformasyon tasarımı kriterleri ve yöntemleri açıklanmıştır; ancak daha önce bu kriter ve yöntemlerin kullanılacağı ortamların karakterlerinin genel bir tanımı yapılmıştır.

6.1.1 Multimedya, hipermedya ve ağpaylaşımlı çokluortam; tanım ve bileşenleri

Multimedya, birden fazla farklı anlatım ortamının bir arada kullanılmasıyla oluşan ve çokluortam diyebileceğimiz yeni ortamın adıdır. Bu kavram antik çağlardan beri süregelmekle birlikte, yüzyılımızda, bilgisayar teknolojisinin ortaya çıkması ve hızlı gelişiminden sonra tüm ortamlardaki bilgilerin sayısallaştırılabilmesi olanağının elde edilmesiyle, bu ortamların gerçek anlamda entegre edilebildiği yeni bir ortam olarak tanımlanmıştır (ECS, 1993).

Bilgisayar teknolojisi, bilginin çoklu bir ortamda sunumunun da ötesinde bir fayda sağlayarak, bilgiler arasında kullanıcının yönlendirmesiyle ilişki kurulmasına; doğrusal ve kullanıcının müdahale edemediği sunuşlar yerine kullanıcının istemediği bilgileri atlamasına;

istediği bilgiler içinde dilediği seviyede derinleşmesine olanak tanıyan bir ortam oluşturmuştur. Bu ortam hipermedya olarak adlandırılır. Bu ortamı en iyi örneklendirebilen uygulama etkileşimli ansiklopedilerdir. Günlük hayatta bilgiye ihtiyaç duyduğumuzda kütüphaneye gitmek, sıralanmış bir dizinden araştırma yapmak, ulaştığımız referans numarasıyla kitabı bulmak ve kitabı taramak gibi farklı fiziksel eylemler gerçekleştiririz. Ancak dijital karakterdeki bir ortamda bu eylemler eşanlı ve çok daha hızlı gerçekleşmektedir (McCollough ve Mitchell, 1991). Bu tip etkileşimli kütüphane ya da ansiklopedi uygulamalarında, örneğin, ansiklopedi içerisinde yer alan bir maddenin ayrıntısı, o maddenin işaretlenmesi / seçilmesi ile ortaya çıkabilir ve hatta maddenin daha iyi tanımlanabilmesine olanak tanıyabilecek görsel, işitsel açıklamalarla derinleştirilebilir. Etkileşim kavramı hipermedyanın temel özelliğini oluşturur.

Etkileşimli böyle bir ortamın milyonlarca kullanıcı ile paylaşılması ve içeriklerinin birçok örnekte hergün güncellenebilmesi sayesinde, diğer medyaların kaldıramayacağı yoğunlukta bilgiye erişilebilmesi ağpaylaşımlı çokluortam (networked multimedia) ile gerçekleştirilmiştir (DC, 1990).

Genel olarak açıklamak gerekirse, ağpaylaşımlı çokluortamın temel parçalarını, çeşitleri aşağıda (Bölüm 6.1.2) açıklanacak olan, bilginin kurgulanma strüktürü rota ve bu strüktür içerisinde sunulacak bilginin somut ifadesi olan materyal oluşturur.

6.1.2 Bilginin kurgulanma strüktürü; rota

Etkileşimli bir ortamda, bu ortamdan faydalanan her kullanıcının aynı yolu izlemesi beklenmese de, kullanıcı yine de enformasyon tasarımcısının kendisi için belirlediği seçenekler arasından birini seçerek ilerler (Berk ve Devlin, 1991). Kullanıcının seçeneklerinden her biri, strüktür içerisindeki düğüm noktalarını oluşturur. Böyle bir strüktürün tasarımı çok esnek olabilmekle birlikte, kalıplaşmış bazı kullanımlar mevcuttur. İstenirse birkaç tanesinin birlikte kullanılabilmesi; strüktür tasarımının tüm olasılıklarını örneklemeden ancak Apple-Machintosh bilgisayarlar ortamında çalışan hipermedya

ürünlerinin tasarım kurallarını açıklayan HyperCard adlı yayın tarafından da temel kabul edilen bu rotalar açıklanmıştır (Özcan, 1996; Berk ve Devlin, 1991).

6.1.2.1 Doğrusal

Temel olarak tüm seçeneklerin (düğümünün) tek bir yol üzerinde tasarlandığı strüktürdür. En basit kullanımında, kullanıcı ilk düğümden başlar, sadece ileri yönde ve her seçenek seviyesinde bir tek seçim hakkına (düğüme) sahip olarak son düğüme dek ilerler. Böyle bir strüktür için etkileşimli sıfatını kullanmak güçtür; etkileşim sadece kullanıcının bir sonraki düğüme ne zaman geçeceğini belirlemesiyle sınırlıdır. Bu sebeple, hemen hemen her zaman, daha büyük bir strüktürün parçası şeklinde kullanılmıştır.

Doğrusal strüktürde, geri dönüş olasılığı da sağlandığında çift yönlü doğrusal bir yol elde edilir. Kullanıcı ilk düğümden sonra önüne gelen her ileri yöndeki seçeneğin yanında bir de bir önceki düğüme geri dönüş imkanı elde eder.

Doğrusal yol üzerinde gidilebilecek düğümlerin zorunlu sırası kaldırıldığında ise “atlamalı doğrusal strüktür” elde edilir. Burada kullanıcı, doğrusal strüktürün en basit uygulamasında açıklanan, belli bir düğümden sonra ulaşabileceği düğüme, istediği ana ulaşabilir. En basit kullanımdan tek farkı, öncelik - sonralık ilişkisinin bulunmayışıdır.

Doğrusal strüktür, zayıf etkileşim özelliği ve tanıdığı sınırlı özgürlük yüzünden seyrek olarak tek başına kullanılabilir. Tercih edilen bir bilgiye ulaşmak için gerekli erişim süresi çok uzun olabilmektedir.

6.1.2.2 Soyağacı

Bu strüktürde bilgi, türlerine göre sınıflandırılır ve çeşitli dallara bölünerek gruplandırılır. Kullanıcı böylece her defasında kendi istediği bilginin bulunduğu grubu seçerek, bir dal üzerinde kümelenmiş bilgiler arasından arar. Doğrusal strüktüre göre daha etkileşimli bu

strüktürde son seviyedeki düğümler hariç, her düğümdede, ilerlenebilecek yol (dal) seçeneklerine ait düğümler bulunur.

Kullanıcı eğer belli bir seviyede ilerlemişken aradığı bilginin, üzerinde ilerlediği dalda olmadığını düşünürse, seçmesi gerektiğini düşündüğü dalın başlangıç noktasındaki düğüme geri dönerek, o dalda ilerlemeye başlamak zorundadır. Bu tip dönüşler, bu strüktürün olumsuz yanıdır.

6.1.2.3 Ağ

Etkileşim ve dolaşım açısından en özgür ve serbest forma sahip strüktürdür. Bu strüktürde kullanıcı, belirli bir sabit diziye bağlı kalmadan istediği bilgiye, belirli ağlarla bağlanmış bilgi zinciri içinde erişir. Bu özgür dolaşımı sağlamak için her bir düğüm içine değişik seviyelerde erişim seçenekleri yerleştirilir. Bu strüktürün ulaşabileceği en özgür uç nokta, her düğümün diğer her bir düğümlerle ilişkilendirilmesidir.

Özellikle düğüm sayısı arttığında karmaşıklaşabilen ve kullanıcının kaybolma hissi yaşayabileceği bu strüktür, bu ölümsüz özelliğinin aşılabilmesi için çok ifadeli olarak kurulmalıdır.

6.1.3 Strüktür içerisinde yer alabilecek bilgi formları

Yukarıda (Bölüm 6.1.2.) açıklanmaya çalışılan strüktür kurgusu içine yerleştirilebilecek bilgi çeşitli biçim ve tekniklerde yer alabilir. Bu biçimler, teknikler ve taşınması gereken özellikler genel olarak aşağıda açıklanmıştır (Berk ve Devlin, 1991).

6.1.3.1 Metin

Bilgiyi yazı unsurları kullanarak biçim, anlatım ve noktalama özellikleriyle oluşturan kelimeler bütünüdür. Bir hipermedya materyeli olarak metin, hızlı aktarılır. Gereksindiği bilgisayar konfigürasyonunun gelişkin olmasına gerek yoktur; bu da maliyeti azaltan bir

unşurdur. Ayrıca metin, depolama hacmi olarak çok küçük yer kaplar. Hazırlanması için tasarımcı ya da editörden çok, bir operatöre gereksinim duyulur. Bilgisayar sistemleri üzerinde metin, evrensel bir biçimde kodlandığından (ASCII), platformlardan bağımsız bir biçimde her sistem tarafından kullanılabilen bir esnekliğe sahiptir.

6.1.3.2 Görsel malzeme

Her türlü durağan ve hareketli görüntüdür. İllustrasyon, grafik, çizelge, fotoğraf gibi görsel malzemeler durağan görüntüler olup bilgisayar platformu üzerinde dijital olarak belli formatlarda bulunur. Hareketli görüntüler ise animasyonlar, video görüntüleri gibi görüntülerdir ve hipermedya ürünlerinde durağan imajlardan farklı ama yine dijital formatlarda yer alırlar. Görsel malzeme metne oranla daha yavaş aktarılır. Bu hız malzemenin içeriğine ve niteliğine göre oldukça değişim gösterebilir. Dosya boyutu açısından metne göre çok daha fazla yer kapladığından, bu özelliğine bağlı olarak, gelişkin fonksiyonlu maliyetli sistemlere ve hazırlamak için de eğitime ya da tecrübeye sahip bir ekip ile araç- gerece ihtiyaç vardır. Durağan ve hareketli olarak birçok formatta bulunabildiklerinden uyum problemleri yaşanabilir. Ancak salt metinle anlatılamayacak bilgileri aktarabildikleri için sıkça kullanılmaktadırlar.

6.1.3.3 İşitsel malzeme

İnsan kulağının algılayabileceği her türlü titreşimden oluşan ses ya da sesler topluluğudur. Tanımının ve niteliğinin dışında görsel malzeme ile işitsel malzeme temel noktalarda benzer özellik gösterir.

6.1.4 Enformasyon tasarımı kriterleri

Başarılı bir enformasyon tasarımının taşıması gereken en önemli özellik, bilgiye optimum erişim imkanı sağlamasıdır. Bu amaç doğrultusunda, bilgiye erişmek isteyen kullanıcı, enformasyon tasarımcısı tarafından belirlenmiş yapı içerisinde kaybolma hissi yaşamadan,

etkin bir biçimde dolaşabilmelidir. Bunun sağlanabilmesi için strüktürel açıdan, açıklanan temel strüktürlerden bir veya birkaçı aynı anda kullanılmalı ya da bunlardan ayrı, sunulmak istenen bilgiye özel bir strüktür geliştirilmelidir.

Strüktürde sunulacak malzeme açısından ise, her tür malzeme; hız, kapladığı alan, getirdiği fayda gibi kriterler arasında bir dengeyi sağlayacak biçimde kullanılmalıdır.

6.2 Arayüz Tasarımı

Bir sistemde, kullanıcının görebildiği ve sistemi algılamasına yardımcı olan bölümdür. Kullanıcı arayüzü, kullanıcılar ile sistem arasında, sistemin kendisinden beklediği davranışları gösterdiği ve işlevinin açıkça anlaşılabilirdiği bir ilişki kurar (Jones, 1989). Arayüzün hedefleri bir sistemin güvenliğini, işe yararlığını, etkinliğini, verimliliğini ve kullanılabilirliğini sağlamak ve geliştirmek olarak özetlenebilir (Preece vd., 1996).

6.2.1 Arayüz tasarımı kriterleri

İster günlük yaşamda kullanılan herhangi bir araç için olsun, ister hipermedya üzerinde bilginin sunuşu için, arayüz tasarımında kullanılan belirgin kriterler tanımlanmıştır (Norman, 1988).

Ürünü içinde bulunduğu konumun ve alternatiflerin açıklığı, “görsellik” kriterini tanımlar. Kullanıcı açısından ise, bir bilgi taraması sırasında kullanıcının bulunduğu seviyelerin ve gidilebilecek diğer seviye seçeneklerinin ifadesidir. Örnekleme gerekirse, itilebilecek kapıların ya da çekilebilecek, yana kayacak kapıların doğru noktalarının açık biçimde işaretlenmesi, görsellik ilkesini iyi vurgulamaktadır. Etkileşimli bir dökümanı inceleyen bir kişi için, o anda almakta olduğu bilginin ne olduğunun ve o noktadan alabileceği, erişebileceği bilgilerin ne olduğunun açık olarak görüntülenebilmesi de bu ilkeyi vurgular.

Gerçekleştirilecek işlem ile işi gerçekleştirmek için kullanılacak aracın çakışması, paralelliği ise “atama” kriterini tanımlar. Örnek olarak direksiyon verilebilir. Otomobili sola döndürmek

için direksiyonu sola çevirmek, doğru ve basit bir atamaya örnektir. Ancak örneğin gelişkin telefon santrallerini proramlamak için sadece rakamlar kullanılabilmesi kötü bir atama belirtir. Son numara tekrarı için 74 tuşlamak gereken bir santralin kullanıcısı için 74 çok ifadesiz bir atamadır; 74 yerini herhangi başka bir sayı da rahatlıkla alabilir. Hipermedya ortamında ise ilişkileri ve seçenekleri gösteren ikon ya da genel anlamda tüm imajların ifadeliliği bu ilkeyle doğrudan ilgilidir.

Kullanıcıya tutarlı bir sistem kimliği sunulup sunulmadığı da bir “kavramsal model” konusudur. Örneğin hata mesajını her defasında belli bir biçimde görüntüleyen bir sistemin belli bir andan sonra farklı bir biçimde sunması, kullanıcı beklentilerine ters düşer. Tasarımda kullanılan karakterin ve tüm unsurların tutarlılığı, kavramsal model ilkesinin bir sonucu olmalıdır.

Kullanıcının, hareketlerinin sonuçları hakkında tam ve sürekli bilgi edinebilmesi “geri besleme” olarak adlandırılır. Konuştuğumuzda kendi sesimizi duyabilmek, kalemin yazarken iz bırakması geri besleme için iyi bir örnek teşkil ederler.

6.2.2 Kullanılabilir bir arayüzün taşınması gereken özellikler

Kullanılabilirlik tek boyutlu değil, birçok bileşenden oluşan bir terimdir. Aşağıda sıralanan özelliklerin toplamı olarak düşünülebilir:

Öğrenilebilirlik: kullanıcı sistemi kullanmasını kolay öğrenebilmelidir. **Etkinlik:** kullanıcı sistemi kullanmayı öğrendikten sonra belirli bir verimlilik düzeyine ulaşabilmelidir. **Hatırlanabilirlik:** sistem, hatırlanması kolay olmalıdır; daha önce kullanmış olan birisi bir süre kullanmadıktan sonra tekrar başına oturduğunda sil baştan öğrenmek zorunda kalmamalıdır. **Hatalar:** sistemi kullanan birisi mümkün olduğu kadar az hataya düşmelidir. Yaptığı hataları eziyetsiz bir biçimde düzeltebilmelidir. Sistem katastrofik hatalara izin vermemelidir. **Tatmin:** sistemin kullanımı hoş (!) olmalıdır ki kullanıcılar sübjektif olarak sistemden “memnun kalsınlar”.

Nielsen'e göre, kullanılabilirlik ancak yukarıdaki şekilde kesin ve ölçülebilir bileşenlerle tanımlandığı zaman yalnız üzerinde tartışılan / konuşulan bir konu olmaktan çıkıp sistematik olarak yaklaşılabilen, geliştirilebilen ve değerlendirilebilen bir disiplin karakteri kazanabilir (Uygun, 1996).

7. SONUÇLAR

Bu araştırma iki temele oturmaktadır: Bu temellerden ilki, paylaşılacak arşivi oluşturacak verilere ait bilgilerdir; ikincisi ise bu arşivin optimum paylaşılabilmesini sağlayacak arayüz ve enformasyon tasarımıdır. Dolayısı ile araştırmanın yönteminin iki ana bölümü, bu iki temelin bileşenlerinin ayrıştırılmasıdır.

Mevcut bir yapının belgelenme kriterleri nelerdir? Yani bir yapının belgelenmesine karar verilebilmesi hangi şartlara bağlıdır? Bir yapı hangi amaçlar için belgelenir? Bu sorulara verilen yanıtlar ile tezin konusu olan 'belgelenebilir mevcut yapı' kavramı tanımlanmış ve sınırlandırılmıştır. Bu sınırlandırmaya esas alınacak temel kriter, mevcut yapıya ait belgenin genele sunulabilirliği olmuştur. Örneğin kültür varlığının aktarılması amaçlı bir belgeleme genel paylaşımına sunulabilecek bir karakter taşıırken, bir fabrikanın ya da kişiye ait bir evin dekorasyon amacıyla hazırlanmış belgeleri bu karakteri taşımamaktadır.

Yöntem olarak mevcut bir yapının tüm belgelenme amaçları incelenmekte ancak tezin konusunu genel paylaşımına sunulan belgeler oluşturmaktadır.

Genel paylaşımına sunulacak bu belgelerin kullanıcıları tanımlanıp sınırlandırılmış ve bir kullanıcı profili oluşturulmuştur.

Arşivde yer alacak belgelere ait bilgiler hangi başlıklar altında toplanmaktadır? Bu soruların cevabı, verilerin düzenlenmesinde hangi kriterlerin kullanılacağını ve belgelemelerde esas alınacak temel bir standardı belirlemiştir.

Bu tanım ve kriterlerin tümünü kapsayan ve bilgisayar ortamında bir araya getirilebilecek (dijitize edilebilecek) belgeleme tipleri araştırılmıştır.

Bu arşivin paylaşımına sunulabileceği en etkin ortam belirlenmiştir. İnternet olarak belirlenen bu platformun genel bir tanımı yapılmış ve temel özellikleri araştırılmıştır.

Enformasyon ve arayüz tasarımı kriterleri, yoğun olarak Internet platformu göz önüne alınarak araştırılmıştır.

Bütün bu araştırmaların sonucunda elde edilen bilgilerin sentezi olacak yapıda bir WWW sitesi prototipi tasarımı ve uygulaması yapılmıştır. Prototipte, kullanıcı hatalarının en aza indirilebilmesi için çoktan seçmeli arama tipleri geliştirilmiştir (Jordan,1969; Kuban,1992; Lucie-Smith, 1995; Özer, 1993; Ünal,1997). Bu prototipin denenmesi sonucunda, böyle bir platform ve arayüz ile paylaşılacak bir arşive yeni bilgi toplanabilmesi için bir form örneği oluşturulmuştur.

Bu çalışma ve prototip WWW sitesiyle, yukarıda anılan örnekler gibi bağımsız arşivleme metodlarından çok, Türkiye'nin, mimarlık alanı içinde kalan kültür mirasını, mevcut arşivleme sistemine ters düşmeden ancak dünyadaki uygulanan örneklerle karşılaştırıp geliştirerek, mümkün olduğu kadar geniş bir kullanıcı ile paylaşma; bu mirasa ait belge ve bilgileri kaydetme ve saklama olanakları; bu arşive bilgi sağlamak için kullanılacak yöntemler araştırılmıştır.

Sonuç olarak, bu sistem ile yapı dökümantasyonu konusuna bilgisayar teknolojisinin katkıları ve bu teknolojinin avantaj ve dezavantajları bu WWW sitesi ile değerlendirilmiştir. Tasarlanarak bir prototip niteliğinde uygulanan, Internet üzerinde yayınlanan ve Ek-2'de tüm içeriği verilmiş WWW sitesi bu haliyle on-line bir mimarlık arşivinin çalışabilirliğini gösterecek niteliktedir. Anılan sitede, mimarlık arşivi oluşturmak için kayıt bilgileri ve ek belgeler toplamaya yönelik bir bölüm; mevcut arşiv içerisinde anahtar kelimeye göre ya da ayrıntılı arama sonuçlarının; yapılara ait kayıt bilgilerinin ve ek belgelerin görüntülenebildiği bir bölüm; arşiv hakkında bilgi içeren bir yardım bölümü bulunmaktadır.

Bilgilerin toplanması için çeşitli kurumların çalışanlarına belli seviyelerde yetkiler tanınabilir. Örneğin, üniversitelerin restorasyon anabilim dallarında toplanan projeler ya da Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Envanteri, araştırma görevlileri ya da ilgili kişilere verilecek parolalarla bu arşiv içerisinde paylaşma sunulmak üzere toplanabilir. Aynı arayüz, üniversitelerde örneğin öğrenci projeleri toplamak için de kullanılabilir. Bu durumda,

bilginin güvenilirliği esas faktör olmadığı için havuz benzeri daha serbest bir toplama yöntemi seçilebilir.

Arşivin kullanılmaya başlama sürecinde karşılaşılabilecek en önemli problem, arşiv altında paylaşılacak olan kayıt bilgilerinin ve ek belgelerin doğru ve hızlı şekilde toplanması olarak öngörülmektedir. Bu problemi en aza indirebilmek için üniversiteler başta olmak üzere mimarlık alanında arşivleme yapan ya da yapması gereken tüm kurumların, bünyelerindeki bilgileri dijital formatta elde etmeleri gerekmektedir. Bu uygulama tam olarak hayata geçirildiğinde önerilen arşiv sistemi (ArchIVE), Internet bağlantısı kullanılarak, yetki tanınmış kişiler tarafından sürekli güncellenebilir. Arayüz ya da enformasyon tasarımından kaynaklanan problemler, kullanıcılardan anket ya da elektronik posta gibi yöntemlerle alınacak geribeslemeye göre iyileştirilmelidir. Sistemin çalışabilirliğinin sürdürülebilmesi için, tasarımcılardan, yazılım uzmanlarından ve donanım teknik destek elemanlarından oluşan bir ekip, belli bir merkezde istihdam edilmelidir. Bu merkez, ilk olarak bir üniversite bünyesinde kurulabilir. Sistemin devamlılığını sağlayabilmek için, sistemin kullanıcılarından belli ücretler talep ederek arşive maddi kaynak sağlamak mümkündür.

Böyle bir sistemin getireceği avantajlardan en önemlisi, mimarlık arşivi alanı için bir standart önermesidir. Arşivin dijital bir ortamda paylaşılabilmesi ise erişim kolaylığı ve hızı anlamına gelmektedir. Ayrıca dijital formattaki bir arşivin çok sayıda kopyası (yedeği) bulunabildiği için kayıp riski ihmal edilebilecek kadar azdır. Böyle kolay ulaşılr bir arşiv ise kuşkusuz belli bir toplum bilincini de beraberinde getirecek, mimari kültür mirasının aktarılması ve arşivleme çalışmalarını da olumlu etkileyecektir. Sistemin dezavantajı ise, arşivleme çalışmalarının zaten zayıf olduğu bir alanda, mevcut kayıtların dahi yeniden dijital formatta elde edilmesi gerekliliğidir. Bu işlem için çeşitli kurumlarda donanım, yazılım ve uzman personel için yatırım yapılması gereklidir. Yoğun bir çalışma temposuyla dahi sistemin sonuçlarını yakın bir gelecekte almak zordur.

Arşive ait bilgilerin optimum toplanmasını ve paylaşımını sağlamak, sistemi yazılım açısından geliştirmek için yürütülecek çalışmalar bu alanda yapılacak araştırmaların konusu olabilir.

KAYNAKLAR

Ahunbay, Z., (1996), Tarihi Çevre Koruma ve Restorasyon, YEM Yayın, İstanbul, 22-36.

Archiv, (1996), Die Architektendatenbank.

URL: <http://www.workshop-archiv.de/welcome.html> (25 Temmuz 1998).

ArcINFORM, (1998), Database arcINFORM. URL: <http://www.arcinform.de/start.en.htm> (29 Ocak 1998).

Berk, E. ve Devlin, J., (1991), Hypertext, Hypermedia Handbook, McGraw-Hill, New York.

BPHI, (1996), "Bonavista Peninsula Heritage Inventory Project", Heritage Foundation of Newfoundland and Labrador. URL: <http://www.avalon.nf.ca/heritage> (29 Ocak 1998).

CHC, (1994), "1994 Report", Cultural Heritage Committee.

URL: <http://culture.coe.fr/wlc/eng/ecop94.6.html> (9 Şubat 1997).

CIDOC, (1995), "CIDOC Core Data Standart for Archeological Sites and Monuments", CIDOC Archeological Sites Working Group.

URL: <http://www.natmus.min.dk/cidoc/archsite/coredata/archst0.htm> (16 Kasım 1997).

DC, (1990), Dictionary of Computing, 3rd edition , Oxford University Press, New York, 212.

DKVKE, (1997), "Doğal ve Kültürel Varlıkları Koruma Envanteri", Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü.

ECS, (1993), Encyclopedia of Computer Science, 3rd edition , Chapman&Hall, London.

GPC, (1998), Artifice Great Buildings Online.

URL: <http://www.greatbuildings.com/gbc/buildings.html> (25 Temmuz 1998).

GVUCenter, (1997), "GVU's Seventh WWW User Survey", GVU's Surveying Team, Graphics, Visualization & Usability Center, College of Computing, Georgia Institute of Technology. URL: http://www.gvu.gatech.edu/user_surveys/survey-1997-04/ (5 Aralık 1997).

Hasol, D., (1995), Ansiklopedik Mimarlık Sözlüğü, 6. Baskı, YEM Yayın, İstanbul.

HBI, (1995), "Heritage Building Inventory", Wellington City Council.

URL: <http://www.wcc.govt.nz/heritage/index.html> (29 Ocak 1998).

IAA, (1998), "Introduction", Irish Architectural Archive.

URL: <http://www.archeire.com/iaa/index2.html> (29 Ocak 1998).

Jones, M., (1989), *Human-Computer Interaction: a Design Guide*, Educational Technology Publications, New Jersey.

Jordan, R.F., (1969), *Western Architecture*, Thames and Hudson, New York.

Kuban, D., (1971), "Modern Restorasyon İlkeleri Üzerine Yorumlar", *Vakıflar Dergisi*, Ankara, 8: 341-356.

Kuban, D., (1992), *Mimarlık Kavramları: Tarihsel Perspektif İçinde Mimarlığın Kuramsal Sözlüğüne Giriş*, 4. Baskı, Yem Yayın, İstanbul, 28-50.

Lucie-Smith, E., (1995), *Movements in Art Since 1945: Issues and Concepts*, 3rd rev edition, Thames and Hudson, New York, 25-26.

McCollough, M. ve Mitchell, W. J., (1991), *Digital Design Media: A Handbook for Architects and Design Professionals*, Van Nostrand Reinhold, New York, 313.

Norman, D. A., (1988), *The Design of Everyday Things*, Doubleday, New York.

Özcan, O., (1996), "Mimarlıkta Multimedya", *BOT Ders Notları*, Yıldız Teknik Üniversitesi (yayımlanmamış).

Özer, B., (1993), *Yorumlar, Genişletilmiş 2. Baskı*, Yem Yayın, İstanbul, 11-55.

Preece, J., Rogers, Y., Sharp, H., Benyon, D., Holland, S. ve Carrey, T., (1994), *Human-Computer Interaction*, Addison-Wesley, 14.

Rex, E., (1997), "The Internet: Past, Present and Future", *JavaOne Today*. URL: <http://www.javaworld.com/javaworld/javaone97/java1-97-cerfkeynote.html> (29 Eylül 1997).

SMDS, (1995), "Existing Data Models", *CIDOC Sites and Monuments Data Standard: Appendix*. URL: <http://www.natmus.min.dk/cidoc/archsite/coredata/arch1.htm> (20 Kasım 1997).

Uygun, Z.A., (1996), "Kullanılabilirliğin Tanımı", *119-Arayüz Tasarımı Ders Notları*, Yıldız Teknik Üniversitesi (yayımlanmamış).

Ünal, Z. G., (1997), *Bilgisayar Destekli Tarihi Çevre Koruma Bilgi Sistemi Oluşturulması ve Gaziantep Kentsel Sit Alanında Örneklenmesi*, Doktora Tezi, YTÜ Fen Bilimleri Enstitüsü (baskıda).

WDVL, (1997) "About the Internet", *The Web Developer's Virtual Library*. URL: <http://www.stars.com/Internet/About.html> (30 Eylül 1997).

EKLER

- Ek 1 Kayıt Bilgileri Hiyerarşisi ve İlişkileri Listesi
- Ek 2 Ek Belgelerin Hiyerarşisi ve İlişkileri Listesi
- Ek 3 İnternet Üzerinde Önerilen Mimarlık Arşivi Prototipi

Ek 1 Kayıt Bilgileri Hiyerarşisi ve İlişkileri Listesi

Tanımlar

- Genel tanım ve gözlemler
- Ayrıntılı tanım

Adlar ve Referanslar

- Referans numarası
- Adı
- Sorumluluk sahibi kişilere ait bilgiler
 - Yapan
 - Yaptıran
 - Bugünkü sahibi
 - Bakımından sorumlu olması gereken kuruluş
- Arşivleme ve son güncelleme tarihleri
 - Arşivleme tarihi
 - Son güncelleme tarihi
- Kaydı hazırlayan
- Ek kaynak bilgileri
 - İlgili kaynağın referans numarası
 - İlişkinin niteliği
 - İlişkili kaynağın kaydını hazırlayan
- İlgili yayınlar dizini
 - İlgili yayının referans numarası
 - İlgili yayının türü
 - İlgili yayını hazırlayan

Konum

- Yönetim şekline bağlı olarak konumu
 - Ülke ya da ulus
 - Jeopolitik birim
 - Yönetim şekline bağlı alt yönetim birimi
- Sit konumu
- Adres
 - Adres amaçlı adı
 - Kapı numarası
 - Sokak numarası ya da adı
 - Cadde numarası ya da adı
 - Mahalle
 - İlçe
 - Kasaba / şehir / il
 - Posta ya da benzer bir ulusal adres kodu
- Kadastro bilgileri
- Kartografik bilgiler
 - Kartografik tanım
 - Uzaysal referans sistemi
 - Topoloji

- Nitelik
- Dizideki numarası
- Z-koordinatı
- X-koordinatı
- Y-koordinatı

Tip

- Yapı türü
- Yapı kategorisi

Tarihleme

- Dönem / mimari çağ / üslup
- Yüzyıl
- Tarih aralığı
 - Tarih aralığının başlangıcı
 - Tarih aralığının bitimi
- Bilimsel ve kesin tarih
 - Tarih
 - Yöntem

Yapının Fiziksel Durumu

- Taşıyıcı yapı
 - Taşıyıcı yapı bilgisi
 - Taşıyıcı yapının fiziksel durumu
 - Taşıyıcı yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih
- Dış yapı
 - Dış yapı bilgisi
 - Dış yapının fiziksel durumu
 - Dış yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih
- Üst yapı
 - Üst yapı bilgisi
 - Üst yapının fiziksel durumu
 - Üst yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih
- İç yapı
 - İç yapı bilgisi
 - İç yapının fiziksel durumu
 - İç yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih
- Süsleme / yapı elemanları
 - Süsleme ya da yapı elemanı bilgisi
 - Yapı elemanının fiziksel durumu
 - Yapı elemanının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih
- Mekanik yapı / tesisat
 - Mekanik yapı / tesisat bilgisi
 - Mekanik yapının fiziksel durumu
 - Mekanik yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih

Koruma Durumu

- Koruma türü
- Koruma derecesi
- Koruma kararının alınma tarihi
- Referans numarası
- Korumadan sorumlu kişi ya da kuruluş

Kullanım Bilgileri

- Yapının orjinal kullanımı
- Yapının bugünkü kullanımı
- Yapının önerilen kullanımı

Ek 2 Ek Belgelerin Hiyerarşisi ve İlişkileri Listesi**Metin İçerikli Belgeler**

- Serbest metin
- Rapor

Görsel belgeler

- Gravür / fresk / mozaik
- Fotoğraf
- Anlatı / sunu belgeleri
 - Maket fotoğrafları
 - Kati model 'rendering'leri / illüstrasyon
 - Sunu belgeleri
 - Eskizler
 - Çokluortamlar için hazırlanmış ürünler

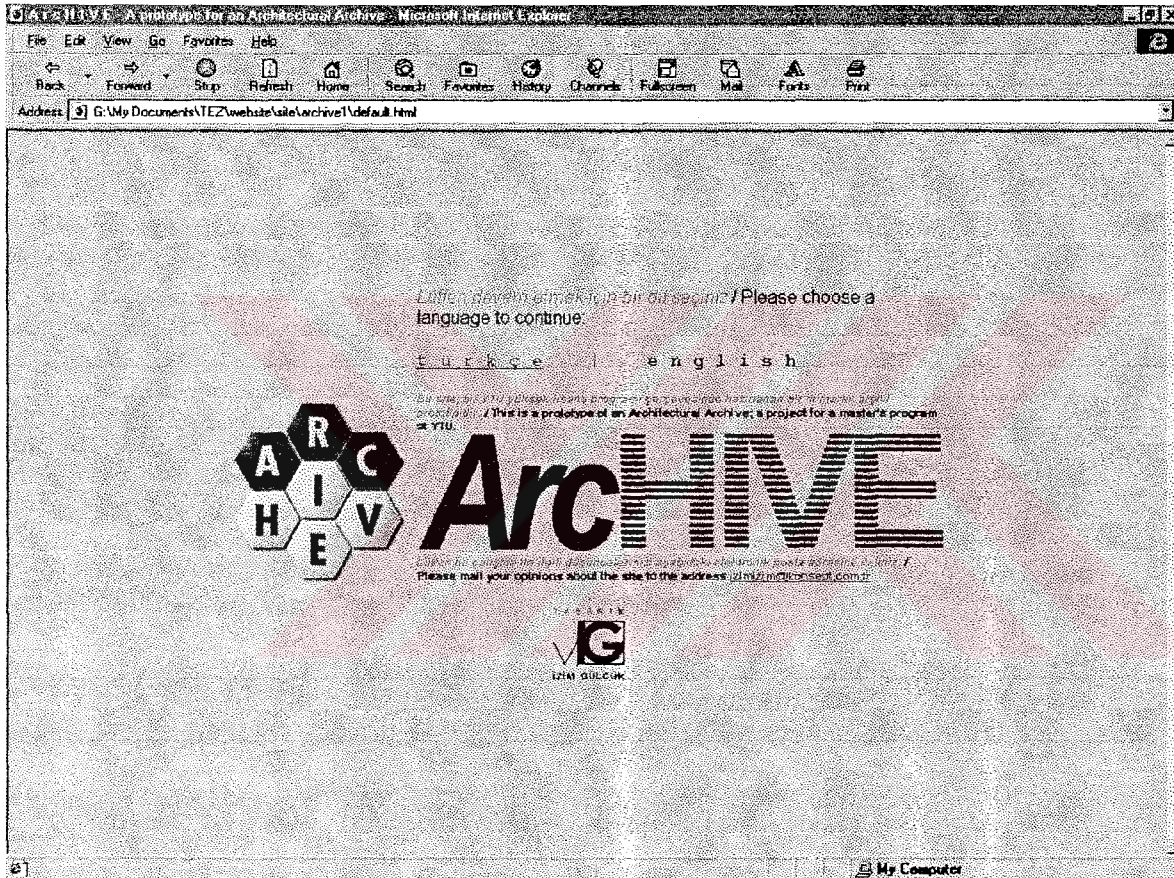
Teknik Belgeler

- Projeler
 - Mimari proje
 - Avan proje
 - Uygulama projesi
 - Detay projesi
 - Statik proje
 - Mekanik proje
 - Röleve / yapım sonrası (tıpkı-yapım) projesi
 - Restorasyon projesi
 - Restitüsyon projesi
- Harita
- Kroki

Ek 3 Internet Üzerinde Önerilen Mimarlık Arşivi Prototipi

Araştırmanın sonuçlarının bir sentezi olan prototip WWW sitesi: ARCHIVE

URL: <http://www.konsept.com.tr/archive>

ArchIVE / Türkçe Anasayfa

Arşivi herhangi bir anahtar kelimeye göre tarayabilirsiniz, bunun için aşağıdaki boşluğa anahtar kelimenizi yazarak "ara" ikonunu işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ara

ARAMA

ARŞİVE EK

YARDIM

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

Siz de arşivinizi ArchIVE altında milyonlarca kullanıcı ile paylaşabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

ArchIVE

Lütfen bu çalışma ile ilgili düşüncelerinizi aşağıdaki elektronik posta adresine iletiniz.
izimizim@konsept.com.tr

ArchIVE / Arama Sonuçları

Arşivi herhangi bir anahtar kelimeye göre tarayabilirsiniz, bunun için aşağıdaki boşluğa anahtar kelimenizi yazarak "ara" ikonunu işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

Siz de arşivinizi ArchIVE altında milyonlarca kullanıcı ile paylaşabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Lütfen ilgilendiğiniz yapının başlığını işaretleyiniz.

Arama sonuçları:

Arama verilerinizle ilişkili olabilecek 3 adet kayıt bulundu

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

Beyoğlu / İstanbul / TÜRKİYE

Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde yer alan bilginin ilk paragrafının ilk elli kelimesi bulunacaktır. Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde yer alan bilginin ilk paragrafının ilk elli kelimesi bulunacaktır. Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde yer alan bilginin ilk paragrafının ilk elli kelimesi bulunacaktır. Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde...

Molla Efendi Kütüphanesi

IZM0000723BA

Alsancak / İzmir / TÜRKİYE

Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde yer alan bilginin ilk paragrafının ilk elli kelimesi bulunacaktır. Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde yer alan bilginin ilk paragrafının ilk elli kelimesi bulunacaktır. Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde yer alan bilginin ilk paragrafının ilk elli kelimesi bulunacaktır. Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde...

Molla Efendi Kütüphanesi

ANK0000089BA

Çankaya / Ankara / TÜRKİYE

Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde yer alan bilginin ilk paragrafının ilk elli kelimesi bulunacaktır. Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde yer alan bilginin ilk paragrafının ilk elli kelimesi bulunacaktır. Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde yer alan bilginin ilk paragrafının ilk elli kelimesi bulunacaktır. Bu bölümde yapının genel tanım bölümünde...

Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler
arasından dilediğinizi alttaki
menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | konum |
tip | tarihlendirme | fiziksel durum |
koruma durumu | kullanım bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozaiik | fotoğraf |
maket fotoğrafları
rendering/illüstrasyon | sunu |
eskiz | AVY

avan | uygulama | detay | statik
| mekanik | röleve/iplü yapım |
restorasyon | restitüsyon 200
harita | kroki

Bu bölümdaki ek belgeleri
görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in
dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu
dosyayı alttaki konu işaretleyerek
sabit diskinize kaydedip çalıştırdığınız
ve daha sonra browser'inizi kapayıp
yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi
IST0003269BA

Kayıt bilgileri / tanımlar:

Genel tanım ve gözlemler

Yapıya ait gözlemlerin aktarılabileceği ve genel bir tanımının
yapılabileceği bölümdür. Belli bir kelime sınırlaması da getirilebilir.
Yapıya ait gözlemlerin aktarılabileceği ve genel bir tanımının
yapılabileceği bölümdür. Belli bir kelime sınırlaması da getirilebilir.
Yapıya ait gözlemlerin aktarılabileceği ve genel bir tanımının
yapılabileceği bölümdür. Belli bir kelime sınırlaması da getirilebilir.
Yapıya ait gözlemlerin aktarılabileceği ve genel bir tanımının
yapılabileceği bölümdür. Belli bir kelime sınırlaması da getirilebilir.

Ayrıntılı tanım

Yapıya ait ayrıntılı bir tanımının yapılabileceği bölümdür. Bu
bölümlerden biri bulunmayabilir. Kelime sınırlaması getirilebilir. Yapıya
ait ayrıntılı bir tanımının yapılabileceği bölümdür. Bu bölümlerden biri
bulunmayabilir. Kelime sınırlaması getirilebilir. Yapıya ait ayrıntılı bir
tanımının yapılabileceği bölümdür. Bu bölümlerden biri bulunmayabilir.
Kelime sınırlaması getirilebilir. Yapıya ait ayrıntılı bir tanımının
yapılabileceği bölümdür. Bu bölümlerden biri bulunmayabilir. Kelime
sınırlaması getirilebilir. Yapıya ait ayrıntılı bir tanımının yapılabileceği
bölümdür. Bu bölümlerden biri bulunmayabilir. Kelime sınırlaması
getirilebilir. Yapıya ait ayrıntılı bir tanımının yapılabileceği bölümdür. Bu
bölümlerden biri bulunmayabilir. Kelime sınırlaması getirilebilir. Yapıya
ait ayrıntılı bir tanımının yapılabileceği bölümdür. Bu bölümlerden biri
bulunmayabilir. Kelime sınırlaması getirilebilir. Yapıya ait ayrıntılı bir
tanımının yapılabileceği bölümdür. Bu bölümlerden biri bulunmayabilir.
Kelime sınırlaması getirilebilir. Yapıya ait ayrıntılı bir tanımının
yapılabileceği bölümdür. Bu bölümlerden biri bulunmayabilir. Kelime
sınırlaması getirilebilir.

ARCHIVE / Kayıt Bilgileri - Adlar ve Referanslar

Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | konum
tip | tarihlendirme | fiziksel durum |
koruma durumu | kullanıcı bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozaiik | fotoğraf |
maket fotoğrafları |
rendering/illüstrasyon | sunu |
eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik
| mekanik | röteyatrokiyapım |
restorasyon | restitüsyon
harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için 'WHIP' plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki linki işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

Kayıt bilgileri / adlar ve referanslar:**Referans numarası**

IST0003268BA

Adı

Mehmet Efendi Kütüphanesi

Sorumluluk sahibi kişilere ait bilgiler

Yapan:Yapının tasarımcısı ya da uygulayıcısı anlamında mimar ya da ustanın adıdır.

Yaptıran: Yapıyı yaptıran kişinin adıdır.

Bugünkü sahibi: Yapının mülkiyetini bugün elinde bulandıran kişinin adıdır.

Bakımından sorumlu olması gereken kuruluş: Yapının bakımından sorumlu olması gereken kuruluşun adıdır.

Arsivleme ve son güncelleme tarihleri

Arsivleme tarihi: 1998-07-02

Son güncelleme tarihi: 1998-07-02

Kayıt hazırlayan

Yapının kaydedilmesinden sorumlu kişi ya da kuruluşun adıdır.

Ek kaynak bilgileri

İlgili kaynağın referans numarası: ABS1745934

İlişkinin niteliği: ilişkilidir.

İlişkili kaynağın kaydını hazırlayan: Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü

İlgili yayınlar dizini

İlgili yayına rastlanmamıştır.

ARCHIVE / Kayıt Bilgileri - Konum

Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasından dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz.

Kayıt bilgileri:
 tanımlar | adlar/referanslar | konum | tip | tarihlendirme | fiziksel durum | koruma durumu | kullanım bilgileri

Ek belgeler:
 serbest metin | rapor | gravür/fresk/mozaiik | fotoğraf | maket fotoğrafları | rendering/ilüstrasyon | sunu | eskiz | AV | avan | uygulama | detay | statik | mekanik | röleve/ripi yapımlar | restorasyon | restitüsyon | harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çağırılmış ve daha sonra browserinizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi
IST0003268BA

Kayıt bilgileri / konum:

Yönetim şekline bağlı olarak konumu
Ülke ya da ulus: Türkiye
Jeopolitik birim: İstanbul
Yönetim şekline bağlı alt yönetim birimi: Beyoğlu

Adres
Adres amaçlı adı: Mehmet Efendi Kütüphanesi
Kapı numarası: 26
Sokak numarası ya da adı: Zulfikar Sokak
Cadde numarası ya da adı: İstiklal Caddesi
İlçe: Beyoğlu
Kasaba / şehir / il: İstanbul
Posta kodu: 80060

Kadastro bilgileri
 115 Pafta / 200 Ada / 34-3 Parsel

ARCHIVE / Kayıt Bilgileri - Tip ve Tarihleme

Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

[Tanımlar](#) | [adlar/referanslar](#) | [konum](#) | [tip](#) | [tarihleme](#) | [fiziksel durum](#) | [koruma durumu](#) | [kullanım bilgileri](#)

Ek belgeler:

[serbest metin](#) | [rapor](#)

[gravür/fresk/mozak](#) | [fotoğraf](#) | [maket/fotoğrafları](#) | [tendering/illüstrasyon](#) | [sunu](#) | [eskiz](#) | [AV](#)

[avan](#) | [uygulama](#) | [detay](#) | [statik](#) | [mekanik](#) | [rözeve/ıfki/vapım](#) | [restorasyon](#) | [restitüsyon](#) | [harita](#) | [kroki](#)

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browserinizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi
IST0003268BA

Kayıt bilgileri / tip:**Yapı türü**

Sosyal yapı

Kayıt bilgileri / tarihleme:**Dönem / mimari çağ / üslup**

Son Dönem Osmanlı Yapısı / Neoklasik

Kesin tarih

1735

ArchIVE / Kayıt Bilgileri - Yapının Fiziksel Durumu

Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki mihüden işaretleyiniz.

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | konum |
tip | tarihlendirme | fiziksel durum |
koruma durumu | kullanıcı bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor
gravür/fresk/mozaik | fotoğraf |
maket fotoğrafları |
rendering/ilüstrasyon | sunu |
eskiz | AVV
avan | uygulama | detay | statik
mekanik | röleve/tipki yapım |
restorasyon | restitüsyon
harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plugin dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapatıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi
IST0003268BA

Kayıt bilgileri / yapının fiziksel durumu:**Taşıyıcı yapı**

Taşıyıcı yapı: doğal taş yığma

Taşıyıcı yapının fiziksel durumu: onarılmış

Taşıyıcı yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: 1986-09-11

Dış yapı

Dış yapı: sıva

Dış yapının fiziksel durumu: iyi

Dış yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: 1986-09-11

Üst yapı

Üst yapı: çelik karkas

Dış yapının fiziksel durumu: iyi

Dış yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: 1986-09-11

İç yapı

İç yapı: sıva

İç yapının fiziksel durumu: iyi

İç yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: 1986-09-11

Mekanik yapı / tesisat

Mekanik yapı / tesisat: elektrik, su, kanalizasyon, ısıtma

Mekanik yapının fiziksel durumu: iyi

Mekanik yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih: 1986-09-11

ArchIVE / Kayıt Bilgileri - Koruma Durumu

Kayıtlı ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasından dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:
 tanımlar | adlar/referanslar | konum |
 tip | tarihlendirme | fiziksel durum |
 koruma durumu | kültürel bilgileri

Ek belgeler:
 serbest metin | rapor
 gravür/fresk/mozaiik | fotoğraf |
 maket fotoğrafları |
 rendering/illüstrasyon | sunu |
 eskiz | AV
 avan | uygulama | detay | statik
 | mekanik | röle ve elektrik yapımları
 restorasyon | restitüsyon
 harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki konuyu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırmızı ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi
IST0003268BA

Kayıt bilgileri / koruma durumu:

Koruma türü
 anıtsal

Koruma derecesi
 2. derece

Koruma kararının alınma tarihi
 1986-10-12

Referans numarası
 17450534

Korumadan sorumlu kişi ya da kuruluş
 Eski Eserler ve Müzeler Genel Müdürlüğü

ArchIVE / Kayıt Bilgileri - Kullanım Bilgileri

Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

[tanımlar](#) | [adlar/referanslar](#) | [konum](#) | [tip](#) | [tarihleme](#) | [fiziksel durum](#) | [koruma durumu](#) | [kullanım bilgileri](#)

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozaiik | fotoğraf | maket fotoğrafları | [rendering/illüstrasyon](#) | sunu | eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik | mekanik | röleve/ripiyografi | restorasyon | restitüsyon | harita | kroki

Bu bölümdaki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browserinizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi
IST0003268BA

Kayıt bilgileri / kullanım bilgileri:

Yapının orijinal kullanımı
kütüphane

Yapının bugünkü kullanımı
kütüphane

Yapının önerilen kullanımı
müze

ArchIVE / Ek Belgeler - Rendering; İllüstrasyon

Kayıtlı ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasından dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | konum | tip | tanıtleme | fiziksel durum | koruma durumu | kullanım bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozaiik | fotograf | maket fotoğrafları | rendering/İllüstrasyon | sunu | eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik | mekanik | röle ve tip çizimleri | restorasyon | restitüsyon | harita | kroki

Bu bölümdaki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

Ek Belgeler / Rendering / İllüstrasyon:**Katı model rendering'leri**

Daha büyük boyutta görüntülemek istediğiniz imajı işaretleyiniz!

Browser'in tamamında görüntülenecek olan imajı, mouse'unuzun sağ tuşuyla işaretleyerek görüntüleyeceğimiz menü yardımıyla sabit diskinize kaydedebilirsiniz. Bu sayfaya geri dönmek için lütfen browser'inizin 'back' tuşunu kullanınız.

ArchIVE / Ek Belgeler - Mimari Projeler / Uygulama Projesi / Güney cephesi

Kayıtlı ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

teşhirler | adlar/referanslar | konum | tip | tarihlendirme | fiziksel durum | koruma durumu | kullanım bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozek | fotoğraf | maket fotoğrafları | rendering/illüstrasyon | sunu | eskiz | AA

avan | uygulama | detay | statik | mekanik | röleveyer/otivasyon | restorasyon | restorasyon 200 | harita | kroki

Bu bölümdaki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki konu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browserinizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

Ek Belgeler / Mimari / Uygulama Projesi:

Güney Cephesi | Kesit A | Kesit B | Plan/Zemin | Plan/1 Kat

Güney Cephesi

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - uyg-cph-1.dwg (AutoCAD)

Aynı bir pencerede M.A.K.S.İ.M.U.M boyutta da izleyebilirsiniz!

ArchHIVE / Ek Belgeler - Mimari Projeler / Uygulama Projesi / Kesit A

ArchHIVE

Kayıtlı ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | konum |
tip | tarihlendirme | fiziksel durum |
koruma durumu | kullanıcı bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresko/mozak | fotoğraf |
maket fotoğrafları |
rendering/illüstrasyon | sunu |
eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik
| mekanik | röle ve tipki yapımı |
restorasyon | restitüsyon 200
harita | kroki

Bu bölümdaki ek belgeleri görüntüleyebilmek için WHIP! plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

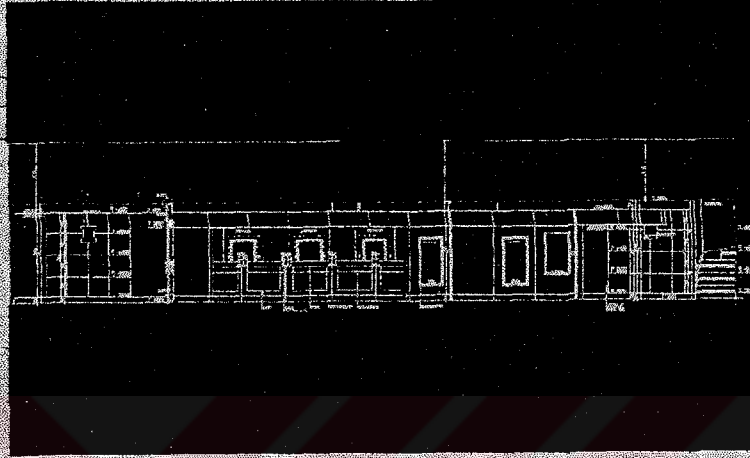
Ek Belgeler / Mimari / Uygulama Projesi:

Güney Cephesi | Kesit A | Kesit B | Plan/Zemin | Plan/1. Kat

Kesit A

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - uyg.kst-1.dwg (AutoCAD)

Ayrı bir pencerede M A K S | M U M boyutta da izleyebilirsiniz!

ARCHIVE / Ek Belgeler - Mimari Projeler / Uygulama Projesi / Kesit B

Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasından dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

[Tarihler](#) | [Adlar/Referanslar](#) | [Konum](#) | [Tıp](#) | [Tarihleme](#) | [Fiziksel Durum](#) | [Koruma Durumu](#) | [Kullanım Bilgileri](#)

Ek belgeler:

[serbest metin](#) | [rapor](#)

[göyüfresk/mozak](#) | [fotoğraf](#) | [maket fotoğrafları](#) | [rendering/illüstrasyon](#) | [sunu](#) | [eskiz](#) | [AAV](#)

[avan](#) | [uygulama](#) | [detay](#) | [statik](#) | [mekanik](#) | [röle/elektrik yapılm](#) | [restorasyon](#) | [restitüsyon](#) | [harita](#) | [krok](#)

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

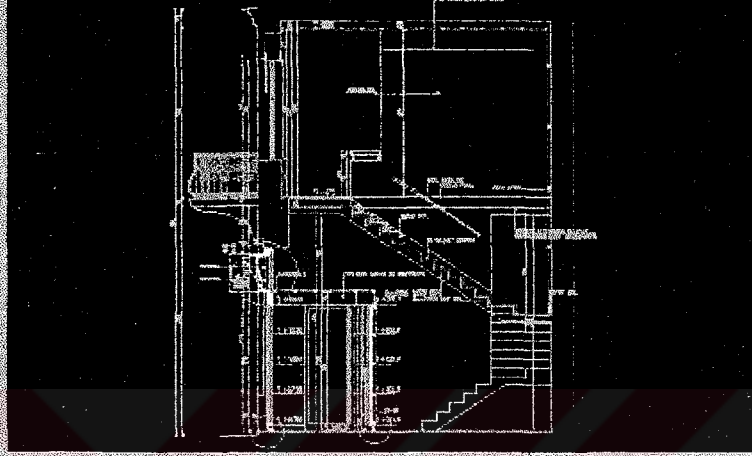
Ek Belgeler / Mimari / Uygulama Projesi:

[Güney Cephesi](#) | [Kesit A](#) | [Kesit B](#) | [Plan/Zemin](#) | [Plan/1.kat](#)

Kesit B

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - [uyg-kst-2.dwg \(AutoCAD\)](#)

Ayrı bir pencerede **M.A.K.S.** | **M.U.M** boyutta da izleyebilirsiniz!

ArchIVE / Ek Belgeler - Mimari Projeler / Uygulama Projesi / Plan / Zemin

Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasından dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | s.dlar/referanslar | konum | tip | tarihleme | fiziksel durum | koruma durumu | kullanım bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozaiik | fotograf | maket fotoğrafları | rendering/illüstrasyon | sunu | eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik | mekanik | rölevesipkiyasımı | restorasyon | restitüsyon | harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki konuyu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

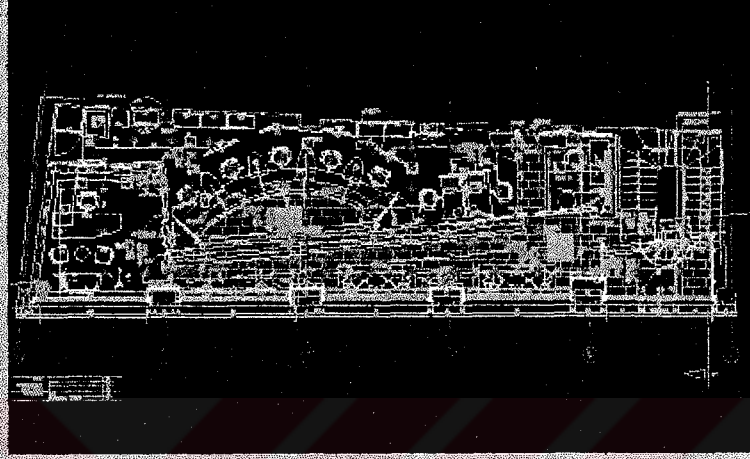
Ek Belgeler / Mimari / Uygulama Projesi:

Güney Cephesi | Kesit A | Kesit B | Plan/Zemin | Plan/1.Kat

Plan / Zemin

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - [uyg-pl-zmn.dwg](#) (AutoCAD)

Ayrı bir pencerede M.A.K.S.I.M.U.M boyutta da izleyebilirsiniz!

ARCHIVE / Ek Belgeler - Mimari Projeler / Uygulama Projesi / Plan / 1. Kat

Kayıtlı ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında bulunduğunuzu altta ki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | konum | tip | tanıtlama | fiziksel durum | koruma durumu | kullanım bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozelik | fotoğraf | maket fotoğrafları | rendering/illüstrasyon | sunu | eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik | mekanik | röleve/ripkıyapım | restorasyon | restitüsyon harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için WHIP plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı altta ki konu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browserinizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

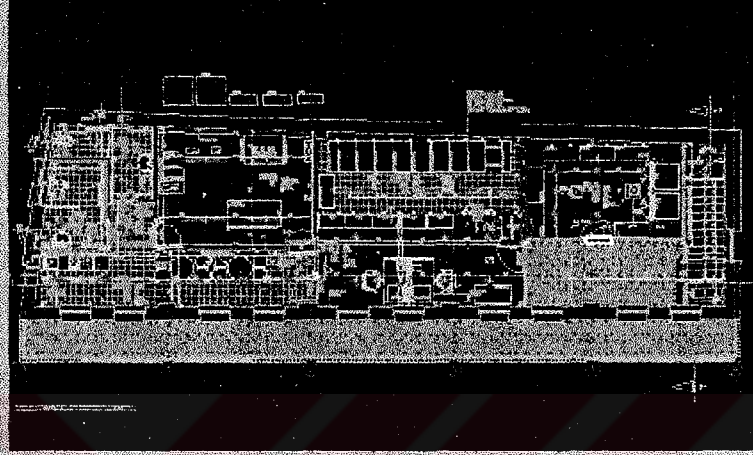
IST0003268BA

Ek Belgeler / Mimari / Uygulama Projesi:

Güney Cephesi | Kesit A | Kesit B | Plan/Zemin | Plan/1. Kat

Plan / 1. Kat

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - uyg-pl-1.dwg (AutoCAD)
Aynı bir pencerede M.A.K.S | M.U.M boyutta da izleyebilirsiniz!

ARCHIVE / Ek Belgeler - Mimari Projeler / Detay Projesi

ARCHIVE

Kayitla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

[Tarihi](#) | [Adlar/referanslar](#) | [Konum](#) | [Tip](#) | [Tarihleme](#) | [Fiziksel durum](#) | [Koruma durumu](#) | [Kullanıcı bilgileri](#)

Ek belgeler:

[Serbest metin](#) | [Rapor](#) | [Gravür/fresk/mozak](#) | [Fotoğraf](#) | [Maket fotografı](#) | [Rendering/illüstrasyon](#) | [Süni](#) | [Eskiz](#) | [AV](#) | [Avan](#) | [Uygulama](#) | [Detay](#) | [Statik](#) | [Mekanik](#) | [Röleve/tepkiriyapımı](#) | [Restorasyon](#) | [Restitüsyon](#) | [Harita](#) | [Kroki](#)

Bu bölümdaki ek belgelerin görüntülenebilmesi için WHIP® plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

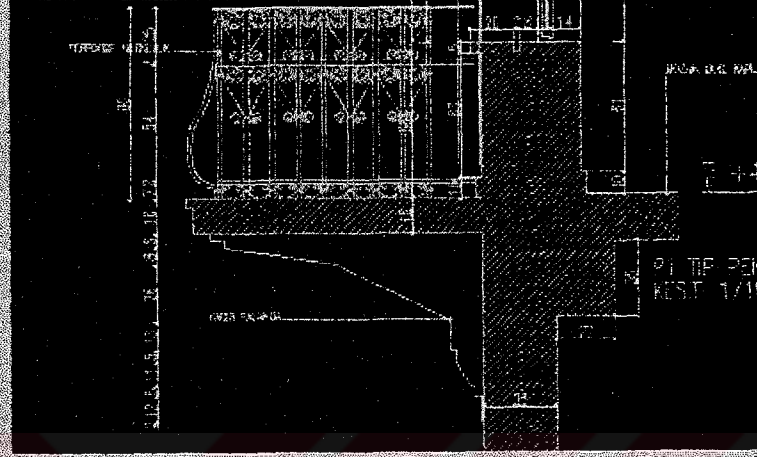
Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

Ek Belgeler / Mimari / Detay Projesi:

Detay Projesi

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - röleve detayları dwg (AutoCAD)
Aynı bir pencerede M.A.K.6 | M.U.M boyutunda da izleyebilirsiniz!

ArchIVE / Ek Belgeler - Röleve-Tıpkıyapım Projesi / Güney Cephesi

Kayılla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasından dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

[tarihler](#) | [adlar/referanslar](#) | [konum](#) | [tip](#) | [tarihleme](#) | [fiziksel durum](#) | [koruma durumu](#) | [kullanım bilgileri](#)

EK belgeler:

[serbest metin](#) | [rapor](#)

[gravür/fresk/mozak](#) | [fotoğraf](#) | [maket fotoğrafları](#) | [rendering/illüstrasyon](#) | [sunu](#) | [eskiz](#) | [AV](#)

[avan](#) | [uygulama](#) | [detay](#) | [statik](#) | [mekanik](#) | [röleve/tıpkıyapım](#) | [restorasyon](#) | [restitüsyon](#) | [200](#) | [harita](#) | [foto](#)

Bu bölümdaki ek belgeleri görüntüleyebilmek için WHIP plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip, çarşırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

Ek Belgeler / Röleve - Tıpkıyapım Projesi:

[Güney Cephesi](#) | [Batı Cephesi](#) | [Kesit](#) | [Plan/Zemin](#) | [Plan/1.kat](#)

Güney Cephesi

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - röleve-cph-1.dwg (AutoCAD)

Aynı bir pencerede M.A.K.S.I.M.U.M boyutta da izleyebilirsiniz!

ARCHIVE / Ek Belgeler - Röleve-Tıpkıyapım Projesi / Batı Cephesi

Kayıtlı ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasından dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | konum | tip | tarihlendirme | fiziksel durum | koruma durumu | kullanıcı bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozaiik | fotoğraf | maket fotoğrafları | render/3D illüstrasyon | sunu | eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik | mekanik | röleve/tıpkıyapım | restorasyon | restitüsyon 2D | harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için 'WHIP' plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser/İnzilapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

Ek Belgeler / Röleve - Tıpkıyapım Projesi:

Güney Cephesi | Batı Cephesi | Kesit | Plan/Zemin | Plan/1. Kat

Batı Cephesi

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - [röleve-cph-2.dwg \(AutoCAD\)](#)

Ayrı bir pencerede **M A K S İ M U M** boyutta da izleyebilirsiniz!

ArchIVE / Ek Belgeler - Röleve-Tıpkıyapım Projesi / Kesit

Kayıfla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasından dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tarimlar | adlar/referanslar | korum |
tip | tarifleme | fiziksel durum |
koruma durumu | kullanım bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin (rapor)

gravür/fresk/mozak | fotoğraf |
maket fotoğrafları |
rendering/illüstrasyon | sunu |
eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik
| mekanik | röleve/tıpkıyapım |
restorasyon | restitüsyon 200
harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için 'WHIP!' plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırmamız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003269BA

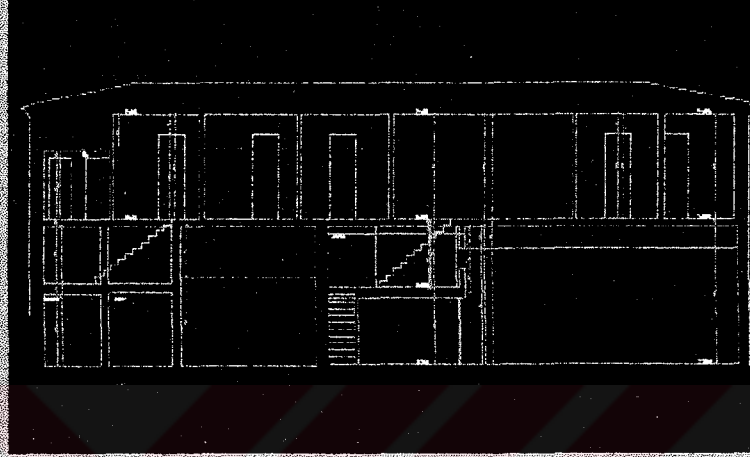
Ek Belgeler / Röleve - Tıpkıyapım Projesi:

Güney Cephesi | Batı Cephesi | Kesit | Plan/Zemin | Plan/1. Kat

Kesit

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - röleve-kst-1.dwg (AutoCAD)

Aynı bir pencerede M A K S | M U M boyutta da izleyebilirsiniz!

ArchIVE / Ek Belgeler - Röleve-Tıpkıyapım Projesi / Plan / Zemin

Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | konum |
tip | tarihleme | fiziksel durum |
koruma durumu | kullanıcı bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozak | fotograf |
maket fotoğrafları |
rendering/illüstrasyon | sunu |
eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik |
mekanik | röleve/tıpkıyapım |
restorasyon | restitüsyon |
harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için 'WHIP!' plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki konuyu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

IST0003268BA

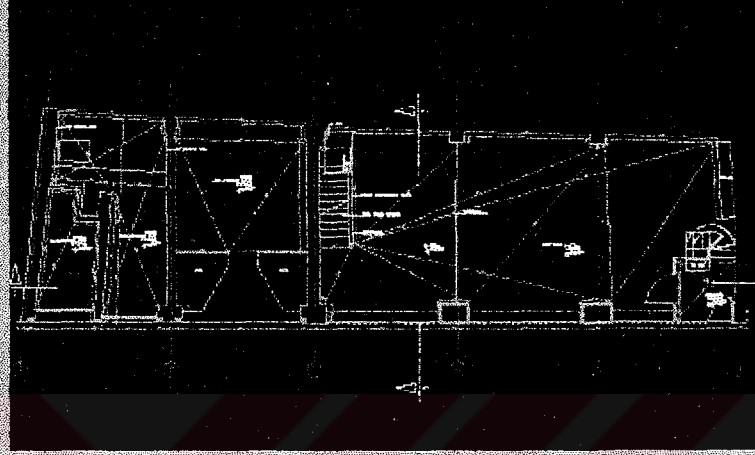
Ek Belgeler / Röleve - Tıpkıyapım Projesi:

Güney Cephesi | Batı Cephesi | Kesit | Plan/Zemin | Plan/1.Kat

Plan / Zemin

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - röleve-pl-zmn.dwg (AutoCAD)

Aynı bir pencerede M.A.K.S.I.M.U.M boyutta da izleyebilirsiniz!

ArchIVE / Ek Belgeler - Röleve-Tıpkıyapım Projesi / Plan / 1.Kat

Kayıtlı ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | koruma | tip | tarihlendirme | fiziksel durum | koruma durumu | kullanım bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozak | fotoğraf | maket fotoğrafları | render/qr/ilüstrasyon | sunu | eskiz | AV

avan | uygulama | detay | statik | mekanik | röleve/tıpkıyapım | restorasyon | restitüsyon 200 harita | kroki

Bu bölümdaki ek belgeleri görüntüleyebilmek için "WHIP" plug-in dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki konu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

Mehmet Efendi Kütüphanesi

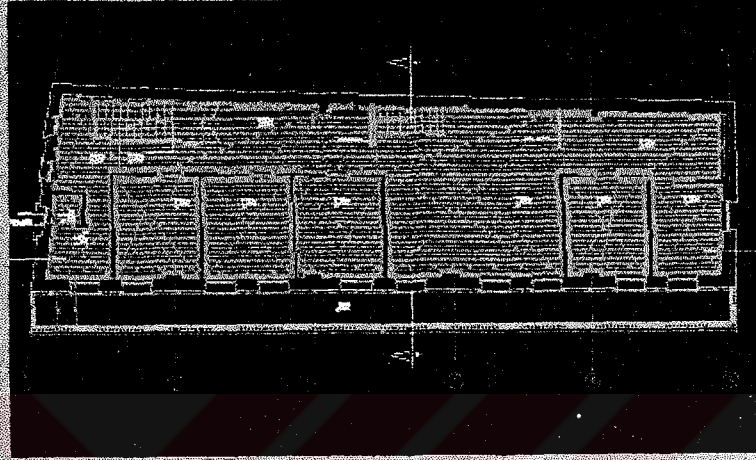
IST0003268BA

Ek Belgeler / Röleve - Tıpkıyapım Projesi:

Güney Cephesi | Batı Cephesi | Kesit | Plan/Zemin | Plan1.Kat

Plan / 1. Kat

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - röleve-pl-1.dwg [AutoCAD]
Ayrı bir pencerede M.A.K.S. | M.U.M boyutta da izleyebilirsiniz!

ARCHIVE / Ek Belgeler - Röleve-Tıpkıyapım Projesi / Plan / Kroki

ARCHIVE
 Kayıtla ilgili mevcut bilgi ve belgeler arasında dilediğinizi alttaki menüden işaretleyiniz

Kayıt bilgileri:

tanımlar | adlar/referanslar | konum |
 tip | tarihlendirme | fiziksel durum |
 koruma durumu | kullanıcı bilgileri

Ek belgeler:

serbest metin | rapor

gravür/fresk/mozak | fotoğraflar |
 maket fotoğrafları |
 rendering/illüstrasyon | sunu |
 eskiz | AVY

avan | uygulama | detay | statik |
 mekanik | röleve/tıpkıyapım |
 restorasyon | restitüsyon 200
 harita | kroki

Bu bölümdeki ek belgeleri görüntüleyebilmek için WHIP! plugin dosyasına ihtiyacınız olacaktır. Bu dosyayı alttaki ikonu işaretleyerek sabit diskinize kaydedip çalıştırınız ve daha sonra browser'inizi kapayıp yeniden açınız.

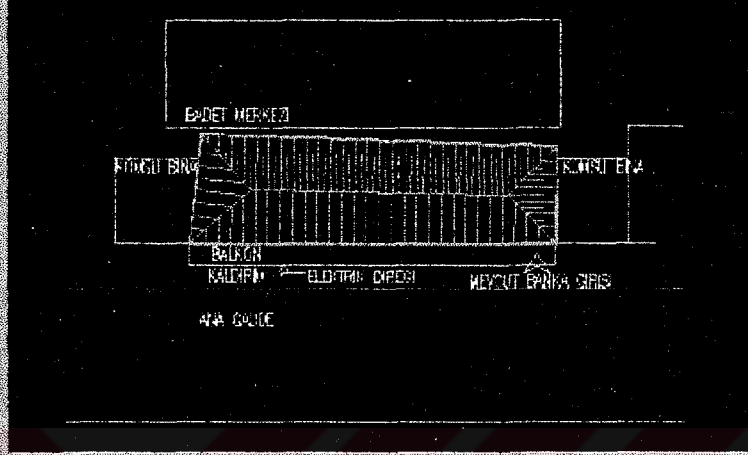

Mehmet Efendi Kütüphanesi
 IST0003268BA

Ek Belgeler / Kroki:

Kroki

Dosyayı sabit diskinize kaydedebilirsiniz - rotove-kroki.dwg (AutoCAD)
 Aynı bir pencerede M.A.K.S. | M.U.M boyutta da izleyebilirsiniz!

ArchIVE / Detaylı Arama

Arşivi herhangi bir anahtar kelimeye göre tarayabilirsiniz, bunun için aşağıdaki boşluğa anahtar kelimenizi yazarak "ara" ikonunu işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

Siz de arşivinizi ArchIVE altında milyonlarca kullanıcı ile paylaşabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

archIVE / detaylı arama

Detaylı arama bölümü, aşağıdaki gibi alanlara ayrılmıştır. İstedığınız sayıda alanda seçim yapabilirsiniz. Yaptığınız tüm seçim özelliklerinin tamamını sağlayan yapıların, arama sonucu olarak listeleneceğini unutmayınız!

Yapının adı:

Tam adı Yaklaşık adı

archIVE referans numarası:

Konum:

Ülke: Eyalet / Bölge / İl:

Tip:

Yapı Türü: Seçim yapılmadı kategori: Seçim yapılmadı

Tarih:

Dönem: Seçim yapılmadı

Üslup: Seçim yapılmadı

Tarih Aralığı: -

Fiziksel özellikler:

Taşıyıcı Yapı: Seçim yapılmadı

Süsleme / Yapı Elemanı: Seçim yapılmadı

Seçimlerinizi tamamladıysanız, aramayı başlatmak için için lütfen aşağıdaki "ara" ikonunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

ArchIVE / Sisteme Ek / Aşama 1/9

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma eunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 9 aşama süreceğ olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Asama 1/9
archIVE sistemine ek
Lütfen önce sol yandaki bilgileri okuyunuz!!!

irtibat ve kimlik bilgileri

Kurumunuz :

Kurum içindeki göreviniz :

Adınız ve soyadınız :

Çalışma saatleri içinde bulunduğunuz adres :

Cadde:

Sokak:

No:

Semt: **Posta Kodu:**

Ülke:

telefon:

Kod: **No:**

Varsa e-posta adresiniz :

Ekleme istediğiniz bilgi :

Formu göndermek ve bir sonraki aşamaya geçmek için lütfen "gönder" i konunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşımına sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığını emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 9 aşama sürecek olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Aşama 2/9

ArchIVE sistemine ek

Önceki form başarıyla gönderildi! Lütfen bu formu sorularımıza uygun doldürünüz.

Tanımlar

Yapı hakkında gözlemleri, genel ve ayrıntılı tanımları içeren isteğe bağlı ve serbest metin içerikli bölümdür.

Genel tanım ve gözlemler

Yapıya ait gözlemlerin aktarılabileceği ve genel bir tanımının yapılabileceği bölümdür.

(Alfabetik, Tek, İsteğe Bağlı)

Ayrıntılı tanım

Yapıya ait ayrıntılı bir tanımının yapılabileceği bölümdür.

(Alfabetik, Tek, İsteğe Bağlı)

Formu göndermek ve bir sonraki aşamaya geçmek için lütfen "gönder" ikonunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 9 aşama sürecekte olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

archIVE sistemine ek

Önceki form başarıyla gönderildi! Lütfen bu formu açıklamalara uygun doldurunuz.

Adlar ve Referanslar

Bu bölüm belgelenecek yapının kimliğine ait temel bilgileri içeren ve doldurulması zorunlu bir bölümdür.

Adı

Yapının geçmişte ya da bugün bilinen ad ya da adlarının yer aldığı metin alanıdır. Yapının bir adı olmayabileceği göz önünde tutulmuştur. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Sorumluluk sahibi kişilere ait bilgiler

Yapıya ilgili geçmişte ve bugün, tasarıma ya da mülkiyet gibi açıtlardan sorumluluk taşıyan kişiler ile ilgili doldurulması zorunlu bilgilerdir.

Yapan

Yapının tasarımcısı ya da uygulayıcısı anlamında mimar ya da ustanın adıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yaptıran

Yapıyı yaptıran kişinin adıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Bugünkü sahibi

Yapının mülkiyetini bugün elinde bulunduran kişinin adıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Bakımından sorumlu olması gereken kuruluş

Yapının bakımından sorumlu olması gereken kuruluşun adıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Kayı hazırlayan

Yapının kaydedilmesinden sorumlu kişi ya da kuruluşun adıdır. Bu bilginin bulunması, veriler çeşitli arşiv kuruluşları içinde karşılıklı olarak değiştirilirken kayıdın kaynağı ile ilgili bilgiye erişilebilmesi açısından faydalıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Ek kaynak bilgileri

Bu bölümdeki bilgiler, ilgili başka bir kaynağa yönlendirmeyi sağlamak için kullanılacaktır. Örneğin bir caminin içinde yer aldığı külliye ile ilişkilendirilmesini sağlayacak bilgiler, ek kaynak bilgileridir. Bu bölüm isteğe bağlıdır ve birden fazla ilişkili referans için tekrarlanabilir.

İlgili kaynağın referans numarası

Rakamlardan ya da harf ve rakamların bir kombinasyonundan oluşan ilgili kaynağa ait referans numarasıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İlişkinin niteliği

Aralarında ilişki olan iki kayıt arasındaki ilişkinin türünü belirten bilgidir. Bu bilgi bu iki kayıdın hiyerarşik yapısını sergileyecektir. Bu bölümdeki bilgi 'parçasıdır', 'içermektedir' ya da 'ilişkilidir'den biri olacaktır. Cami-külliye örneğinde cami için tutulan kayda 'parçasıdır', külliye için tutulan kayda ise 'içermektedir' ibaresi konulmalıdır.

ArchIVE / Sisteme Ek / Aşama 3/9 (Devam Ediyor)

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığını emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 8 aşama sürecek olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Kayıtlı hazırlayan

Yapının kaydedilmesinden sorumlu kişi ya da kuruluşun adıdır. Bu bilginin bulunması, veriler çeşitli arşiv kuruluşları içinde karşılıklı olarak değiştirilirken kaydın kaynağı ile ilgili bilgiye erişilebilmesi açısından faydalıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Ek kaynak bilgileri

Bu bölümdeki bilgiler, ilgili başka bir kaynağa yönlendirmeyi sağlamak için kullanılacaktır. Örneğin bir caminin içinde yer aldığı külliye ile ilişkilendirilmesini sağlayacak bilgiler, ek kaynak bilgileridir. Bu bölüm isteğe bağlıdır ve birden fazla ilişkili referans için tekrarlanabilir.

İlgili kaynağın referans numarası

Rakamlardan ya da harf ve rakamların bir kombinasyonundan oluşan ilgili kaynağa ait referans numarasıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İlişkinin niteliği

Araştırma ilişkili olan iki kayıt arasındaki ilişkinin türünü belirten bilgidir. Bu bilgi bu iki kaydın hiyerarşik yapısını sergileyebilir. Bu bölümdeki bilgi 'parçasıdır', 'içermektedir' ya da 'ilişkilidir'den biri olacaktır. Cami-külliye örneğinde cami için tutulan kayda 'parçasıdır', külliye için tutulan kayda ise 'içermektedir' ibaresi konulmalıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İlişkili kaynağın kaydını hazırlayan

İlişkili yapının kaydedilmesinden sorumlu kişi ya da kuruluşun adıdır. Bu bilginin bulunması, veriler çeşitli arşiv kuruluşları içinde karşılıklı olarak değiştirilirken ilişkili kaydın kaynağı ile ilgili bilgiye erişilebilmesi açısından faydalıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İlgili yayınlar dizini

Bu bölümde yer alan bilgiler, yapı hakkında basılmış ya da basılmamış bulunan yayın ya da çalışmalar ile yapıyı ilişkilendirmek için kullanılacaktır. İsteğe bağlı olup, ilişkili yayınların sayısına göre tekrar edebilir.

İlgili yayının referans numarası

Harf ve/veya rakamların bir kombinasyonundan oluşan, ilgili yayına ait referans numarasıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İlgili yayının türü

Bu bölümde ilişkili yayının ya da çalışmanın türü hakkında bilgi verilecektir. Tür nitelenirken, ortak kabul görmüş terimlerin (ör. fotografik, grafik, basılmamış metin, bibliyografik, elektronik ya da kartografik gibi) kullanılması gerekmektedir. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İlgili yayını hazırlayan

Arşivde yer alan kayıt ile ilgili yayını, çalışmayı hazırlayan kişinin ya da kuruluşun adıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Formu göndermek ve bir sonraki aşamaya geçmek için lütfen "gönder" ikonunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşmaya sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 8 aşama sürecekte olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

archIVE sistemine ek

Önceki form başarıyla gönderildi! Lütfen bu formu açıklamalara uygun doldürünüz.

Konum

Yapının yerini belirleyen bu bölüm doldurulması zorunlu bir bölümdür. Alt bölümlerinden istenilen kombinasyon, yapının yerini belirlemek için doldurulabilir. Ne kadar çok alt bölüm doldürülürse, yapıyı o derece hassas tespit etmek mümkün olur. Sonuç olarak bu bölümde sadece bir alt bölümün doldurulması zorunludur diyebiliriz.

Yönetim şekline bağlı olarak konumu

Bu bölüm yönetim şeklinin birbirinden farklı olduğu ülkeler için düşünülmüştür.

Ülke ya da ulus

Yapının içinde yer aldığı ülke ya da ulustur.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Jeopolitik birim

Yapının içinde yer aldığı ülke ya da ulusa göre değişiklik gösteren, yapının konumlandığı jeografik ya da politik alt yönetim birimidir. Eyalet, bölge, il olabilir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yönetim şekline bağlı alt yönetim birimi

Ülke ya da ulusun yönetim şekline bağlı olarak bu bölümde birkaç kayda ihtiyaç duyulabilir. Mahalle, köy ya da mevki gibi bilgilerdir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Sit konumu

Özellikle de yerleşimin fazla olmadığı bölgelerde, bir yapı ya da sitin geniş bir alan içerisindeki konumunu daha rahat saptayabilmek için, yerini serbest bir metin şeklinde kısa bir tanıdır (ör.: Van Gölü'nün dört kilometre kuzeybatısı).
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Adres

Bu isteğe bağlı özelliğteki bölüm, eğer arşivlenecek yapı, yapılaşmış bir bölge içinde yer alıyor ve bir ya da birden fazla yazışma adresine sahipse doldurulacaktır. Birden fazla sokakta yer alan yapılar için tekrar edilebilen bu bölümdeki tüm alt başlıklar isteğe bağlı karakterdedir ancak herhangi bir adres bilgisi varsa, en azından bir tanesinin doldurulması gerekir.

Adres amaçlı adı

Bu bölüme, yapının yazışma adresinde geçen adı yazılacaktır.
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Kapı numarası

Bu alan, adreste yer alan kapı numarasını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 27A).
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Sokak numarası ya da adı

Bu alan, adreste yer alan sokak numarası ya da adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 1943 Sokak ya da Osman Nuri Ergin Sokak).
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Cadde numarası ya da adı

Bu alan, adreste yer alan cadde numarası ya da adını kaydetmek için kullanılacaktır.

ArchIVE / Sisteme Ek / Aşama 4/9 (Devam Ediyor)

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde var mı yoksa, sağda görülen ve 9 aşama sürecek olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Cadde numarası ya da adı

Bu alan, adreste yer alan cadde numarası ya da adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 5. Cadde ya da Bağdat Caddesi).
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Mahalle

Bu alan, adreste yer alabilecek mahalle adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 19 Mayıs Mahallesi).
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

İlçe

Bu alan, adreste yer alabilecek ilçe adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: Göztepe).
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Kasaba / şehir / il

Bu alan, adreste yer alan kasaba, il ya da şehir adını kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: İstanbul).
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Posta ya da benzer bir ulusal adres kodu

Bu alan, adreste yer alabilecek kodu kaydetmek için kullanılacaktır (ör.: 80080 ya da K1A0C8).
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Kadastro bilgileri

Pafta: **Ada:** **Parsel:**

Bu alan, eğer varsa kadastro bilgilerini (Pafta / Ada / Parsel) kaydetmek için kullanılacaktır.
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Kartografik bilgiler

Bu bölüm, kullanılan değişik haritalama yöntemleri ile bir yapı ya da sitin konumlandırılması için gerekli iki ya da üç boyutlu uzaysal koordinat bilgilerini içeren ve isteğe bağlı olarak doldurulabilecek bölümdür.

Kartografik tanım

Eğer yapıya ait birden fazla kartografik büyüklük varsa, bu büyüklükleri tanımlayan ayrıntı nitelikteki bilginin yazılacağı bölümdür (ör.: Poligon1).
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Uzaysal referans sistemi

Koordinat bilgilerini elde etmek için kullanılan sistemdir (UTM, Lambert, GPS gibi).
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Topoloji

Kartografik referansın bir noktaya mı, bir doğruya mı yoksa bir alana mı ait olduğunun belirtildiği bölümdür.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Nitelik

Kartografik referans bilgisinin güvenilirliğini ya da kesinliğini nitelleyen bilgidir (ör.: yaklaşık ya da merkez gibi). Ortak terimlerin kullanılması zorunludur.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

ArchIVE / Sisteme Ek / Aşama 4/9 (Devam Ediyor)

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1. ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2. Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 9 aşama sürecek olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Pafra: Ada: Parsel:

Bu alan, eğer varsa kadastro bilgilerini (Pafra / Ada / Parsel) kaydetmek için kullanılacaktır.
(Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Kartografik bilgiler

Bu bölüm, kullanılan değişik haritalama yöntemleri ile bir yapı ya da sitin konumlandırılabilmesi için gerekli iki ya da üç boyutlu uzaysal koordinat bilgilerini içeren ve isteğe bağlı olarak doldurulabilecek bölümdür.

Kartografik tanım

Eğer yapıya ait birden fazla kartografik büyüklük varsa, bu büyüklükleri tanımlayan ayrıntı nitelikteki bilginin yazılacağı bölümdür (ör.: Poligon1).
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Uzaysal referans sistemi

Koordinat bilgilerini elde etmek için kullanılan sistemdir (UTM, Lambert, GPS gibi).
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Topoloji

Kartografik referansın bir noktaya mı, bir doğruya mı yoksa bir alana mı ait olduğunun belirtildiği bölümdür.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Nitelik

Kartografik referans bilgisinin güvenilirliğini ya da kesinliğini nitelleyen bilgidir (ör.: yaklaşık ya da merkez gibi). Ortak terimlerin kullanılması zorunludur.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Dizideki numarası

Bir yapı ya da sit belli bir doğrultuya ya da alana yayıldığında, bu yapının konumunu ifade etmek için tek bir koordinat (ör.: merkez) yerine bir doğruya ya da bir alanı (poligonu) tanımlayan birden fazla koordinatın kaydedilmesi daha doğrudur. Böyle durumlarda bu koordinatlar bir dizi halinde listelenmelidir. Koordinatın bu dizi içerisindeki sıra numarası bu bölüme girilmelidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Z-koordinatı

Kartografik referans değeridir. Dikey yöndeki konumu belli eder.
(Sayısal, Tek, Zorunlu)

X-koordinatı

Kartografik referans değeridir. Genellikle doğu-batı doğrultusundaki koordinattır.
(Sayısal, Tek, Zorunlu)

Y-koordinatı

Kartografik referans değeridir. Genellikle kuzey-güney doğrultusundaki koordinattır.
(Sayısal, Tek, Zorunlu)

Formu göndermek ve bir sonraki aşamaya geçmek için lütfen "gönder" ikonunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

Arşivinizdeki yapıyı ArchHIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchHIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olduğundan emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 8 aşama sürecekte olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime atama:

ArchHIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchHIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Aşama 5/9

archHIVE sistemine ek

Önceki form başarıyla gönderildi! Lütfen bu formu eçirilmelere uygun doldurunuz.

Tip

Yapının sınıflandırılabilmesi için doldurulması ve Tarihlendirme Bölümü ile ilişkili düşünülmesi gereken zorunlu özellikteki bölümdür.

Yapı türü

Anıt Yapı Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapıya ait, türler dizini içerisinde kullanılan terimdir. Genellikle yapının fonksiyon açısından tanımlanışıdır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yapı kategorisi

Bazilika Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapının türünün ait olduğu daha geniş bir fonksiyonel sınıflandırma bilgisidir. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Tarihleme

Bu bölümde, yapının tarihlenebilmesi için eğer tam olarak biliniyorsa kesin tarih bilgisi; tam olarak saptanamadığı durumlarda ise tarih aralığı ya da dönem (mimari çağ / üslup) bilgileri bulunmaktadır. Dönem / Mimari Çağ / Üslup Bölümü doldurulması zorunlu bir bölümdür ancak bundan başka bir veya daha fazla altbölüm, daha kesin bir tarihlleme bilgisini ifade etmek için kullanılabilir.

Dönem / mimari çağ

Hatti Uygarlığı (M.O. 2500 - 2000)

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapının ait olduğu kültürel dönem, mimari çağ bilgisidir. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Üslup

Erken Dönem Anadolu Türk Mimarisini Öncesi

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapının ait olduğu üslup bilgisidir. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yüzyıl

. YY

Yapının ait olduğu yüzyıl bilgisidir. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Tarih aralığı

-

Yapının ait olduğu tarih aralığıdır. Yapının ait olduğu tarih aralığındaki en erken tarih ile en geç tarihin yazılması gerekir. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Bilimsel ve kesin tarih

Bu bölüm de isteğe bağlı bir bölüm olup belgesel bir kanıt, kitabeye ya da yazıta dayanan veya radyokarbon metodu ile ya da dendrokronolojik olarak tespit edilmiş kesin tarih bilgisinin yer aldığı bölümdür.

Tarih

Burada yapının kesin ya da bilimsel tarih bilgisi yeracaktır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

ArchIVE / Sisteme Ek / Aşama 5/9 (Devam Ediyor)

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığını emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 9 aşama sürecek olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

 ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

 ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yapı kategorisi

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapının türünün ait olduğu daha geniş bir fonksiyonel sınıftır ma bilgisidir (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Tarihleme

Bu bölümde, yapının tarihlenebilmesi için eğer tam olarak biliniyorsa kesin tarih bilgisi; tam olarak saptanamadığı durumlarda ise tarih aralığı ya da dönem (mimari çağ / üslup) bilgileri bulunmaktadır. Dönem / Mimari Çağ / Üslup Bölümü doldurulması zorunlu bir bölümdür ancak bundan başka bir veya daha fazla altbölüm, daha kesin bir tarihleme bilgisini ifade etmek için kullanılabilir.

Dönem / mimari çağ

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapının ait olduğu kültürel dönem, mimari çağ bilgisidir. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Üslup

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapının ait olduğu üslup bilgisidir. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yüzyıl

. yy

Yapının ait olduğu yüzyıl bilgisidir. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Tarih aralığı

-

Yapının ait olduğu tarih aralığıdır. Yapının ait olduğu tarih aralığındaki en erken tarih ile en geç tarihin yazılması gerekir. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Bilimsel ve kesin tarih

Bu bölümde isteye bağlı bir bölüm olup belgesel bir kanıt, kitabe ya da yazıya dayanan veya radyokarbon metodu ile ya da dendrokronolojik olarak tespit edilmiş kesin tarih bilgisinin yer aldığı bölümdür.

Tarih

Burada yapının kesin ya da bilimsel tarih bilgisi yeracaktır. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yöntem

Bu bölümde kesin ya da bilimsel tarihin hangi yöntem ile elde edildiğine ait bilgi yeracaktır (ör.: Karbon 14, dendrokronoloji gibi). Dil birliği gereklidir. (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Formu göndermek ve bir sonraki aşamaya geçmek için lütfen "gönder" ikonunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma zamanı için lütfen:

- 1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmasından emin olunuz.
- 2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 9 aşama sürecekte olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Aşama 6/9

archIVE sistemine ek

Önceki form başarıyla gönderildi! Lütfen bu formu seçkimekmalara uygun doldurunuz.

Yapının Fiziksel Durumu

Yapıya ait taşıyıcı yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumunun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir. Zaman ilerledikçe fiziksel durumdaki değişimlerin kaydedilebilmesi için tekrar edebilir.

Taşıyıcı yapı

Yapıya ait taşıyıcı yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumunun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

Taşıyıcı yapı bilgisi

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapının taşıyıcı yapısının ne olduğu bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Taşıyıcı yapının fiziksel durumu

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Taşıyıcı yapının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Taşıyıcı yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih

Taşıyıcı yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Dış yapı

Yapıya ait dış yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumunun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

Dış yapı bilgisi

Yapının dış yapısının ne olduğu bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Dış yapının fiziksel durumu

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Dış yapının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Dış yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih

Dış yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Üst yapı

Yapıya ait üst yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumunun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

Üst yapı bilgisi

Yapının üst yapısının ne olduğu bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Üst yapının fiziksel durumu

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

ArchIVE / Sisteme Ek / Aşama 6/9 (Devam Ediyor)

Arşivimizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığını emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer alıyorsa, sağda görülen ve 9 aşama sürecekte olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Üst yapı

Yapıya ait üst yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

Üst yapı bilgisi

Yapının üst yapısının ne olduğu bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Üst yapının fiziksel durumu

 İyî Durumda

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Üst yapının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Üst yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih

Üst yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İç yapı

Yapıya ait iç yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

İç yapı bilgisi

Yapının iç yapısının ne olduğu bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İç yapının fiziksel durumu

 İyî Durumda

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

İç yapının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İç yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih

İç yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Süsleme / yapı elemanları

Yapıda bulunan süsleme ve diğer yapı elemanlarının bilgisinin, bu elemanların fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir. Yapıda bulunan her bir eleman için tekrar edecek olan, isteğe bağlı nitelikteki bölümdür.

Süsleme ya da yapı elemanı bilgisi

 Duvar resmi

Yeri: İç

Yapıda hangi elemanın ve nerede bulunduğu bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yapı elemanının fiziksel durumu

 İyî Durumda

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapı elemanının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yapı elemanının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih

Yapı elemanının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

ArchIVE / Sisteme Ek / Aşama 6/9 (Devam Ediyor)

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 9 aşama sürecek olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İç yapı
Yapıya ait iç yapı bilgisinin, bu yapının fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

İç yapı bilgisi

Yapının iç yapısının ne olduğu bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İç yapının fiziksel durumu

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

İç yapının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

İç yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih

İç yapının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Süsleme / yapı elemanları
Yapıda bulunan süsleme ve diğer yapı elemanlarının bilgisinin, bu elemanların fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.
Yapıda bulunan her bir eleman için tekrar edilecek olan, isteğe bağlı nitelikteki bölümdür.

Süsleme ya da yapı elemanı bilgisi
 Yeri:

Yapıda hangi elemanın ve nerede bulunduğu bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yapı elemanının fiziksel durumu

Seçiminiz 'Diğer' ise belirtiniz:

Yapı elemanının fiziksel durumunun ifade edildiği bölümdür.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Yapı elemanının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih

Yapı elemanının fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Mekanik yapı / tesisat
Yapıda bulunan su, elektrik, ısıtma kanalizasyon tesisatı bilgisinin, bu tesisatın fiziksel durumunun ve bu fiziksel durumun kaydedildiği tarihin girildiği yerdir.

Mekanik yapı / tesisat bilgisi
 Durumu:

Yapıda hangi tesisatın bulunduğu ve durumunun bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Tesisatın fiziksel durumunun kaydedildiği tarih

Tesisatın fiziksel durumunun kaydedildiği tarih bilgisidir.
(Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Formu göndermek ve bir sonraki aşamaya geçmek için lütfen "gönder" ikonunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 3 aşama sürecekte olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Aşama 7/9

ArchIVE sistemine ek

Önceki form başarıyla gönderildi! Lütfen bu formu açıklama için uygun doldurunuz.

Koruma Durumu

Yapının koruma altına alınıp alınmamış olduğu ve eğer alınmışsa koruma türü, derecesi ve tarihi gibi koruma bilgilerini içeren isteğe bağlı nitelikteki bölümdür.

Koruma türü

Yapının hangi sınıfta korumaya alındığına ait bilgidir. (ör.: çevresel, anıtsal gibi). (Alfasayısal, Tek, Zorunlu)

Koruma derecesi

Yapının koruma derecesini gösteren bilgidir. (ör.: 1., 2. gibi). (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Koruma kararının alınma tarihi

Yapının koruma kararının alındığı tarihi gösteren bilgidir. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Referans numarası

Yapının, örneğin koruma kurulu envanterindeki numarasını gösteren bilgidir. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Korumadan sorumlu kişi ya da kuruluş

Korumadan sorumlu olan ve envanter numarasını sağlayan kişi ya da kuruluştur. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Formu göndermek ve bir sonraki aşamaya geçmek için lütfen "gönder" ikonunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

Önceki form başarıyla gönderildi! Lütfen bu formu açıklamalara uygun doldurunuz.

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 9 aşama sürecekte olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Kullanım Bilgileri

Yapının hangi fonksiyon için tasarlandığına, bugün ne için kullanıldığına ve ne için kullanılması gerektiğine ait bilgilerin yer aldığı bölümdür.

Yapının orijinal kullanımı

Yapının hangi fonksiyon için tasarlandığına ait bilgidir. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Yapının bugünkü kullanımı

Yapının bugün hangi fonksiyon için kullanıldığına ait bilgidir. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Yapının önerilen kullanımı

Yapının hangi fonksiyon için kullanılması gerektiğine ait bilgidir. (Alfasayısal, Tek, İsteğe Bağlı)

Formu göndermek ve bir sonraki aşamaya geçmek için lütfen "gönder" ikonunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

Arşivinizdeki yapıyı archIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) archIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde yer almıyorsa, sağda görülen ve 8 aşama süreç olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Önceki form başarıyla gönderildi! Lütfen bu formu açıklamalara uygun doldurunuz.

Ek Belgeler

Lütfen aşağıdaki alanı, bilgilerinizi girmiş olduğunuz yapıya ait metin içerikli, görsel ya da teknik belgelerin yerini belirtmek için kullanınız. Eğer bu belgeler dijital olarak bulunuyorsa, belgenin adı ve referans numarası yanına FTP alanı adresini giriniz. Eğer belgeler Internet ortamında ya da dijital formatta bulunmuyorsa, belgenin adı ve referans numarası yanına belgelerin elde edilebileceği yerin adresini yazınız.

Aşağıdaki örneği inceledikten sonra silip, uygun olarak doldurunuz.

Uygulama Projesi ABC12345YZ ftp://kurum.xyz.edu/belgeler/belgel
Maket Fotoğrafları FT12345 İstanbul Teknik Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Restorasyon Bölümü Maçka İstanbul

Formu göndermek ve bir sonraki aşamaya geçmek için lütfen "gönder" ikonunu işaretleyiniz! Teşekkürler.

ArchIVE / Sisteme Ek / Form İletisi Mesajı

Arşivinizdeki yapıyı ArchIVE ile paylaşma sunmak için lütfen:

1.) ArchIVE sistemini, aşağıdaki metodlardan uygun olanını kullanarak tarayınız ve yapınızın bu sistem altında kayıtlı olmadığından emin olunuz.

2.) Yapı bu sistem içinde var alınıyorsa, sağda görülen ve 3 aşama sürecek olan formları doldurup, her aşamada, altlarında yer alan "gönder" ikonlarını işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Form İletimi Mesajı
ArchIVE sistemine ek

8-)

Doldurmuş olduğunuz formlar başarıyla gönderildi!

Vermiş olduğunuz kimlik bilgileri ışığında; sizinle 3 iş günü içerisinde irtibat kurulacak ve bilgilerin doğruluğu teyid edilecektir.

ArchIVE sistemine katkınıza teşekkür ederiz.

Lütfen yandaki menüden, ilgilendiğiniz seçeneği işaretleyiniz. Sol üst köşedeki ArchIVE logosu, anasayfaya dönmenizi sağlar!

Arşivi herhangi bir anahtar kelimeye göre tarayabilirsiniz, bunun için aşağıdaki boşluğa anahtar kelimenizi yazarak "ara" ikonunu işaretleyiniz.

Anahtar kelime arama:

ArchIVE altında kayıtlı yapılara ulaşmak için ayrıntılı arama mekanizmasından faydalanabilirsiniz!

Siz de arşivinizi ArchIVE altında milyonlarca kullanıcı ile paylaşabilirsiniz!

ArchIVE hakkında daha ayrıntılı bilgi alabilirsiniz!

Yardım / Bilgi

Çok yakında kapsamlı bir yardım bölümü hizmete girecektir!

Bu araştırma, objektif düşünceyle, özveriyle ve zengin bir içerikle oluşturulmuş bir yüksek lisans programının son çalışmasıdır

Bu programın tasarlanmasında, gerçekleştirilmesinde ve geliştirilmesinde katkısı bulunan ve böylece bana eğitimi aldığım bir mesleği uygulamanın yüksek tatminini sağlayan herkese, Prof. Dr. Necati İnceoğlu şahsında teşekkür etmek isterim.

Ayrıca, bakış açısıyla ve düşünce yapısıyla bana yollar arasında yeni bir yol açan Prof. Dr. Zekiye Abalı'ya saygılarımı da ifade etmeyi bir borç bilirim.

Bu çalışma ile amaçlanan, bir mimarlık arşivinin paylaşılması konusunda bilgisayar olanaklarının araştırılmasıdır. Bu araştırma sonucunda ise, böyle bir paylaşım için uygun bir ortam -ki açıklanan sebepleri ile seçilen ortam İnternet'tir- ve bu ortamda bilgi paylaşabilmek için uygun bir yöntem önerilmiştir. Bu ortam ve yöntemin sinanabilmesi için de, araştırma sonuçlarına dayanan bir WWW sitesi prototipi tasarlanmış ve uygulanmıştır.

Yöntem olarak öncelikle paylaşılmak amacıyla belgelenmeye uygun yapılar belirlenmiş; bu yapıların belgelerinin kullanıcılarına ait bir profil tanımlanmış; paylaşılacak bilgi ve altbilgilerin hiyerarşisi, içeriği için bir envanter standardı oluşturulmuş ve bu envantere eklenerek yapıya ait kayıtlı destekleyen ek belgeler tanımlanmıştır.

Arşivin paylaşılacağı ortam belirlenerek, bu ortam araştırılabilir özellikleri ile ortaya konmuştur. Enformasyon ve arayüz tasarımı kriterleri araştırılmıştır.

Bu araştırma ile, elindeki mimarlık bilgisini arşivleyen ve bu arşivi dijital bir ortam ile kaybolma, yıpranma gibi tehlikelerle karşılaşmaksızın paylaşmak isteyen kişi, grup ve kurumların bilgilendirilmesi ve yönlendirilmesi, bu konuda başlatılabilecek bir çalışmaya rehber olması hedeflenmektedir.

ÖZGEÇMİŞ

Doğum tarihi	16.11.1971	
Doğum yeri	İzmir	
Lise	1982-1989	Özel Türk Lisesi İzmir
Lisans	1989-1995	Mimar Sinan Üniversitesi Mimarlık Fakültesi Mimarlık Bölümü İstanbul
Yüksek Lisans	1995-	Yıldız Teknik Üniversitesi Bilgisayar Ortamında Tasarım Anabilim Dalı Bilgisayar Ortamında Mimarlık YL Programı İstanbul
Çalıştığı kurumlar		
	1994-1995	Norm Mimarlık Ltd. Şti.
	1996-1997	Home-Art Studio Ltd. Şti.
	1997-1998	Konsept Tasarım Grubu
	1998-	Kavram Bilgisayar İletişim Mimarlık Ltd. Şti.